

AV&Entertainment[®]

MAGAZINE

JAARGANG 10 - NR.2 - 2014 - MEI

DAYDREAM FESTIVAL
TOTAALBELEVING

AVM BROADCASTING EXHIBITION
VOORBESCHOUWING

NAB 2014
4K EN AVB

GREASE, THE ARENA SHOW
OVER THE TOP

www.av-entertainment.nl

Panasonic

Introdactie van oplossingen voor een beter werkende wereld

De betrouwbare en innovatieve producten uit de professionele AV series van Panasonic laten u vastleggen, bewerken en communiceren. De wereldklasse apparatuur voorziet in alle behoefte van de professional.

De marktleidende productlijnen van Panasonic worden alom geprezen om hun kwaliteit, duurzaamheid en bedrijfszekerheid.

Uw distributeur:

output

Professional audio, video & lighting

www.videobyoutput.com

www.outputnl.com

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
Fax: +31 (0)73 639 2601
info@outputnl.com

VOORAVOND

Als de voortekenen niet bedriegen – en eigenlijk durven we al wel te stellen dat dit niet het geval is – staan we aan de vooravond een tijdperk waarin 4K en AVB de boventoon gaan voeren op broadcastgebied. Als we de NAB Show als leidraad mogen nemen, dan is er wat dat betreft in ieder geval weinig twijfel mogelijk. 4K vierde hoogtij op de Amerikaanse beursvloer, waar zo'n beetje elke grote speler op de markt apparatuur liet zien die er klaar voor is. In een rondetafelgesprek in een eerdere editie van AV & Entertainment Magazine kwam eerder ter sprake dat we niet van de ene op de andere dag in een 4K-tijdperk zullen zitten, maar de wereld lijkt het er over eens dat 4K een goede toekomst tegemoet gaat. Wat Audio Video Bridging (AVB) aangaat is het al net zo en dan is het mooi om te zien dan Nederlandse partijen als Axon (op de NAB in de prijzen gevallen voor haar Neurom Ethernet AVB product) en D&MS (op het moment van schrijven bezig met de aanleg van een AVB netwerk voor het Grafisch Lyceum Rotterdam) de wereld al laten zien wat ze kunnen op dit gebied...en dat is nogal wat. Ook op de AVM Broadcasting Exhibition (voorheen AVManifestatie) in Hilversum zal op 14 en 15 mei uiteraard aandacht zijn voor deze fenomenen. De nieuwe opzet van de beurs lijkt sowieso meer dan de moeite waard te zijn, dus wij zijn zeker van de partij...jullie ook?

Wellicht tot dan!

Teun van Thiel
 Hoofdredacteur AV & Entertainment Magazine
 teun@av-entertainment.nl

58

24

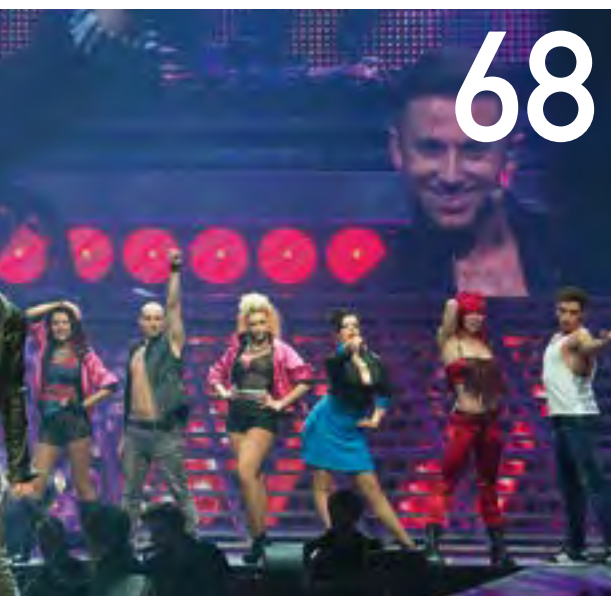
82

FILM&TV

FILM & TV NIEUWS	7
COLUMN FERRY VAN BEEK	11
AVM BROADCASTING EXHIBITION	12
VERWISSELBARE OBJECTIEVEN OP MAAT	18
NOS VERTROUWT OP BROADCAST RENTAL	24
MODERNE BUDGET CAMERASYSTEMEN	28
SLOW MOTION: TELEVISIE ALS ADD-ON	34

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK NIEUWS	39
NAB 2014: 4K EN AVB	42
HOLLAND GOES VEGAS	46
OVERZICHT: RADIO AUTOMATISERING	48

THEATER & PODIA

THEATER & PODIA NIEUWS	55
VERNIEUWBOUW: SCHOUWBURG CUIJK	58
OVER THE TOP: GREASE, THE ARENA SHOW	68

SHOW & EVENTS

SHOW & EVENTS NIEUWS	73
FENCE 4 EVENTS EN MONEY LOGISTICS	77
CABLESHOTS OP ZERO GRAVITY	80
TOTAALBELEVING: DAYDREAM FESTIVAL	82
STEVE DE CALUWÉ (ARTLOGIC): "BETER KLIMAAT CREËREN"	88

CASIO®

日本製

Made in Japan

CASIO KIEST VOOR KWALITEIT

Met de introductie van de nieuwe Ultra Short-Throw projector XJ-UT310WN, heeft Casio ook geïnvesteerd in kwaliteit. Alle nieuwe 2014 projector modellen worden in de hypermoderne Casio Yamagata fabriek geproduceerd. Deze projectoren mogen dan ook het predicaat "Made in Japan" dragen die excelleren in kwaliteit en betrouwbaarheid.

Silent Brick: nieuwe generatie high-volume storage

Met de Silent Brick Library herdefinieert FAST LTA het begrip van high-volume storage libraries. Deze COLD Storage library biedt meer dan de voordelen van tape libraries (grote transportabele datadragers, energiezuinigheid, ...) zonder de nadelen van de bandjes (kwetsbaarheid van het medium, langzame random access, ...). Overal waar grotere hoeveelheden gegevens bijv. voor sporadische benadering of als back-up opgeslagen moeten worden - tot nu toe hét domein bij uitstek van tape libraries - is de Silent Brick library het optimale next generation opslagstelsel: Energiezuinig. Snel. Veilig. De Silent Brick Library is speciaal ontworpen als vervanger en opvolger van tape libraries. Hierbij is ernaar gekeken wat de specifieke voordelen van een tape library zijn en waar de nadelen van deze inmiddels zeer oude technologie liggen. Vervolgens zijn de Silent Bricks ontwikkeld met het doel minimaal de voordelen van de tape libraries te bieden zonder de nadelen te behouden, zodat voor al diegene die nu nog op tape technologie aangewezen zijn of die een kostengunstige lineaire opslagtechnologie nodig hebben, met de Silent Brick Library een moderne opvolger van bandloopwerken ter beschikking staat. Silent Brick Libraries bieden revisie-zekere, viervoudig redundante, energiezuinige opslag op cartridge basis voor grote hoeveelheden gegevens. De systemen worden via Ethernet of FibreChannel als Virtual Tape Library met LTFS support aan de infrastructuur aangebonden en kunnen door de modulaire opbouw flexibel tot in het Petabyte bereik uitgebreid worden. Meer informatie op www.comex.eu.

Panasonic lanceert nieuwe 2ME-video switcher

Panasonic lanceert een nieuwe 2ME-video switcher, de AV-HS6000. Dit eerste 2ME-model uit de Panasonic HS-serie is speciaal ontworpen voor professionele creatieve videoproducties in snelle werkomgevingen. De focus ligt daarbij op subcontrolekamers in studio's en op buitenlocaties. De AV-HS6000 beschikt over een volledig nieuw ontworpen en gebruiksvriendelijk bedieningspaneel waarmee heel nauwkeurig kan worden geschakeld. Vier DVE's per ME maken verschillende transitie mogelijkheden bij het produceren van creatieve video's in veeleisende situaties waarin tijd een belangrijke rol speelt. De hoofdunit van de video switcher is uitgerust met 32 SDI- en 2 DVI-ingangen, plus 16 SDI-uitgangen. De AV-HS6000 is ook voorzien van vier MultiViewer-uitgangen met maximaal 16 videobronnen per kanaal en een (optioneel) permanent videogeheugen voor maximaal 81 videofragmenten (30 sec./clip). Deze nieuwe video switcher van Panasonic heeft een intuïtieve knoppenindeling en is optioneel verkrijgbaar met een 10.1-inch touch menu-paneel. Dat paneel kan tevens gebruikt worden als multi-view display. De AV-HS6000 ondersteunt zowel HD- als SD-multi-format signalen. De systeemfrequentie van de live switcher kan ingesteld worden op 59,94 Hz, 50 Hz en 24 Hz (of 23,98 Hz). Deze flexibiliteit maakt de AV-HS6000 efficiënt in gebruik en maakt het mogelijk om overal digitale films te produceren. "Gebruikers kunnen met behulp van een webserverfunctie de menu-instellingen vanaf een pc selecteren dankzij een LAN-verbinding", aldus Stefan Hofmann, Business Development Manager bij Panasonic. "De Software Development Kit (SDK) biedt bovendien uitstekende uitbreidingsmogelijkheden, doordat externe leveranciers en SI-professionals plug-insoftware kunnen ontwikkelen die nieuwe functionaliteiten toevoegt aan het model."

Broadcast Innovators B.V
 T +31 35 888 68 25
 F +31 35 888 68 26
 E info@broadcastinnovators.com

broadcastinnovators.com

BRADCAST
 INNOVATORS

Specialised in live production workflows

BRADCAST
 RENTAL

Gouden NL-Award voor RTV Noord

Voor de twaalfde keer zijn de NL-Awards uitgereikt, de onderscheidingen voor de beste producties van de regionale omroepen. De winnaars werden bekendgemaakt tijdens de ROOS Dagen, het jaarlijkse congres voor regionale programmamakers dat plaatsvond in Hotel de Heerlijkheid van Ermelo. Zeven regionale omroepen vallen dit jaar in de prijzen. De categorieoverstijgende Gouden NL-Award ging deze keer niet naar een radio- of televisieprogramma: de winnaar is RTV Noord met de aardbevingsapp. De overige winnaars waren:

RADIO NIEUWS: RTV Rijnmond – Compilatie Ruwaard van Putten ziekenhuis

TV NIEUWS: RTV Noord – Noord Vandaag extra

RADIO ACHTERGROND: RTV Rijnmond - Rijnmond staat stil – Hineh Ma Tov

TV ACHTERGROND: Omroep Flevoland – S.C. Buitenboys, geweld heeft nooit het laatste woord

RADIO VARIA: RTV Utrecht – Aan tafel - Reportage vrouweengevangenis Nieuwersluis

TV VARIA: Omroep West - De leukste school – Stedelijk College Zoetermeer

EVENEMENTEN: Omroep Brabant - De koning in Brabant

DOCUMENTAIRE: RTV Oost - Houdt God van vrouwen?

SOCIALE INTERACTIE: RTV Noord - De aardbevingsapp

EERVOLLE VERMELDING: RTV Noord-Holland - IJsmeeester Jan uit Jisp

GOUDEN NL-AWARD: RTV Noord - De aardbevingsapp

Europese primeur voor Broadcast Rental: LDX Xtreme Speed

Als eerste partij in Europa koos het Nederlandse verhuurbedrijf Broadcast Rental voor de aanschaf van de nieuwe ultra slow motion camera van Grass Valley: LDX Xtreme Speed (LDX XS). Digital & Media Solutions (kortweg: D&MS) sloot als dealer van Grass Valley, a Belden brand, de overeenkomst met Broadcast Rental op de NAB 2014 beurs in Las Vegas. Broadcast Rental, gevestigd in Hilversum, is één van de meest succesvolle 'rental houses' die wereldwijd de entertainment- en sportmarkt bedient. De in Nederland ontwikkelde broadcast camera kan met 6x de snelheid (150 frames per seconde) in full HD ultra slow motion beelden maken, terwijl de camera een regulier onderdeel is van de multicam workflow. De LDX XS is één van de vier nieuwe camera's uit de succesvolle LDX-reeks. De LDX HiSpeed en de LDX Compact HiSpeed zijn 3x super slow motion camera's. De LDX XtremeSpeed en LDX Compact XtremeSpeed zijn 6x ultra slow motion camera's. De nieuwe camera's zijn ontwikkeld rond de Grass Valley's gepatenteerde Xensium-FT CMOS beeldsensoren. Slow motion en ultra motion neemt een steeds belangrijkere rol in bij de registratie van - met name - sportwedstrijden. In 1998 was 3x slow motion nog uniek, vandaag de dag worden hogere snelheden gevraagd. Deze worden al gerealiseerd, maar een hogere snelheid die ook echt past in de gebruikelijke workflow was er nog niet. Geen moment wordt er nu gemist en kan haarscherp in slow motion worden afgespeeld. Xtreme Emotion in Slow Motion!

D&MS realiseert AVB netwerk Grafisch Lyceum Rotterdam

Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft system integrator D&MS geselecteerd om een compleet nieuw en innovatief LAN netwerk te realiseren in haar opleidingsgebouwen. Als eerste in Nederland zal er een infrastructuur op basis van moderne AVB technologie worden geïnstalleerd dat niet alleen zeer efficiënt is maar tevens future proof voor de komende jaren. De huidige infrastructuur was aan vervanging toe en een ingrijpende verbouwing van de panden van het GLR maakte het mogelijk om een nieuw netwerk te realiseren dat aan de hoogste eisen voldoet. Na een Europese tender kwam D&MS als best geschikte leverancier uit de bus. D&MS koos voor haar oplossing technologieën en producten van D&MS Partner Extreme Networks. Het Grafisch Lyceum Rotterdam staat aan de vooravond van een revolutie op het gebied van het transport van professionele audio- en videosignalen over een ethernet netwerk. Naast de gebruikelijke IT functionaliteiten zoals storage-, data-, voice, en standaard/web videomogelijkheden was er ook de wens om professionele audio- en videosignalen van broadcastkwaliteit over het netwerk mogelijk te maken. Hierbij was het noodzakelijk dat de infrastructuur ook in staat zou zijn om met de snelle ontwikkelingen in de professionele videobranche mee te groeien. Hierbij moet gedacht worden aan Ultra HD video als 4K en 8K. Directeur ICT van het GLR Henk Dubbelman: "Met onze strategische verkenning naar de integratie van Audio en Video met ICT hebben we technologieën benoemd die kansrijk zijn om de verdere integratie mogelijk te maken en die de AV-markt zullen gaan domineren. In deze visie moest onze infrastructuur een volwaardige IT/AV infrastructuur worden, welke op termijn alle traditionele AV-bekabeling en transportapparatuur zou moeten kunnen vervangen. Met het aanbod van D&MS zijn we daarin geslaagd. Onze nieuwe infrastructuur zal het mogelijk maken om straks, afhankelijk van de beschikbare bandbreedte, overal op het netwerk van het GLR en via internet professionele AV-content te benaderen, editen en toe te voegen. Een enorme toegevoegde waarde voor zowel onze docenten als studenten." Directeur Jan Derksen van D&MS licht toe: "De capaciteit van het GLR netwerk is dermate hoog dat alle pieken in het onderwijsproces kunnen worden opgevangen, ook in de toekomst als er met bijvoorbeeld Ultra HD gewerkt zal worden. Voor de specifieke audio en Video toepassingen is in het netwerk een apart pad gemaakt volgens het moderne ethernet protocol van Audio Video Bridging (AVB). Dit protocol maakt het mogelijk om in een complex ethernetnetwerk als dat van het GLR betrouwbaar en synchroon professionele audio en video te versturen. Hierdoor is op termijn geen apart videonetwerk meer nodig hetgeen het geheel zeer efficiënt maakt." Het nieuwe netwerk van het GLR zal in juli 2014 worden opgeleverd. Bij de aanvang van het nieuwe schoolseizoen in september 2014 zullen ook de docenten en studenten er gebruik van kunnen maken.

Compleet met controle-software voor Mac en PC, en een Photoshop plug-in voor het direct inschieten van plaatjes.

Gebruik professionele SDI-camera's, of gewoon HDMI-camera's, in SD, HD of Ultra HD! Stelt u zich voor, uw event volledig in Ultra HD!

Ontworpen voor 19inch racks, dus gemakkelijk in een flightcase te monteren en mee te nemen.

HDMI inputs voor het aansluiten van camera's, maar ook van computers met slide shows!

Aux uitgang om bijvoorbeeld podiumschermen en projectoren aan te sluiten. Kan met de toetsen op het voorpaneel worden geschakeld!

Ethernet legt een directe verbinding met uw computer voor de bediening en voor het inschieten van plaatjes.

U kunt via de 6G-SDI ingangen zelfs broadcast-camera's aansluiten, zowel in SD, HD als in Ultra HD.

U kunt uw live programma zowel in SDI als in HDMI aan uw publiek aanbieden! Compleet met downconverter van Ultra HD naar HD.

Met de ingebouwde multiview al uw camera's en ook uw programma-output op één enkel scherm.

Ingebouwde audio-mixer met ingangen zowel voor professionele geluidsbronnen als voor standaard HiFi-geluidsbronnen.

De meest geavanceerde live production switcher ter wereld voor SD, HD en Ultra HD, en de eerste met 6G-SDI technologie!

Doorbreek alle kwaliteitsbarrières met 's werelds meest geavanceerde Ultra HD live production switcher! Met ATEM 1 M/E Production Studio 4K kunt u video camera's, disk recorders en computers aansluiten, tien in totaal, in SD, HD of Ultra HD. U krijgt alles wat u mag verwachten van een professionele switcher, niet alleen chromakey, transities, een media pool, downstream keyers, en een ingebouwde 24-kanaals audiomixer, maar ook een DVE, multiview, drie aux uitgang die op het voorpaneel geschakeld kunnen worden, alsmede geavanceerde 4K video-connecties in 6G-SDI- en HDMI-formaat!

Live Kracht en Live Creativiteit

ATEM 1 M/E Production Studio 4K is a true professional M/E style switcher, perfect for live music, sporting events, theatre productions, program production, conferences and more! You get the most creative solution for live switching with cut, mix, wipe, dip and more! You can even load graphics directly from Adobe Photoshop into the 2 built in media players for live keying!

Ongekende mogelijkheden

ATEM bevat upstream chroma key voor greenscreen en bluescreen opnames. U heeft niet alleen de beschikking over pattern key, shaped key en linear key, maar ook over twee downstream keyers en twee ingebouwde mediaplayers!

De interne multiview maakt het mogelijk om alle camera's, de preview en de programma-output samen op één SDI of HDMI monitor af te beelden. ATEM kan dus overall mee naartoe! Vanaf nu kunt u elk live event aan, waar dan ook!

Meer Connecties

ATEM Production Studio 4K kan schakelen tussen SD, HD en Ultra HD, dus u kunt een breed scala aan HDMI- of SDI-camera's aansluiten! U beschikt over vier 6G-SDI-inputs en vier HDMI-inputs, alle acht 4K en simultaan te gebruiken. Alle inputs hebben re-sync, dus u kunt aansluiten wat u maar wilt! En voor aansluiting van audiobronnen zijn er nog eens twee gebalanceerde XLR audio-ingangen en twee ongebalanceerde HiFi audio-ingangen beschikbaar!

Gebouwd om te Presteren

ATEM is een ware M/E switcher, dus u bent er meteen op thuis en kunt er snel en gemakkelijk mee aan de slag. ATEM heeft een softwarematig controlepaneel, draaiend op Mac en Windows! Wilt u liever een hardwarematig broadcast-paneel, dan is er voor u het ATEM 1 M/E Broadcast Panel. ATEM switchers worden reeds op duizenden plaatsen ingezet voor live uitzendingen van sportevenementen, muziekfestivals, drama, reality TV en nog veel meer!

ATEM Production Studio 4K
€1255*

ATEM 1M/E Production Studio 4K
€1855*

Ga voor meer informatie naar www.blackmagicdesign.com/nl/atem

*Adviesprijs, exclusief BTW

PRonorm
urban experiences

Lijn Helmond-Venlo 1 Regenbeemd 42 Hal V
5705 BW Helmond 4825 AT Breda
0492 542 111 076 560 0211
info@pronorm.org info@rsirental.nl

www.pronorm.org

Pronorm B.V. is onderdeel van Mansveld Expotech Groep.

TOT 95%
BESPAREN OP JE KOSTEN VOOR MUZIEK

Tell me YOUR PLANS

Bereken met één muisklik hoeveel je kunt besparen door één van onze Download Plans af te sluiten. Bereken je voordeel op www.allmusic.nl/actie

allmusic.nl
library music direct online beschikbaar

VISIONAV REC

Camera Switching.
Sound Reinforcement
Playback Control.
And more...

www.visionav.nl
+31(0)497-820227

Avocent Matrix

NextGen KVM

Toekomstbestendig

Beleef het op AVM, stand 48

lanclan

GAX STAGING

PODIUM VERHUUR
EN ANDERE CONSTRUCTIES

WWW.GAXSTAGING.NL

0650264929
info@gaxstaging.nl

eAVr

Europe Audio/Video Rent BV

Verhuur en verkoop van av-apparatuur voor studio en/of live-events

Overzetten van analoge en digitale tapes naar Protocols/Avid/FCP

T: 030-6775911
E: planning@eavr.nl
I: www.eavr.nl

Cueco...
The Cue Company

Autocue
Bij concerten, evenementen, video, tv en presentaties. Ondersteuning van vele bekende artiesten.

Verhuur en verkoop van autocue apparatuur

Vraag vrijblijvend naar info of kijk op onze website

Contact...

Einsteinstraat 67
3316 GG Dordrecht
T: +31 10 29 29 545
F: +31 10 29 29 658
@: info@cueco.nl
www.cueco.nl

www.eekel/verhuur.nl

LAYHER PODIUM CONSTRUCTIES
PROLYTE ROOF SYSTEMS

GIOVANNI EEKELS VERHUUR BV

Gruttostraat 9, 5212VM 's-Hertogenbosch
Tel: 073 6136867
Fax: 073 6136644
Mobiel: 06-54311136
info@eekelsverhuur.nl

Avocent Matrix

NextGen KVM

Digitale veelzijdigheid

Beleef het op AVM, stand 48

lanclan

Quinty's Crew
Your project is our job

0626264585
24/7
Bereikbaar

**Videotechnici
Lichttechnici
Crewchiefs**

www.quintycrew.nl

Quinty's Crew B.V.
Condorweg 10, Unit 8&9
7332 AC APELDOORN
055-5341100
info@quintycrew.nl

EDWARD AIR

WORLD WIDE LOGISTICS

SPECIALISTS FOR THE ENTERTAINMENT INDUSTRY

Partner of

EDWARD AIR CARGO B.V.
FREIGHTWAY BUILDING ROOM 408
FLAMINGOWEG 22 -1118 EE SCHIPHOL-ZUID
TEL. +31 20 6485016 - FAX +31 20 6480979
E-MAIL : INFO@EDWARDAIR.NL
WWW.EDWARDAIR.NL

me! BROADCAST SOLUTIONS

29 jaar tv ervaring

T: +32 34887102
F: +32 34887103
M: +32 477558320
E mel@melbroadcastsolutions.com
www.melbroadcastsolutions.com

COLUMN

Ferry van Beek All Music Publishing

Freelancers en flexwerkers starten jaar goed

Freelancers en flexwerkers hebben er een goed eerste kwartaal op zitten. In verhouding tot het eerste kwartaal van 2013 steeg de omzet met 7,6%. Rotterdam stak met kop en schouders uit boven de andere steden. Hier werd een omzetstijging geboekt van meer dan 15%. Dat blijkt uit de kwartaalmonitor van Tentoo. Het onderzoek richt zich op freelancers en flexwerkers in Amsterdam, Den Haag, Hilversum, Rotterdam en Utrecht, die bij Tentoo zijn aangesloten. De positieve cijfers zijn volgens algemeen directeur van Tentoo Paul den Ronden een mooie opmaat voor de rest van dit jaar. "Het is echt een signaal dat voor deze doelgroep de weg naar verbetering is ingezet en voortgezet. Het geeft ons absoluut vertrouwen in herstel." Rotterdam neemt met de stijging van 15,4% het stokje over van Utrecht, dat eind 2013 nog de grootste omzetstijging onder freelancers en flexwerkers liet zien. De positieve geluiden uit de havenstad komen voornamelijk uit de hoek van de journalisten/verslaggevers, audiovisuele beroepen en evenementenbranche. Hilversum haakt in op de groei van Rotterdam. De voornamelijk audiovisuele beroepen zorgden voor een omzetgroei van bijna 8% tegenover 0,6% in het laatste kwartaal van 2013. In tegenstelling tot Rotterdam boekten de freelancers en flexwerkers in Den Haag wat mindere resultaten. Hun teller bleef staan op een omzetstijging van 1,8% waar deze eind vorig jaar nog eindigde op 10,8%. "In verhouding tot de andere steden zien we in Den Haag eigenlijk dat alle beroepen een minder harde groei laten zien."

NAB 2014

Begin april was er traditiegetrouw weer de NAB in Las Vegas, de grootste omroepbeurs ter wereld. De broadcastwereld komt hier samen om te kijken, luisteren en te discussiëren. En om nieuwe apparatuur aan te schaffen. Op de NAB worden stevast nieuwe producten getoond en grote contracten afgesloten.

De NAB is ook de plek waar een groot aantal uitgevers van library muziek zich elk jaar verzamelt. De (internationale) ontwikkelingen in de markt worden besproken, nieuwe contracten afgesloten en relaties onderhouden. De PMA (Production Music Association) organiseert daar elk jaar haar ledenvergadering, waar ook niet-aangeslotenen bij aanwezig kunnen zijn. Deze bijeenkomst trok dit jaar een recordaantal van 325 bezoekers.

Zo'n twintig jaar geleden werd de PMA opgericht door een tiental uitgevers van library muziek (in Amerika ook wel Production Music genoemd). De industrie in Amerika bestond in z'n totaliteit uit niet meer dan zo'n 30 aanbieders van dit soort muziek. Vandaag de dag zijn er meer dan 670(!) aangesloten uitgevers variërend van majors tot independents. Deze enorme groei laat zien dat de vraag naar library muziek onafgebroken groot is geweest.

Door het grote aantal spelers dat er op deze markt is bijgekomen, is uiteraard ook de concurrentie enorm toegenomen. Twintig jaar geleden was het voor beginnende uitgevers vaak niet mogelijk om hoogwaardige opnamen te maken, aangezien de kosten daarvoor erg hoog waren. Nieuwe aanbieders boden daardoor vaak muziek aan van dubieuze kwaliteit. Nu is de wereld echter compleet anders. Bijna maandelijks komen er nieuwe labels op de markt die, geholpen door de mogelijkheden van de huidige technologie, met verbluffend goeie releases komen. Ook het feit dat deze partijen niet gehinderd worden door structuren en culturen uit het verleden zorgt ervoor dat zij de markt met een frisse blik benaderen.

Goed nieuws voor de gebruikers van library muziek dus. Het aanbod wordt groter, diverser en beter van kwaliteit. Voor de beste muziek hoeft je tegenwoordig niet meer perse bij de grote labels te zijn. Je zult bij de zogenaamde 'boutique labels' vaak precies die muziek vinden die je nodig hebt. Neem dus eens de moeite om te zoeken naar muziek in labels die je normaal niet gebruikt. Je zult aangenaam verrast zijn! ■

M
mansveld expotech

Amsterdam | Eindhoven | Maastricht
www.mansveldexpotech.nl

WEBSHOP

licht
beeld
geluid
energie
rigging

fence4events.nl
Your Crowd Controlled!

Fence 4 Events - Hoge Kamp 29
3853 GL Ermelo
+31 (0) 341-265434
www.fence4events.nl

Fence4events is een bruikbaar bedrijf op het gebied van veiligheidsvoorzieningen op evenementen. Van kassa-units tot dranghekken, bouwhekken met of zonder zell, fietsenrekken, stegabebars en politiebekkers, alles ademt de betrokkenheid van ons bedrijf.

Your Crowd Controlled!

VOORBESCHOUWING: AVM BROADCASTING EXHIBITION 2014

De AVM Broadcasting Exhibition (voorheen AVManifestatie) is de grootste Nederlandse broadcastbeurs. De beurs verwelkomt ieder jaar ca. 2.800 bezoekers en 90 exposanten over twee beursdagen. Dit jaar vindt de beurs plaats op woensdag 14 en donderdag 15 mei 2014 op het Mediapark Hilversum, Studio 22.

De voornaamste redenen van een beursbezoek zijn op de hoogte blijven van de nieuwe trends en ontwikkelingen, kennisuitwisseling en praktische training, de zoektocht naar leveranciers en informatie verzamelen. De AVM Broadcasting Exhibition is een uniek event om beslis-sers en medebeslissers te ontmoeten en innovaties te presenteren aan de Nederlandse Broadcast industrie. In navolging op NAB, IBC en CES is AVM Broadcasting Exhibition een uniek netwerkplatform, maar dan specifiek voor de Nederlandse markt.

PROGRAMMA

Het programma van de AVM Broadcasting Exhibition bestaat uit een gevarieerde mix van plenaire presentaties, hands on trainingen, korte demonstraties en interactieve workshops. Het programma, de thema's en onderwerpen zullen worden getoetst door een expert programma adviesraad. Hiernaast biedt het programma enkele nieuwe highlights, zoals de uitreiking van de Stan Storimans Prijs voor de beste camera-man/vrouw van 2014, beoordeeld door een vakjury. Daarnaast is er bijvoorbeeld een studentenmiddag, met mogelijkheden

voor stages, opdrachten en eerste arbeidsrelaties en zijn op de beursvloer verscheidene interessante (internationale) sprekers te aanschouwen.

PROGRAMMA OUTLINE

Tijdens het AVM programma wordt ingegaan op de meest uiteenlopende onderwerpen op het gebied van broadcasting. Hoe is bijvoorbeeld uw organisatie ingericht op automated broadcasting? Hoe speelt u in op 4K ontwikkelingen? Wat zijn de laatste technieken op het gebied van mobile, video en broadcasting? Hoe gaat u om met grote data sets en hoe zet u de mediadistributie op? Wat zijn de internationale trends? Zomaar wat vragen waar tijdens AVM programma antwoorden op kunnen komen.

Word meegenomen in de innovatieve wereld van de Audio en Video Broadcast markt en laat je door toonaangevende organisaties informeren, trainen, inspireren en enthousiasmeren. Kies je eigen leerroute met onder andere interactieve sessies, informatieve presentaties, inspirerende sprekers en vele netwerk mogelijkheden. Het complete programma is te vinden op de website van de AVM Broadcasting Exhibition, waar ook de registratie voor een beursbezoek gerealiseerd kan worden: www.avm-broadcasting.com.

Uiteraard zullen ook weer veel exposanten op de beursvloer te vinden zijn, die wederom het nieuwste van het nieuwste laten zien op het gebied van broadcasting en aanverwante vakgebieden. Hieronder alvast een kleine uiteenzetting van wat in Hilversum te zien zal zijn.

DATAVIDEO

Deze editie van de AVM Broadcasting Exhibition zal voor Datavideo Technologies Europe B.V. in het teken staan van de Nederlandse introductie van de virtuele studio. De TVS-1000 is de eerste virtuele studio van Datavideo, en is reeds geïntroduceerd op de CABSAT in Dubai en de NAB in Las Vegas. Op beide beurzen reageerde het publiek zeer positief, met name op de introductieprijs van circa \$6500. Ook neemt Datavideo de MS-3000 mee, de mobiele studio voor het zware werk. De virtuele studio combineert het traditionele chromakeyen met een virtuele 3D omgeving. Het is met deze techniek mogelijk om binnen de virtuele omgeving te bewegen, waarbij het gefilmde object meebeweegt, gerelateerd aan de positie van de virtuele camera. De camera zelf en het object zijn hierbij volledig stationair en bewegen zelf niet. Door deze techniek kun je een opname maken in een virtuele locatie, het enige dat de studio nodig heeft is een chromakey wand en een camera. De TVS-1000 beschikt over een speciaal keyboard dat het mogelijk maakt bijna alle functies van het apparaat onder handbereik te houden. Hiermee is het dus zeer eenvoudig om als 'one man channel' bijvoorbeeld een webcast te streamen of een talkshow op te nemen. Voor het zwaardere werk neemt Datavideo een

MS-3000 portable production unit (PPU) mee. Deze PPU voorziet in praktisch alle benodigdheden die je bij een opname of een liveregistratie nodig hebt. De MS-3000 bevat onder andere twee monitoren, een zestien kanaals mixer, opname-apparatuur, audio-delay mogelijkheden, een vectorscope, streaming-mogelijkheden en een acht kanaals intercom. Met de Datavideo MS-3000 kun je elke ruimte omvormen tot een studio.

DELTA STAR

Delta Star is een begrip in draadloze verbindingen, verhuur en levering van zendsystemen, encoders en decoders voor broadcast en events. Op de beurs demonstreert het bedrijf een nieuw camerazendsysteem met een groter bereik en de nieuwste modulatietechnieken voor events en studiogebruik. Revolutionair, compact en bedieningsvriendelijk, maar toch betaalbaar is de nieuwste zender van SVP-broadcast Microwave. Verder toont Delta Star de highlights van Ericsson, BMS en Gigawave. Delta Star is bij velen bekend voor het leveren van Point to Point verbindingen over enkele kilometers, zonder zichtverbinding. Nieuw is de DVB-T HD zender. Deze kan overal in de stad of op een evenement draadloos schermen aansturen, dus ook in HD! Klanten zijn bijvoorbeeld omroepen, kustwacht, politie, medische conferenties en de evenementenbranche.

SHURE

Shure presenteert op de beurs premium producten voor de broadcastmarkt, waaronder de nieuwe VP83F Lenshopper Camera. De VP83F Lenshopper is een compacte condensator microfoon voor gedetailleerde, high-definition audio. Geschikt voor gebruik in combinatie met DSLR camera's en camcorders door de geïntegreerde flash opname en playback mogelijkheden. Shure neemt uiteraard meer mee, waaronder de SCM820. Deze automatische digitale mixer maakt gebruik van het gepatenteerde Intellimix technologie en Dante. Verder zijn BRH Broadcast Headsets te zien: de BRH31M, BRH440M en BRH441M zijn ontworpen voor professionele broadcasttoe-

OMNIPLAYER

visual radio playout software

OmniPlayer is playout software, waarmee radiostations eenvoudig en sneller programma's kunnen maken. Ontwikkeld in nauwe samenwerking met Nederlands beste programmamakers en disc jockeys. Met één druk op de knop kunnen meerdere platforms worden bediend: of het nu internet is, *visual* dan wel *conventional radio*. Voor Visual Radio combineert OmniPlayer muziek en items met video en interactieve graphics: intuïtief en zonder extra handelingen.

The art of making radio has never been easier.

M&I BROADCAST SERVICES
software solutions for radio, tv and mobile

Meer weten?

Niets is zo waardevol als uw persoonlijke ervaring. Kom, zie en ervaar waarom gebruikers Omniplayer al na een paar minuten omarmen. Bel 035-672 74 74 of ga naar www.mibroadcastservices.nl/omniplayer

Demo aanvragen

mixing. Daarnaast voor het eerst op een Nederlandse show: de Sound Devices 633. Deze ultracompacte Mixer/Recorder heeft alle wenselijke features voor high-end audio in het veld, inclusief complete mixerfunctionaliteit, tijdcode en multi-trackrecorder. Ook te zien is de nieuwe Rycote Super-Shield. Dit is de opvolger van de S-Series, waarbij de windjammer los en verwijderbaar is. Je kunt nu kiezen of je een windbescherming met alleen een korf, of korf met windjammer wilt gebruiken. Net als bij de S-Serie bestaat de suspension (ophanging) uit een van Lyre clips voorziene bar, met daaromheen een rond frame waarop aan de voor- en achterzijde een zogenaamde POD kan worden geklikt. De suspension is dus ook los te gebruiken, als je bijvoorbeeld binnen aan het werk bent. De wereldstandaard Windshield Kits blijven overigens de

passingen. Ook leer je op de stand alles over het AXIENTM Draadloos Netwerksysteem, de nieuwe standaard op het gebied van controle en vertrouwen in RF-toepassingen. Daarnaast toont Shure 'ULX-D Digitaal Draadloos'. Met intelligente, spectrumefficiënte hardware. Uitgerust met een groot scala aan mogelijkheden, zoals High-Density modus, Dante en Bodypack Frequency Diversity.

AUDIO ELECTRONICS MATTIJSEN

Broadcast Audio- en zenderspecialist AEM presenteert diverse noviteiten op het gebied van draadloze audiosystemen, nieuwe VideoDecks en fieldrecording. Wisycom, Sound Devices, SSL, Rycote, JK Audio...je komt het allemaal tegen op de stand van AEM. Enkele highlights: de nieuwe SSL Live500 mengtafel. Deze biedt ongekende mogelijkheden voor studio en locatie

Spring
in onbekommerd
ondernemerschap

Met enthousiasme en energie
behaal jij jouw successen.

Geen ballast houdt je tegen, want...

Payrolling en salarisadministratie van Tentoo nemen
zorgen en risico's weg. Zo heb jij je handen vrij om
te doen waar je goed in bent.

Ervaar het gemak!

Waag daarom de sprong en ga naar tentoo.nl

TENTOO
Payroll Professionals

TOWERCAM XL
La Chapelle Royale - Château de Versailles

Vestiging Nederland te Nederhorst den Berg
euogrip@euogrip.com
0032 (0)15-216 751

EUOGRIP
YOUR PARTNER IN GOLF

Verhuur van

Satelliet uplink

Draadloze camera systemen & Point to Point verbindingen

Nu te huur: PDW700 XD-Cam + HD Videozender

www.videolink.nl

Voor actuele prijzen kijk op de site of bel:
Tel 0345 520177

keus voor de superieure windbescherming en handling-noise, deze nieuwe SuperShields zijn een vereenvoudigd alternatief. Van JK Audio toont AEM o.a. AutoHybrid IP2. Dit is een twee kanaals VoIP hybride in 1/2 19" behuizing. Via bediening aan de voorzijde van de hybride zijn de standaard instellingen te maken: call control, auto-answer en conference call. Via de ingebouwde webserver kunnen de geavanceerde instellingen worden gemaakt. De AutoHybrid IP2 kan ook gebruikt worden als AoIP, audio over IP. Via de AutoHybrid IP2 kan wide-band stereo audio worden gestreamed.

FACILITAIR PLEIN

De drie grootste facilitaire bedrijven DutchView, Facility House en United slaan dit jaar opnieuw de handen ineen door gezamenlijk op de AVM Broadcasting Exhibition (14 en 15 mei, Media Park Hilversum) te staan. In een gezamenlijke buitenstand, het Facilitair Plein, hebben de drie bedrijven de gelegenheid om bezoekers te informeren over de laatste trends en ontwikkelingen op het gebied van televisieproductie. Ook wordt op woensdagmiddag gezamenlijk de inmiddels traditionele, Facilitaire BBQ georganiseerd voor genodigden. Op het Facilitair Plein wordt geen techniek gedemonstreerd door de drie bedrijven; de stand dient vooral als ontmoetings- en netwerkplek voor klanten en relaties. Vorig jaar werd voor het eerst op deze wijze samengewerkt tussen de drie bedrijven hetgeen uitsluitend positieve reacties opleverde.

Suzan Peetoom van DutchView legt uit: "De AVM is voor ons als grote facilitaire bedrijven vooral een gelegenheid om klanten en relaties in een prettige ambiance te kunnen spreken. De samenwerking vorig jaar is zeer goed bevallen en ook onze relaties konden het Facilitair Plein enorm waarderen." Sonja

Boerhout van United vult aan: "Bij grote landelijke programma's werken we ook samen en als het gaat om wederzijdse inhuur weten we elkaar ook goed te vinden. In deze tijden van bezuinigingen vinden wij het bovendien ook niet meer dan logisch om op dergelijke wijze kosten te besparen." Jan de Pijper van Facility House is eveneens blij met deze opzet: "Voor onze klanten en relaties blijkt de samenwerking ook prettig, in het verleden moest men wel eens kiezen naar welke borrel men zou gaan. Nu ontvangen we onze belangrijkste relaties op de gezamenlijke BBQ en vieren we met z'n allen een feestje!" Het Facilitaire Plein van DutchView, Facility House en United is vrij toegankelijk voor alle bezoekers van de AVM. De Facilitaire BBQ op woensdag 14 mei is uitsluitend toegankelijk voor genodigden. ■

NIEUWE CAMERAGENERATIES

VERWISSELBARE OBJECTIEVEN OP MAAT

Het aanbod van wisselobjectieven voor video en foto groeit gestaag. Naast objectieven voor spiegelreflex- en systeemcamera's zijn ook de videolenzen voor de nieuwe generatie systeemcamcorders in trek. De variatie is groot. Wij noemen Full frame of APS-C-sensor, geheel automatisch met ROM-koppeling aan de camerabody tot alleen handmatig, primelenses, geschikt voor 4K of meer en met profielen voor softwarematige correctie van beeldfouten op de computer. Camerabody en objectief moeten een volmaakt huwelijk vormen. Ulco Schuurmans

Het beeld van de videocamera met alleen een vaste zoomlens of hoogstens een extra groothoek en gebrek aan extra wisselobjectieven is radicaal gewijzigd.

Momenteel rukt bij video de boxbody, ook wel modulaire camcorder genoemd, voor verwisselbare objectieven op. Daarop passen zowel video- als fotovideoobjectieven. Bekend zijn de Blackmagic Cinema en Production-camera's, de Canon EOS 100, 300 en 500, Red met Epic en Scarlet en de body's van Sony en de Panasonic AG-AF101. Een andere ontwikkeling is die van hoogwaardige adapters. Omdat er steeds meer gebruikers zijn die objectieven op verschillende camera-systemen willen inzetten en topklasse objectieven behoorlijk prijzig zijn, biedt een objectiefadapter voor een andere lensvatting een aantrekkelijk alternatief voor het moeten aanschaffen van een totaal nieuwe opnamelens.

WAAROM WISSELOPTIEK

Een verwisselbaar objectief komt in aanmerking als de beschikbare brandpunten niet in overeenstemming zijn met het beoogde opnamedoel. Is een standaard-zoomobjectief op de video- of fotocamera dan niet ruim voldoende? Voor overall-opnamen voldoet bij video ENG of reportage een 10-16 maal objectief met voldoende groothoek en telewerking. Een goede ontwikkeling is dat steeds meer videozoomobjectieven voorzien in een 24-28 mm groothoek (referentie 35 mm kleinbeeld). Doorgaans is er bij de standaardzoom op camcorders voldoende telebereik, doch vaak niet voor sport-, actie- en natuuroptnamen. 'Bovenop het onderwerp' en de 'architectuur volledig in beeld' roepen om groothoekobjectieven in de range 24-17 mm (kleinbeeld). Bij de fotografie gaat het veelal om een standaardzoom in het bereik 24/28 tot 105 mm, een telezoom van 70-300/400 mm en een extremere groothoekzoom van 17-20/24 mm. Daarmee valt dik 90% van alle praktische fotografische onderwerpen te behappen. Voor sport, actie en natuur komen de telekanonnen van 500, 600, 800 en 1.000 mm of meer in aanmerking. Let bij de aankoop van wisselobjectieven op

het passen qua kleurkarakter, welke richting de instellingen uitdraaien, het in balans zijn met de camerabody, beschikbare accessoires en het koppelen met rigs-systemen.

DE SENSOR

De beeldsensor ziet menig videomaker of videograaf als een beeldvormend ding met veel megapixels. Daarbij wordt vergeten dat het samenspel tussen camerasensor en objectief een perfect huwelijk dient te zijn. En ook dat de grootte van de sensor heel belangrijk is voor de minimale scherptediepte en de lichtsterkte. Wij beginnen met de afbeeldingsmaatstaf van het door het objectief op de sensor geworpen beeld. Een objectief is rond en een sensor is rechthoekig. In de praktijk is het de bedoeling dat de camerasensor uit het ronde lensbeeld een zo scherp en vlak mogelijke uitsnede maakt. Uit allerlei objectieftesten blijkt dat zulks niet altijd even goed lukt. Bij volle opening goed scherp in het beeldcentrum zal het probleem niet zijn. Maar hoe zit het met de randscherpte, de lichtafval naar de beeldgrenzen en soms zelfs vignettering? Alleen topklasse objectieven geven bij de volle lensopening een goed beeld. Bij de mindere goden zult u het diafragma verder dicht moeten draaien. Veelal rond de twee diafragmastoppen. En als het beeld niet perfect plat ligt, ontstaan er problemen bij macro-opnamen van platte objecten. Bij camcorders met drie (bij RGB splitting) of twee sensoren (stereoscopisch) krijgt elke sensor afzonderlijk via optische splitsing een compleet beeld aangeboden.

FULL FRAME VS. APS-C

Dan de verschillen tussen de full frame en kleinere sensoren. Onder full frame wordt verstaan dat het door de sensor opgenomen beeldje dezelfde afmetingen heeft als 35 mm foto- of cinefilm. Daar zit verschil tussen, want de full frame

cinesensor is kleiner dan bij foto! Niet full frame camerasensoren zijn kleiner. Bijvoorbeeld de veelgebruikte APS-C-of MFT-typen. Een full frame sensor is door zijn grotere oppervlak lichtgevoeliger en bereikt een geringere scherptediepte dan een kleinere beeldsensor. Zet de gebruiker een voor 35 mm gedefinieerd objectief op een camera met een kleinere beeldsensor dan krijg je bijvoorbeeld een verlenging van het brandpunt. De kleinere sensor snijdt een deel uit het grotere objectiefbeeld uit met als effect een soort licht inzoomen. Dat verlengen heet de cropfactor. Bij APS-C is deze doorgaans 1,5. Een 24 mm groothoek wordt dan een 36 mm. Ook de scherptediepte neemt toe. Het lijkt net of de camera meer diafragmeert. Dit komt door meerdere factoren waaronder de cropfactor, bouw en vaak geringere lichtsterkte van het objectief. In het algemeen bouwt een objectievenfabrikant zijn lenzen voor het specifieke beeldsensortype. Bijvoorbeeld voor de specifieke videosensor, APS-C of Micro Four Thirds geoptimaliseerde objectieven. Full frame camera's hebben ook echte full frame-objectieven nodig. APS-C-modellen kunnen met beide typen werken.

ZOOM, VAST BRANDPUNT OF PRIME?

Het zoomobjectief is het meest gebruikte lenstypen. Dit vanwege de grote variatie aan brandpunten binnen één objectief, het toepassen van een zoombeweging op zich en het veel minder vaak hoeven wisselen van optiek. Nadelen zijn er uiteraard ook. Zoomobjectieven zijn in het algemeen minder lichtsterk dan vaste brandpunten. Exemplaren met wel een grote diafragmaopening zijn prijzig, groot en zwaar. Een ander probleem is dat het ontwerp van een zoomobjectief een compromis is om over de gehele reeks brandpunten naar tevredenheid te kunnen presteren. Echt optimaal corrigeren voor elk brandpunt binnen de geboden zoomrange gaat niet lukken. In de praktijk presteren de 3-5 maal (fotografische) zoomobjectieven beter dan de 8-20 maal of nog meer. Een vast brandpunt heeft als objectief de voordelen van een hogere lichtsterkte en een optimale correctie van de optiek. De beeldhoeken zijn al snel scherper, er is veel minder lichtafval en geen vignettering. Vervorming blijft binnen de perken. Primeobjectieven zijn primair gebouwd voor

een bepaald (voornamelijk filmisch) opnamedoel. De beeldcorrectie, kleurweergave, scherpte en contrast kunnen eigenlijk niet meer beter. En het objectief past optimaal bij het ontwerp van de gastheercamera.

AUTOMATISCH EN HANDMATIG

Het automatisch instellen van de scherpte en het diafragma bij objectieven heeft allang niet meer de klank van onprofessioneel. Zeker bij rapportagejournalistiek, snelle interviews en ENG kan de gebruiker maar beter vlug ingesteld hebben dan de hot shots missen. Is er meer rust in de opnametent dan kan handmatig bijregelen net de finishing touch betekenen. Ook voorkomt de gebruiker dat de scherpstelling via AutoFocus in de war raakt door licht bewegende onderwerpen of passerende objecten in de achtergrond. Idem de automatische belichting (AE) door overdrijvende wolken of plotseling opduikende lichtbronnen. In met de hand instellen toont zich de meester! Een geheel ander praktisch automatisch punt is dat objectieven de camerabody informeren over welke lens er op gemonteerd is. Een ingebouwde ROM-chip geeft informatie door over de brandpuntsafstand, diafragma, kleureigenschappen en aanwezige optische vervormingen (ton- of kussenvormig). De beeldprocessor in de camera kan hierop de benodigde correcties toepassen. Bij de komst van nieuwe cameramodellen of software in de body kunt u deze objectief-ROMs online updaten. Bij de bediening van het diafragma (iris) is het bij video soms oppassen geblazen. Koppelt deze functie goed aan de camcorderbody en hoe nauwkeurig is deze? Bij modulaire camera's als die van Black Magic is er bijvoorbeeld een automatische koppeling met Canon EF-objectieven, maar bij de iris is dat niet optimaal nauwkeurig en de AF ontbreekt zelfs.

EXTRA ELEKTRONISCHE FUNCTIES

High-end professionele verwisselbare objectieven voor video kunnen extra elektronische functies bieden die je bij andere fabri-

caten niet vindt. Een goed voorbeeld in deze is Cooke Optics met haar i (Squared Technology) Lenses. Dit merk voorziet in een continue elektronische uitlezing van de scherpstelling, scherptediepte en T stop. Daarmee kan de cameraman of focus-puller zowel het object als de cruciale opnameparameters in hetzelfde blikveld beoordelen zonder het hoofd te hoeven draaien. Deze info is zichtbaar via de Cinematography Electronics /i Lens Display Unit. Een tweede praktische functie vormt het meenemen van de opnamegegevens (brandpunt, f-stop, afstand, framerate) voor de lensinstelling per frame. Je hoeft niets meer te noteren. Deze data zitten gewoon bij de tijdcode. Hetzelfde geldt voor het opnemen van andere metadata op de geheugenkaart. Cooke pretendeert zelfs dat haar wisselobjectieven door het meenemen van metadata de production workflow versnellen en verbeteren. Geen giswerk meer over instellingen, visuele effecten 3D-modellen en het toepassen van bepaalde accessoires. De data kunnen zo de systemen voor postproduction Mac en PC) in, AC's, DP's, Directors, Producers en VFX Artists zijn vol lof over deze extra sleuteldata voor objectief en camera per beeldje.

VOORZETLENZEN EN CONVERTERS

Als uw camera niet over verwisselbare optiek beschikt dan is het de beurt aan voorzetlenzen of -objectieven. Deze glaswerkjes bevestigt de foto- of videograaf met een schroefdraad of bajonet voor het originele cameraobjectief. Een alternatief vormt een universele filterhouder waarin ook voorzetlenzen passen. Er is keuze uit enkelvoudige lenzen en samengestelde lensunits in een voorzetvatting (de converters). De converters zijn doorgaans van een hogere optische kwaliteit. Er bestaan enkele misverstanden over de toepassingen van converters. Er zijn in feite twee typen: 1. De converter die u voor het objectief bevestigt, in het Engels conversionlens genoemd. Deze heten wide- en teleconverters. En 2. de converter die tussen camera-body en objectief geplaatst wordt om de brandpuntsafstand te verlengen. Dit type bespreken wij verder bij de extenders.

Mikaton levert met de Lens Turbo een 0,726 groothoek converter die het gezichtsveld van de sensor verbreedt tot full frame. In feite gaat het om een kloon van de Metabones Speed Booster die het mogelijk maakt om full frame objectieven ook

daadwerkelijk als 35 mm lenzen op een (spiegellose) APS-C-body te gebruiken. Weg met de cropfactor! Een belangrijk extra effect is dat de diafragma waarde één stop meer open gaat. Bezuinig nooit op voorzetoptiek. Het is een hele kunst om een voorzetlens zo te ontwerpen dat deze de scherpte niet nadelig beïnvloedt, niet vignetteert en geen lastige lichtafval veroorzaakt. Ook kunnen voorzetlenzen lelijk lichtreflecties veroorzaken of bij het draaien van objectiefdelen in de weg zitten. Er is keuze uit dedicated voorzetlenzen en meer universele typen. De dedicated voorzetlens of converter is speciaal (doorgaans door de merkfabrikant zelf) voor het desbetreffende objectief ontworpen en presteert daar zo optimaal mogelijk. Een universele voorzetlens past op meerdere objectieven en geeft een goede overall kwaliteit. Voorzetlenzen en converters zijn te koop in de varianten tele, groothoek (ook super en fisheye) en macro/close-up. Deze optieken zijn verkrijgbaar van de meeste cameramerken zelf, Opteka, Raynox, B+W, DHG, Sigma, Marumi (budget), Soligor en Kenko.

Een bijzondere variant van voorzetoptiek is de zogenaamde lensbaby. Het gaat om een combinatie van een soort over een balgewricht roterende converterlensvatting met optische elementen en inlegschijsen met verschillende diafragmaopeningen. Afhankelijk van de gekozen diafragmaopening en richting van de balrotatie is er een gebied scherp en een ander beelddeel attractief onscherp. Behalve fraaie dosering van onscherpte tevens heel geschikt om actie / bewegingseffecten te simuleren.

EXTENDERS

Een extender (ook converter genoemd) plaats je tussen de camerabody en het objectief. De bedoeling is om de brandpuntsafstand van het voor de extender geplaatste objectief met een factor 1.4, 1.5, 1.7, 2 of zelfs meer te verlengen. De cameraman krijgt daarmee meer telebereik in huis. Bij een echte dedicated extender zal alleen de lichtsterkte van het objectief teruglopen. De scherpte, het contrast en kleurweergave lijden nauwelijks onder deze verlenging. Bij goedkopere vreemd-

Lossless conversion in the palm of your hand.

Uncompromising commitment to picture quality. **Lossless**

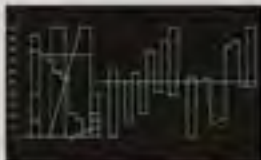
The VC-1 series faithfully converts the original source with no change in color or brightness. It supports super-blacks and super-whites, and converts video from cameras and other source devices with all the originality intact.

Color bar signal

Faithful conversion of color phase and chroma

Faithful conversion from super-blacks to super white

Support for 1080p 3G-SDI. **3G-SDI**

Support for workflow combining audio and video. **AUDIO**

Support for HDCP HDMI signals. **HDCP**

Rugged, high quality smart design.

NEW

VC-1 Series

VIDEO CONVERTER

HDMI to SDI
VC-1-HS

SDI to HDMI
VC-1-SH

FS Delay
VC-1-DL

merk converters kunnen de resultaten danig tegenvallen! Een andere toepassing van de (tube-)extender is een zwarte tussensensoring die het bereik van een macro-objectief tot 1:1 vergroot. Naast de camera- en objectiefmerken zelf zijn extenders verkrijgbaar van o.a. Kenko, Vivitar, Sigma en Tamron.

BEELDSTABILISATIE

Een goede vraag is waar de cameraman bij de opname de beeldstabilisatie vandaan haalt? Dat kan via de beeldstabilisator van het objectief, die in de camerabody of via een rig of statief. Een groot aantal objectieven is uitgerust met een eigen optische beeldstabilisator (OIS). Een mechanisch systeem dat de lenselementen al of niet in combinatie met een soort prisma zo verstelt, dat het OIS-systeem bewegingen van de camera compenseert. Dat kan zowel in horizontale als verticale richting en over meerdere assen. De toegepaste methoden voor OIS kunnen per merk en type objectief sterk uiteenlopen. Hetzelfde geldt ook voor de verkregen resultaten. In het macrobereik kan het OIS-effect onbruikbaar blijken. En bij de lichtsterkere groothoek is beeldstabilisatie dikwijls niet nodig.

PROKWALITEIT?

Hoe goed dient een professionele video- of fotolens op het gebied van optica en mechanica te zijn? Dat hangt uiteraard geheel van het gestelde gebruikersdoel en de frequentie van het inzetten af. En bij incidenteel gebruik kunt u natuurlijk ook huren. Zelfs bij postorderbedrijven als Camera.nu. Veelgebruikte objectieven mogen best wat kosten. De meeste fabrikanten voeren wel een topline qua optische prestaties met een speciale aanduiding. Prime of Cinema / Cine en Pro bijvoorbeeld. Maar ook Super Performance (SP bij Tamron), Art en Contempory (Sigma), VDSLR (Samyang en Walimex), CompactPrime (Zeiss), Optimo (Angenieux) Premier Series voor HDTV en eXceed Series voor HD (Fujinon) of HiVision (Zunow). De optische kwaliteit wordt steeds kritischer als de grootte van de sensor toeneemt. Beeldfouten zijn al snel pijnlijk zichtbaar.

Bij de mechanische kwaliteit gaat het om meerdere aspecten. De degelijkheid van de lenstube, objectieffatting en de draaiconstructie van de instelringen spreken voor zich. Te veel

speling, te stroef of juist met te weinig frictie draaien en een wiebelige indruk zijn uit den boze. Let er bij het gebruik van tough camera's op dat de objectieven eveneens spatwaterdicht, stof- en stootbestendig zijn. Anders vormen zij straks de zwakste schakel. Bij de toegepaste instelmotoren zijn de snelheid en het geluidsniveau (USM, ultrastil) van belang. Let verder op de juiste afwerking qua interne reflecties, duidelijk opschriften en bekleding.

LENSVATTINGEN EN ADAPTERS

Bij verwisselbare objectieven bepaalt de vassing (Lensmount) welke lenzen de gebruiker op de camerabody kan plaatsen. Het gaat daarbij niet alleen om de fysieke afmetingen van de objectieffatting en bajonet of schroefdraad, maar ook om de afstand van het objectief tot de sensor. Een lensvatting is een standaard. Bekende objectieffattingen zijn Canon EF, PL, F, E en de opkomende ster Micro Four Thirds. De T-mount is een universele lensvatting met een verloop naar de desbetreffende bodymount. Een adapter maakt het mogelijk om een objectief met een andere montagevatting dan de lensmount te gebruiken. Dat heeft zijn voordelen bij het gebruik van verschillende merken of typen camera's en het niet beschikbaar zijn van het gewenste objectief in de door u gebruikte bodymount. Er is een onderscheid in actieve adapters die de automatische functies overdragen en de passieve adapters die alleen manuele instellingsmogelijkheden voor het objectief bieden. Bekende adaptermerken zijn de grote camera- en lensfabrikanten zelf, Kenko, Novoflex. Kipon, Capa, Kiwi, Travor, Dot line Corp (DLC), Metabones, Promaster en Marumi. Er zijn flinke verschillen in degelijkheid, geboden functies, precisie bij de vassing en prijs. Goedkoop kan duurkoop zijn! ■

NOS VERTROUWT OP BROADCAST RENTAL: OLYMPISCHE WINTERSPELEN IN SOTSJI

Het is even geleden, maar nog steeds de moeite waard. De NOS zond in februari 2014 de Olympische Winterspelen uit, gevolgd door de Paralympics in maart. Tijdens de Spelen waren meer dan honderd technici, verslaggevers en producers actief in het Russische Sotsji. In het International Broadcast Centre (IBC), het centrum van de operatie, faciliteerde Broadcast Rental de NOS via een Master Control Room, montagesets en spreekcellen. Broadcast Rental ontwierp, bouwde en bediende de installatie in nauwe samenwerking met de NOS en werkte samen met de Vlaamse VRT.

De MCR (Master Control Room), het centrale schakel- en coördinatiecentrum in het IBC, was ontworpen rond een 144 x 144 HDSDI videomatrix, voorzien van een reeks embedders en de-embedders voor programmatisch audio, communicatielijnen en commentaar, via separate lijnen afkomstig van de wedstrijdlocaties, waar NOS over eigen commentaarposities beschikte. Audiocircuits en intercompanelen maakten tevens gebruik van een 64-poorts intercomsysteem. De Avid montagesets voor het maken van samenvattingen, het inspreken van geregistreerd beeld en de montage van achtergrondreportages waren zelfstandig in bedrijf via een Isis server. Het Avid montagesysteem was verbonden met een EVS registratie- en play-outvoorziening, bediend door de MCR-crew van vier man en twee video-coördinatoren. Twee EVS XT-3 servers zorgden gezamenlijk voor zes ingestkanalen voor de montagesets en vier play-outkanalen. Jeroen Huizinga, één van de videocoördinatoren in dienst van NOS, werkte in Sotsji voor het eerst met IPDirector, de toegepaste user-interface. Na een half uur instructie en daarna een wekenlang

gebruik was hij buitengewoon enthousiast en onder de indruk van het bedieningsgemak. Naast de centrale installatie in het IBC, leverde Broadcast Rental ook de montageset bij de Adler Arena, het schaatsstadion in Sotsji.

PROGRAMMA

De NOS-programmering op Nederland 1 betrof zoveel mogelijk live sport, met de focus op het schaatsen. Hiertoe beschikte de NOS onder andere over een eigen reportagewagen bij de Adler Arena, uiteraard heen en weer in verbinding met het IBC. Met eigen camera's werd de coverage uitgebreid en bovendien werd er een middagprogramma toegevoegd, live vanaf de schaatsbaan. De tweede eigen NOS-studio bevond zich direct naast het Holland Heineken House in een voor de gelegenheid opgebouwd glazen gebouw, waar de atleten werden ontvangen na afloop van hun sportieve prestaties. Tussen de horizontaal geprogrammeerde dagelijkse bijdragen vanaf deze locaties was sport te zien van 7 uur 's ochtends tot in de late avond. Broadcast Rental fungeerde als centrale spin in het web door

te zorgen dat al het live aanbod en gemonteerde materiaal daar uitkwam waar het bedoeld was, zonder oponthoud of 'schakelfoutjes'.

DE MASTER CONTROL ROOM

De Master Control Room, het zenuwcentrum bij een dergelijke operatie, is meer dan een volgzaam 'schakelstation'. Bij de totstandkoming van live kruisgesprekken en stand-uppers moeten op het juiste ogenblik beeldverbindingen geschakeld worden. Uiteraard met 'retour': de cruciale IFB-lijnen die via ISDN, vaste circuits of telefoonlijnen tot stand worden gebracht. De operators werken op het scherp van de snede, met alle middelen die men ter beschikking heeft. Er is razendsnelle coördinatie nodig met regie en met de gasten aan de andere kant van de lijnen, die menigmaal minder vertrouwd zijn met live televisie dan de commentatoren en verslaggevers van de NOS. Op het laatst gemonteerde items, live Skype-bijdragen of stukjes ruw materiaal worden pijlsnel doorgezeten en bewaakt tijdens de transmissies. Uiteraard gaat het andere reguliere werk, het ingesten van materiaal, doorspelen van 'archief', versturen van bijdragen van NOS Journaal en NOS Radio via real-time overdracht via de circuits of middels FTP gewoon door. MCR-operators moeten stressbestendig zijn en overweg kunnen met pieken en dalen in het werkaanbod. Bovendien zijn ze altijd bereikbaar via de intercom en wordt er bijna nooit 'nee' verkocht.

VERBINDINGEN

De NOS bestelde in Sotsji voor de eerste keer in de lange Olympische geschiedenis een 'dikke' internationale Gigabit ethernetlijn (met gescheiden redundantie), waarover drie JPEG 2000 videoverbindingen, telefonie en data heen en weer werden geleid. Programmatisch audio en commentaar waren embedded in audiokanalen 1 tot en met 16 van de videosignalen, uitgesplitst in Hilversum ter verwerking in montagesets en Studio 7, de laatste voor de uitzendingen. Voldoende 'spare', stabiele netspanning met UPS op 'uitzendkritische' componenten en redundante verbindingen van en naar Hilversum zorgden er in combinatie met de juiste noodprocedures voor dat er geen onderbreking te zien is geweest. "Je lijnen verliezen is misschien wel het ergste wat er is", zegt Marcel Captijn, technisch leider van de operatie en zelf actief in de MCR: "Als je niet op zender kunt omdat er een verbinding afknapt, is alle inspanning die iedereen in de productieketen levert voor niks geweest. Als verbindingstechnicus heb je altijd maar één kant van de lijn in de hand en voor alle problemen buiten je eigen installatie moet je tevoren precies weten wie je dan moet benaderen. Bij storingen moet dat snel en in de juiste voertaal, maar vooral met volledige en juiste informatie, om te voorkomen dat de storing uitgroeit tot een chaos. Gelukkig

Egripment

"The Creative Thinkers"

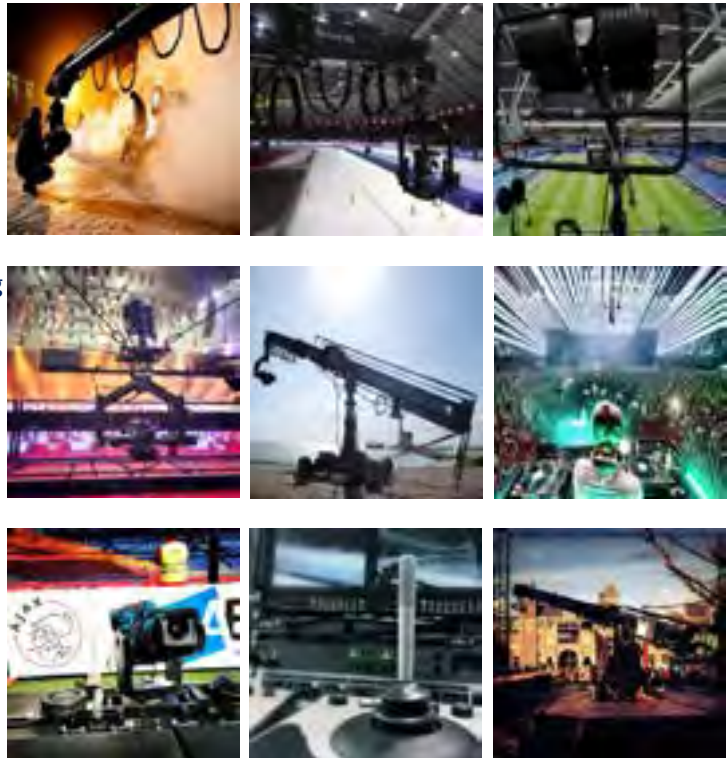
- Flexible, Reliable, Service & Quality
- Custom made products for all your grip issues
- Professional Grips and Technicians
- Specialized in Augmented and Virtual tracking
- 2D and 3D "Fly" Systems
- Specialized in Telescopic Cranes
- Digital Remote Studio Solutions

Machineweg 22
1394 AV Nederhorst den Berg
The Netherlands
Phone: +31 294 25 39 88

Follow us on:

www.egripment.nl

Xtreme T12, Techno 15, Techno 20, Techno 30, Techno 50, Scanner, Scanner Elite, TDT9, 306Digital, 2D-3D Flysystems, Furio, Sporstrack, Starcam, Panther, Skytrack, Gyro Head, Encoding and digital solutions and many many more.....

www.dbvideo.tv

Kontichsesteenweg 39
B-2630 Aartselaar
Belgium

Delta Star

Mobile Broadcast Systems

GIGAWAVE - SVP BM - ERICSSON - TANDBERG

- wireless solutions
- camerazenders
- Point to Point verbindingen

HD/SD DVB-T rental for events

Gezien bij: André Rieu, VKV City Racing, Eurosonic Noorderslag, Prinsengrachtconcert, WK veldrijden etc.

Delta Star Mobile Broadcast Systems
0315 - 32 82 97 www.delta-star.nl

NOS Chef de Mission
Ewoud van Winsen

Marcel Captijn, Technisch Leider van de
NOS-operatie in Sotsji "Broadcast Rental
heeft uitstekend werk geleverd!"

zijn onze noodplannen en tevoren bedachte rampscenario's overbodig gebleken. Een betrouwbare installatie en goede crew zijn daarbij onmisbaar."

RUSLAND

"Werken in het buitenland is altijd een uitdaging", aldus Ron Eshuijs, BCR-technicus en MCR-operator voor de NOS gedurende de Olympische Spelen. "Neem nooit zomaar aan dat je simpele zaken zoals geluiddempend tandenschuim voor spreekcellen en dergelijke wel even kunt gaan kopen op locatie. Zelfs als elke bouwmarkt in Nederland de materialen die je nodig zou hebben op de plank heeft liggen, kun je in het buitenland meemaken dat men iets niet heeft of er zelfs nog nooit van heeft gehoord. Mijn advies is dan ook dat je alles waarvan je denkt het nodig te hebben ook zelf meeneemt, en dan ook nog een beetje extra. Je houdt je klant gelukkig en kunt er zo nodig dan ook nog een (internationale) collega mee helpen. De vrienden die je maakt zullen jou in geval van nood ook uit de brand helpen."

TEVREDEN KLANT

Op de dag van de sluitingsceremonie van de Spelen liet chef de mission Ewoud van Winsen zich enthousiast uit over de uitstekende technische prestatie: "Ik durf te zeggen dat de technische operatie nagenoeg vlekkeloos is verlopen." Ook zijn rechterhand Jurgen Leurdijk had niets dan positief commentaar: "De operatie verliep soepeler dan ooit!" Hoewel Broadcast Rental zich terdege had voorbereid op het karwei, inclusief de opbouw van een testconfiguratie in Hilversum

voordat de apparatuur op transport werd gezet, blijft het ook voor hen fijn om achteraf te zien dat alles volgens plan is verlopen.

PARALYMPICS

Een dag na de sluitingsceremonie is de installatie ontmanteld. Een deel van de apparatuur op het IBC werd conform gedetailleerde carnets in de juiste flightcases ondergebracht, inclusief de editset die dienst had gedaan op de schaatsbaan. Een afgeslankte installatie bleef achter voor de verslaggeving van de Paralympics. Ook hier met technische ondersteuning van BCR, in de persoon van Martijn Swart. Na zijn werk voor Olympic Broadcasting Services als Deputy Technical Manager op de bobsleebaan in de bergen, mocht hij 'door' als technische duizendpoot voor de NOS. "Een wat overgedimensioneerde installatie is zeker geen handicap," zegt Swart. "Het is handig om alle signalen permanent te kunnen monitoren en je komt gemakkelijker tegemoet aan allerlei operationele wensen van de klant." Tijdens de Paralympics zond de NOS dagelijks een samenvattingsprogramma van twintig minuten uit op de late avond, dat gemiddeld 180.000 kijkers trok. Niet te vergelijken met de Spelen, waar in de pieken meer dan 4 miljoen Nederlanders van genoten, maar door het selecte publiek werden ook deze uitzendingen zeer goed gewaardeerd. De combinatie van sport en human interest, vlot gepresenteerd door Herman van der Zandt, maakte ook de Paralympics tot een waardevolle productie. Mede dankzij de techniek en expertise van Broadcast Rental. ■

MODERNE BUDGET CAMERASYSTEMEN

Een volledig opgetuigde professionele videocamera voor minder dan € 5.000 vormt tegenwoordig geen uitzondering meer. De cameraman krijgt relatief veel waar voor zijn geld in beeldkwaliteit, uitbreidingsmogelijkheden en zelfs 4K. Er is keuze uit boxmodellen, videofilmende systeemcamera's en de meer traditionele camcorderontwerpen. Ulco Schuurmans

In deze krappe financiële tijden en als je gewoon meerdere videocamera's nodig hebt, is een hoogwaardige budgetcamera een aantrekkelijke keuze. Er is momenteel een behoorlijk aanbod bij onder meer Blackmagic Design, Panasonic Lumix en Sony. En dan hebben we het ook nog eens over volledig opgetuigde modellen met vaak ook nog eens prima wisseloptiek. Wat het design en modeluitvoering betreft is het afwegen van een boxmodel, videofilmende systeemcamera of toch de traditionele camcorder bij de eigen

productie of ENG past. Desgewenst ook in 4k UHD, want daar zijn al drie van de hier besproken camera's geschikt voor. Een ander punt van overweging is of de gebruiker een compleet flexibel systeem of een kant en klare camera nodig heeft.

BLACKMAGIC BOX

In navolging van Red heeft ook Blackmagic Design een camerasysteem op basis van een doosvormige behuizing met verwisselbare optiek en accessoires ontwikkeld. De box bevat

Blackmagic

een relatief grote beeldchip, geavanceerde processing-elektronica met een hoog dynamisch bereik, een solid state drive (SSD) en een gecombineerd bediening- en viewerscherm. Het basisconcept kan de cameraman uitbreiden tot een groot aantal configuraties. Een rig, handgrepen, extra grote elektronische viewer, verwisselbare objectieven, microfoons en fieldrecorder. Er zijn twee Blackmagic boxvideocamera's leverbaar: De Production 4K (UHD en cinema) en de Cinema met 2,5 K (Full HD). Daarnaast is er de Cinema Pocket. Aanvullend voorziet Blackmagic Design in hoogwaardige postproduction software (Davinci Resolve) en voor 4K de Atem Production Studio.

DE CINEMA CAMERA

Dit model ziet er toch wel ongebruikelijk uit. Een platte aluminium systeemdoos met goede rubberen grip, aan de voorzijde een bajonet voor verwisselbare objectieven, in de rechterflank een SSD opslagmedium en achterop de beeldschermviewer met bedieningsknoppen en lichtkap. Kleed deze basiscamera echter aan met een rig, handgrepen, fochushulp, externe microfoon en compendium en daar staat een indrukwekkend stuk opnamegereedschap. De meer dan Full HD resolutie bedraagt 2432 x 1366 pixels in RAW-formaat. Dat geeft niet alleen veel razendscherpe beeldlijnen, maar je kunt dit ruwe beeld achteraf nog gemakkelijk nabewerken. Bijvoorbeeld met Davinci Resolve color grading, Final Cut Pro en de Avid Mediacomposer. Ook de verwisselbare kwaliteitsobjectieven van Zeiss (ZE) en Canon (EF) op het EF-model zijn niet te versmaden. Het gebruik van Micro Four Thirds objectieven op een apart MFT-model is eveneens mogelijk, maar dan wel passief (zonder automatische functies).

Waarom eigenlijk 2,5 K (2.500 beeldlijnen), een soort 'extra' Full HD? In de praktijk gewoon dat extra stukje oplossendvermogen dat goed van pas kan komen in de masterfiles. De 12 bit Cinema RAW sluit prima aan op Apple ProRes, DNG en Avid DNxHD QuickTime-formats. Video-RAW is in de prijsklasse onder de € 3.000,- op zich al een zeldzaamheid. Je kunt daarmee net als bij RAW-beelden uit een fotocamera achteraf belangrijke opna-

meparameters zoals de belichting, witbalans, contrast, kleur en (detail-)scherpte wijzigen. En uit het dynamisch bereik van 13 stoppen voor 12-bit DNG-files valt een enorme belichtingsruimte met goed doortekende witten, zwarten en natuurlijke kleurpartijen te halen. Alle sensordata blijven bij RAW behouden! De producer kan achteraf nog tal van creatieve beslissingen nemen over hoe de RAW-beelden verder uit te werken.

De sensor van 16,4 x 14,04 mm is niet al te groot, maar heeft in de praktijk meer dan voldoende opnamekwaliteit in zijn mars. Naar keuze kan je op 25, 24 en 29,97 beelden per seconde videofilmen. Met 2,5K zijn dat behoorlijk grote bestanden. Daarom gebruikt de Blackmagic vast geheugen van het type 2,5 inch SSD. Daar gaat niet alleen veel op, maar het is ook nog eens een zeer solide opslagmedium. Zoals de naam Cinema Camera al aangeeft, neemt deze Blackmagic op in een beeldkwaliteit die de kwaliteit van een bioscoopfilm benadert. De ontwerpers zelf spreken van 'Move to Digital Film'. Solid State (gegeugen-) Drives behoren tot de snelste en meest robuuste opslagmedia ter wereld. Zij zijn snel uit te wisselen en kunnen door tal van montagesuites en NLE-computers worden uitgelezen.

DE BODY

Op het eerste gezicht ziet de Blackmagic Design Cinema Camera zoals gezegd er nogal buitenissig uit. De body lijkt op een soort kruising tussen een compactcamera en een platte wekker. Niet echt elegant, maar wel heel functioneel en robuust. In het midden aan de voorzijde zit het verwisselbare video-objectief. Deze wisselobjectieven van Zeiss (ZE) en Canon (EF) behoren tot het puikje der optiek. Goed afgestemd op de mogelijkheden van de 2,5 K beeldsensor. De grote rode recordknop zit rechtsvoor op de body. De belichtingsautomatiek blijft behouden. Er is geen AF, het scherpstellen gaat handmatig op de focusring of met behulp van een tandwielgestuurde Focus Assist. Vrijwel de gehele touch-bediening van de Blackmagic Cinema Camera gaat via het lekker grote 5 inch touchscreen op de achterkant, met een oplossend vermogen van 800 x 480 pixels en dat alle instelmogelijkheden duidel-

lijk laat zien. De weergave is zowel in kleur als zwart-wit, afhankelijk van de desbetreffende waarde of indicator. Het LCD-scherm dient tevens als zoeker/viewer voor de camera. Alle standaard afspeelfuncties zoals wij gewend zijn bij een videorecorder staan onderin het beeldscherm.

De resolutie van dit viewerscherm vinden we aan de lage kant. Aardig voor menu's, maar niet echt geschikt voor nauwkeurig scherpstellen. Kies daarvoor liever een opsteek-ELV. Alle uitgangen zitten aan de linkerzijde van de body. Je vindt hier de remote (afstandsbediening), hoofdtelefoon, geluid-in, 3 GB SD video-uit en de externe 12-30V voeding. Het verwisselbare SSD-geheugen zit aan de rechterzijde achter een klepje. Een ander belangrijk pluspunt is dat de Blackmagic camera metadata aan de opgenomen videobeelden kan meegeven. Zo kan de montagesoftware bijvoorbeeld het shotnummer, scenenummer, zoek-tags en tijdcode makkelijk herkennen en alvast de ingeladen bestanden voorsorteren en editen. O.a. FinalCut Pro en de Avid Mediacomposer kunnen daar zo mee aan de slag. Optioneel zijn extra handgrepen om de camera ergonomisch te hanteren verkrijgbaar.

OPNAMEKWALITEIT

Behalve in SD kan deze camera natuurlijk ook in 1080i Full HD opnemen. Dat gaat naar keuze in het FCP ProRes of het Avid compatibele DNxHD gecombineerd formaat. Aanvullend is de UltraScope-optie. Daarmee kan de cameraman op een aangesloten (Thunderbolt-connector!) notebook of desktopcomputer de opgenomen videoclips analyseren in golfvorm, vectorscope en histogram. De kleur valt tot op zeer fijn niveau te corrigeren met de meegeleverde DaVinci Resolve 10.0. Dat correctieprogramma, gebruikt voor speelfilms en Hollywood-producties, weet samen met het RAW-formaat van wanten. Het open Cinema DNG-opslagformaat laat vrijwel geen detail verloren gaan. Het geluid is lang niet slecht. Wat u daar uiteindelijk mee opneemt hangt af van de gebruikte microfoons. Desgewenst valt er voor de

audio ook een gesynchroniseerde veldrecorder te gebruiken.

UHD

Dit Blackmagic Model borduurt verder op het doosconcept van de zojuist besproken 2.5K Cinema Camera. Zoals de typering 4K al aangeeft gaat het om Ultra HD (Geen cinema). Dit voor een aantrekkelijke prijs van minder dan € 4.000,-. Daarvoor koop je een 4K body met een super 35 mm frame based sensor, global shutter, SSD recorder en een dynamisch diafragma bereik van 12 diafragma stoppen. Bovendien biedt de EF-compatibele lensvatting de mogelijkheid om tal van Canon of Zeiss objectieven op deze camcorder te monteren. Er is vrijwel geen cropping met 35 mm objectieven en de full frame filmische scherptediepte is een waar plaatje. Weliswaar ben je er met de body alleen nog niet. Er komen nog een rig of handgreep, objectieven en een (richt-)microfoon bij. Maar dan staat er voor tegen de € 5.000,- een UHD camcorder waar de concurrentie een puntje aan kan zuigen. Dat puntje betreft dan met name de beeldkwaliteit. Die is op basis van de super 35 mm (full) framesensor, een dynamisch bereik van 12 diafragma stoppen en het 10 bit ProRes 422 HQ of lossless compressed CinemaDNG RAW opslagformaat subliem voor deze prijsklasse. De brede reeks compatibele Canon objectieven maakt dit plaatje verder compleet. Desgewenst kan de cameraman bij live producties 6G UHD output over de SDI-connector uitsenden.

GROTE SENSOR

De grote 35 mm 4K sensor (3840 x 2160) gaat de concurrentie aan met de full format videofilmende spiegelreflexcamera. Die behoeft de videomaker vanuit de optiek van Blackmagic niet meer aan te schaffen: dezelfde sensor kwaliteit, een groot aantal beschikbare wisselobjectieven en de camerabediening is veel meer die van een camcorder dan bij de DSLR. Een andere welkome constructie is de global shutter. Anders dan de rolling shutter leest de camera bij deze sluitertechniek in één keer de gehele beeldchip uit. Geen lelijke rolling-effecten zoals smear, wiebelen, verbuiging (skew) of

DAVINCI RESOLVE 10.X

DaVinci Resolve van Blackmagic Design is een wereldstandaard bij de kleurcorrectie van videoproducties. Gewone montagesoftware past kleurcorrectie toe op de lagen (layers) van het videomateriaal dat op de sporen in de tijdlijn staat. DaVinci Resolve gebruikt de veel geavanceerdere nodes, een soort knooppunten waaraan tal van bewerkingen en correcties zijn op te hangen. Tevens kun je deze nodes met meerdere videoclips verbinden zodat de software alles tegelijk corrigeert of aanpast. De verbindingen tussen de nodes zijn te zien als lijntjes tussen de knooppunten zelf en de bijbehorende thumbnails die videoclips/scenes weergeven. Alle (gecombineerde) correcties en bewerkingen slaat DaVinci Resolve op als projecten. Die beheert het programma in een eigen database met browser zodat zij snel, zonder tussenkomst van een bestandsmanager, terug te vinden zijn. De uitgebreidere versies zijn instaat om de GPU's van meerdere ingestoken videokaarten te benutten. Een ander belangrijke eigenschap is de DaVinci Resolve optimaal inspeelt op de native en RAW formats van de natuurlijk de eigen camera lijn. Arri, Canon C-familie, Sony F65/55 en F5 RAW, RED, Cineform en Cinema DNG.

ATEM PRODUCTION STUDIO 4K

In het kielzog van de 4K camera's volgen de compatibele switchers voor UHS en 4K Cinema. Blackmagic biedt met de ATEM Production Studio 4K een Ultra HD live switcher voor rond de €300. Deze switcher is zowel geschikt voor de Mac op OSX als Windows. Aan boord zijn vier 6G SDI- en vier HDMI 4K-inputs, in totaal dus maximaal 8 live inputs. Bij het geluid uiteraard gebalanceerd XLR HiFi. Aan de kant van de uitgangen zitten twee programmaconnectoren, een downstream converted program-out, multiview out (SDI en HDMI) en een aux video uit. De resolutie bedraagt UHD, 3840 x 2160 pixels en daarnaast tevens Full HD 1920 x 1080 uit. Alle gebruikelijk creatieve overgangen zoals mix, dip en wipepatronen zijn aan boord. De twee interne mediaplayers slaan naar keuze tot maximaal 20 still UHD-frames op. Toepasbare formats zijn PNG, TGA, BMP, BMP, TIFF, JPEF en GIF plus een plug-in voor Photoshop. De keying verloopt met 10 bit kleurprecisie. En de audiomixer is geschikt embedded HDMI, SDI, extern audio via XLR en stereo tulp. De besturing van de ATEM Production Studio 4K verloopt naar keuze via het software control panel op de Mac of PC of het optionele hardware ATEM 1M/E Broadcast Panel.

onvolledige belichting meer en ideaal voor pans en panorama's. Aan de zit het luikje voor de verwisselbare SSD-schijf (= Solid State Drive). Aan de linkerzijde vind je alle aansluitingen achter nette klepjes. Beschikbaar zijn audio in tweemaal een 1/4 inch jack zowel MIC als Lijn, hoofdtelefoon 3.5 mm minijack, SDI 6 G uit (Thunderbolt 6G kan zo in de Apple computer), 12 V stroom in vanuit externe accupacks en remote (2,5 mm LANC). Helaas geen XLR-connector voor externe microfoons. Er is een USB minipoort voor aansluiting op een computer en software upgrades. Het eigen geluid van deze camcorder bestaat uit een mono-microfoon en luidsprekertje.

OPSLAG EN VIDEOFORMAAT

Het gebruik van een 2,5 inch SSD opslagmedium biedt zowel snelheid als een grote opslagcapaciteit en uitwisselbaarheid. Je kunt de geheugenschijf zo op een computer aansluiten. Beschikbaar zijn de dataformaten Mac OS Extended en Windows exFAT. De opnamen in 4K zijn van een zeer hoge kwaliteit. Achteraf inzoomen of het omzetten van 4K naar 2K HD geeft nauwelijks zichtbaar verlies aan beeldkwaliteit. Naar keuze vindt de opname plaats in de open bestandsformaten 10 bit, het ProRes 422 HQ of lossless compressed CinemaDNG RAW opslagformaat. Desgewenst zijn de opnamen nog met de eigen Blackmagic Davinci Resolve color grading software nabewerken. Niet voor niets werd menig speelfilm al met de Blackmagic Production Camera 4K opgenomen. Alle bioscooptinten, huid, contrastomvang en natuurlijke kleuren zijn feilloos te reproduceren. Het geluid wordt ongecomprimeerd opgenomen. In de praktijk is er een prima synchronisatie bij de montage.

AANKLEDEN

Aan een 'kale' Blackmagic Production Camera 4K heb je een stuk minder dan eentje die met aanvullende accessoires geconfigureerd is. Rigs of statieven, handgrepen, geleiderails, objectieven, accuhouders, een compendium / matte-box, geluidsapparatuur, videolamp en lichtkap of een grotere elektronische zoeker (LCD-scherm) maken het concept helemaal af. In feite kan er van een opbouwcamcorder gesproken worden. Een compendium valt zeker aan te raden. Niet alleen voor de verstelbare lichtflappen, maar ook voor het gebruik van ND-filters die de Blackmagic camera's niet aan boord hebben. De camerabody is voorzien van een interne oplaadbare batterij. Optioneel zijn er voor meer power externe 12-30V accu's/packs en V-mount-adapters verkrijgbaar. Voor het bevestigen van een statief of rig zit er zowel een 1/4 statiefkoppeling bovenop als onderop de body.

ERGONOMIE

Voor cameramensen die een camcorder gewend zijn, zijn de Blackmagic camera's wennen. Een groot aantal functies bedienen je via het touchscreen. Onder het beeldscherm zitten de recorderknoppen, de menu- en aan/uit-toets en de overige bediening- en instelfuncties zijn als touchscreen uitgevoerd. Dat is allemaal toch wel even anders dan de bediening via insteltoet-

Panasonic

sen. Weliswaar bieden ook steeds meer (semi-)professionele camcorders een touchscreen, maar Blackmagic gaat hier verder in dan menig andere fabrikant. Een flinke lichtkap houdt de schermfuncties en het instelbeeld ook bij veel licht goed zichtbaar. De automatiek is meestal beperkt tot diafragma en lichtmeting. Zoomen en focussen gaat uit de hand. Er zijn geen grijsfilters. Wij prefereren zoals gezegd een externe ELV boven het eigen LCD-scherm van de camera. De menu's zijn logisch en intuïtief.

De Blackmagic Production Camera 4K houdt heel anders vast dan een draagbeugelcamcorder, schoudercamcorder of videofilmende fotocamera. Aan te raden zijn de beide optioneel leverbare handgrepen. Daarmee gaat het videofilmen een stuk stabiel. Wie voor de optimale stabiliteit en het bevestigingen van accessoires gaat, kiest voor een rig. Daarvan zijn diverse typen leverbaar. Tevens zijn er borstharnassen (met gyroscoop) verkrijgbaar. Gebruik een Follow Focus voor exact scherpstellen. In de studio of op het veldstatief valt deze camcorder pas echt geheel op maat aan te kleden. Geleiderails, compendium, accuhouder en een geluidsmixer voor meerdere microfoons of veldaudiorecorder.

PANASONIC LUMIX GH4

De GH-lijn van Panasonic staat bekend om spiegellose systeemcamera's die wat de videofuncties betreft de middenklasse-camcorders naar de kroon steken. Daarnaast maken deze

The only dedicated event for the
Dutch Broadcast Industry

14 - 15 mei 2014 | Mediapark Hilversum

AVM Broadcasting Exhibition

AVM BROADCASTING EXHIBITION LINE UP

Media 2.0

De AVM Broadcasting Exhibition is al meer dan 11 jaar de grootste en belangrijkste beurs in Nederland met verschillende keynote speakers uit het veld.

P. de Bresser R. Bakker S. van Geelen R. van der Goor T. Nijkamp

STAN STORIMANS PRIJS

We zijn verheugd om u te informeren dat dit jaar de Stan Storimans Prijs 2014 mede mogelijk wordt gemaakt door Vocas Sales & Services en de Nederlandse Vereniging van Journalisten. De Stan Storimans prijs wordt dit jaar uitgereikt door de burgemeester Pieter Izak Broertjes van de gemeente Hilversum.

Het is nog steeds mogelijk om een nominatie in te sturen voor de Stan Storimans Prijs.

Bekijk de website voor meer informatie.

**REGISTREER GRATIS VIA
WWW.AVM-BROADCASTING.COM**

Word Expositant en versterk uw business en vergroot uw naamsbekendheid

Exponeren op de AVM 2014 in Hilversum, de mediastad van Nederland, is een speciale aangelegenheid en een unieke mogelijkheid om uw organisatie te positioneren en een voorsprong te nemen op uw concurrenten. Profiteer van de perfecte ambiance om uw innovatieve producten /diensten te presenteren aan de beslissers uit de broadcast markt.

NEEM VANDAAG NOG CONTACT OP MET:

Adil Marra | adil.marra@informa.com

Onder andere de volgende organisaties
hebben zich al verbonden als partner aan
de AVM Broadcasting Exhibition:

**VOOR MEER INFORMATIE
WWW.AVM-BROADCASTING.COM**

Sony

Lumix-camera's uitstekende foto's. Model 4 doet diens naam eer aan: deze camera neemt video in 4K (UHD) op. Natuurlijk kan je ook gewoon in Full HD (2K) filmen. Dat de Panasonic Lumix GH-serie ook menig videofilmer bekoort ligt aan de ergonomische bediening, prima prestaties bij beeld en (stereo-)geluid, Micro Four Thirds verwisselbare objectieven van een hoge kwaliteit en het uitklapbare OLED-touchscreen met een relatief hoge schermresolutie van 1,036 miljoen beeldpunten. De meeste belangstelling van de videomaker zal ongetwijfeld uitgaan naar de mogelijkheid voor 4K. Er is keuze uit 3840 x 2160 pixels in de beeldverhouding 16:9 op 24, 25 en 30 beelden per seconde (= Standaard UHD) en 4096 x 2160 pixels op 24 bps (= 4K Cinema). Een goede zet is dat elke pixel op de sensor ook 1 op 1 wordt overgezet naar één beeldpixel. Dat voorkomt beeldfouten door het achteraf moeten scalen van de videobeelden. Op 4608 pixels horizontale beeldresolutie van de gebruikte 16 Mps sensor is de cropfactor net iets hoger als bij de voorgaande Micro Four Thirds-modellen. Interessant is dat de GH4 een lichte vorm van highspeed slow-motion opnamen in zijn mars heeft. Je kunt 4K op 96 bps registreren en dat komt overeen met viermaal slow-motion.

Het nieuwe AutoFocus-systeem van Panasonic heet Depth from Defocus (DFD). Daarbij gebruikt de GH4 een slimme database, de gegevens van het toegepaste Lumix-objectief en beeldanalyse. Dit DFD-systeem werkt vooral heel snel en accuraat bij tracking-AF. De enigszins groot uitgevallen is de DMW-YAGHE-interface unit maakt de Lumix GH4 geschikt voor het aansluiten van XLR-connectoren (16 bit 48 kHz), SDI (YUV=4:2:2/10bit) viermaal BNC met tijdcode monitoring en HDMI. In feite de eerste videofilmende systeemcamera in dit genre met een professionele workflow. Je schroeft deze unit onder de GH4-body. Met DMW-YAGE-interface komt de Panasonic Lumix GH4 rond de € 3.300,-.

SONY FDR-AX1

Een complete 4K camcorder in traditionele stijl voor de camjo, dat is in feite de Sony FDR-AX1. De AX1 is de voorbereider van UHD voor de low-budget gebruiker (circa € 4.000,-) die toch een (semi-)professionele camcorder wil. Kan je toch niet zonder HD SDI-uitgang, hogere interne datarates en 10 bit 4:2:2 kleu-

roplossing dan is er het model PXW-Z100 voor circa € 1.500,- meer. Met de FDR-AX1 borduurt Sony voort op de technisch en ergonomisch al goed uitgerijpte generatie van modellen zoals in de PMW- en HDR-AX-series. Dit compleet met het beproefde 20 maal G-zoomobjectief, handmatige instellingen, XLR-ingangen en volumeregeling voor audio. Zo ook bij het semipro-model FDR-AX1. Voor UHD (4K, 3.840 x 2160 pixels) video-opnamen koos Sony voor één beeldchip. Deze ½ inch XMOR CMOS beeldsensor met 18 Megapixels. Daar gebruikt de FDR-AX1 voor UHD-opnamen maar een deel van. In de praktijk gaat het om 1/3 inch en beelden van 8 Mps in op 50/60P (volledige videobeelden). Op zich meer dan voldoende voor goede UHD videoregistratie. Alleen wreekt een kleinere beeldchip zich bij slechtere lichtomstandigheden. Daar scoort de Sony camcorder lager dan bij exemplaren met een echte ½ inch of full frame beeldsensor. Foto's kan de FDR-AX1 niet maken.

BEELD EN GELUID

Een € 4.500,- kostende camcorder zoals de Sony FDR-AX1 presteert eigenlijk beter dan verwacht. Zowel het UHD en Full HD-beeld, het geluid, ergonomie en verdere gebruiksmogelijkheden zijn ruimschoots op orde. Er is wel wat voorbehoud. Alleen exact scherpstellen geeft ook echt superscherp. Diafragmeren kleiner dan f 11 doet de kwaliteit van het objectief en daarmee het videobeeld zichtbaar teruglopen! Bij matig licht gaat de beeldkwaliteit eveneens achteruit. Maak zoveel mogelijk vloeiende camerabewegingen anders wordt het schokken al gauw scherp duidelijk. Samenvattend is de Sony FDR-AX1 een gelukt 4K-concept voor de camjo of low-budget professional. De beeldkwaliteit is echt heel goed en haalt uit de UHD-tv wat er in zit. Er zitten nog enkele bedieningsvlekjes op het blazoen maar daar valt best mee te leven.

De professional met budget en veelzijdigheid in mind kan goed terecht bij de nieuwe systeemcamera's en 4K camcorders rond de € 4.000,-. Naar keuze in de vorm van een uit te breiden boxbody van Blackmagic, een systeemcamera als de Panasonic GH4 of een klassiek camjomodel van Sony. Heel geschikt voor veel productie bij weinig geld, een tweede camera of het willen inzetten van meerdere camera-units. ■

SLOW MOTION TELEVISIE ALS ADD-ON

Er zijn twee belangrijke punten die het audiovisuele vak zo interessant maken. De voortdurende innovatie - elk jaar worden de grenzen verlegd. En het zorgen dat de kijker op het puntje van zijn stoel blijft zitten. Arnout van der Hoek, MediaAssist

We stappen langzamerhand een nieuw tijdperk in. Voor de professionele broadcaster opent zich een nieuwe markt. Naast het maken van reguliere verhalen voor televisie en radio en de lineaire online clips voor internet en bedrijfsleven is er een groeiende behoefte aan korte content die direct of snel kan worden gepubliceerd. Belangrijkste voorbeelden zijn de grote evenementen waar

grote LED schermen niet alleen de rol spelen om mensen achteraan te laten zien wat er vooraan gebeurt, maar onderdeel zijn van het entertainment. Bij sportevenementen is dit fenomeen het beste te zien. Op de schermen zijn de herhalingen te zien, de scores en de statistieken, maar ook clips om in de pauzes en vooraf het publiek te amuseren. Sponsoring krijgt een nieuwe dynamiek. Voor streaming internet is een

markt zich aan het ontvouwen, met name voor sport. Niet om nog meer clips op Youtube te zetten, maar om een specifiek internetkanaal te voeden. Opvallend is dat het verdienmodel vaak niet primair is terug te vinden in advertising en het bereiken van zoveel mogelijk kijkers, maar zich erop richt om specifieke doelgroepen te bereiken. Bijvoorbeeld voor het delen van eenzelfde liefhebberij of gemeenschappelijk doel. Dat dit een serieus groeiend segment is, was goed te zien op de NAB show in Las Vegas. Middelkleine en kleine broadcastmixers deden het goed op de beurs. Afgelopen zomer is in Europa onderzoek gedaan naar de specifieke groeimogelijkheden voor sport in dit segment. In de Verenigde Staten is deze markt al gevuld, maar in Europa is er nog 30% groei.

AANBIEDERS

NewTek is in deze markt zeer succesvol en marktleider met het leveren van geïntegreerde broadcastsystemen. De afgelopen drie jaar is het al 28 jaar bestaande bedrijf, respectievelijk gegroeid met 30%, 50% en afgelopen jaar met 80%. Ze zijn uiteraard niet de enige speler op deze markt. Broadcastpix is hier ook sterk aanwezig, net als het Nederlandse Vidigo, Blackmagic Design en Datavideo. Maar ook bedrijven uit de traditionele Broadcast voor de grote tv-stations, zoals Ross video, Grass Valley en Sony hebben voor dit segment geïntegreerde systemen. LiveStream, dat zich vooral richt op eigen streamingportal, heeft op de NAB een mooie serie mixers gelanceerd.

In de Europese markt is er sprake van professionalisering in de sector van e-learning, business-to-business en sport. Dat hier al het nodige gebeurt moge duidelijk zijn. Echter is er een subtiel verschil. Nu gaat het niet meer om een enkele clip die op de website wordt geplaatst, maar om substantieel meer clips die periodiek worden ververst. De online content, soms live, toont soms dezelfde karakteristiek als die voor televisiestations.

HIGH-TECH

Slow motion in sport behoort tot het ultieme high-tech domein. Het belangrijke sportmoment in herhaling langzaam afspelen is voor de reguliere sportprogramma's op TV wezenlijk onderdeel. Maar sportorganisaties beginnen hun eigen registraties en kanalen. Slow motion wordt voor live registratie gedaan door specialisten met speciale apparatuur. In eerste instantie, in het tapetijdperk, werd daarvoor gewerkt met speciale videorecorders. Deze machines konden langzamer afspelen en hadden speciaal daarvoor uitgeruste videokoppen. Nu gebeurt dit met harddiskrecorders en de nodige software. Dominerend in slow motion is het Belgische bedrijf EVS Broadcast. De machine kan een sportmoment vanuit meerdere camerahoeken opnemen en in slow motion weer afspelen. Tussen 400% vertraging en 400% versnel-

ling. De LSM van EVS is zo ingeburgerd dat een slow motion bediener in het algemeen ook wel LSM-operator wordt genoemd.

De slow motion operator is gespecialiseerd in dit werk. De operator moet direct na bijvoorbeeld een doelpunt bij het voetbal het moment vanuit meerdere hoeken weer zichtbaar maken en aanbieden aan de regisseur. Tegelijkertijd een samenvatting monteren van een overtreding en tja, de wedstrijd gaat door, dus hij moet ook de wedstrijd blijven volgen. Bij grote wedstrijden zijn er meestal meerdere operators op de broadcastwagens. Affiniteit met de specifieke sport is hierbij geen overbodige luxe.

INGEBURGERD

Het gebruik van slow motion is bijna onderdeel van de sport geworden en zo ingeburgerd dat ook de subkanalen op internet en voor weergave in het stadion er graag gebruik van willen maken. Naast de grote facilitaire bedrijven is er groei in kleine zelfstandige bedrijven die ondermeer sportregistratie doen. Met compacte geïntegreerde apparatuur is het tegenwoordig veel simpeler geworden om kleine wagens voor meercamera in te richten. De digitalisering van de videosignalen helpt daar in mee. Echter is de traditionele slomo apparatuur behoorlijk prijzig.

NewTek begon al in vroeg stadium hun SD Tricaster modellen te voorzien van een eenvoudige slow motion optie. Er bleek grote behoefte bij lokale broadcasters en sportorganisaties om hun publiek meer te bieden dan alleen een registratie. "Fans willen zich midden in de actie voelen en alle topmomenten kunnen meeleven en nogmaals zien", aldus NewTek. NewTek heeft de afgelopen tijd drie HD modellen uitgebracht in de 3Play serie. Twee 4-kanaals met twee verschillende outputs en een 8-kanaals met twee outputs. De aanschafprijzen van deze machines ligt soms wel 60% onder de kosten van de reguliere systemen en begint al bij 11.495,- euro voor de 3Play 425, een 4 camera ingang SlowMotion systeem.

ALLE MOGELIJKHEDEN

Op de NAB heeft ook Broadcastpix ReVue uitgebracht, respectievelijk een 2 en 4 kanaals slomo. De 3Play 4800 van NewTek is een bijzondere machine. Het is een volledige 8-kanaals HD recorder met alle mogelijkheden voor professionele broadcasting. De machine voldoet volledig aan de eisen die voor professionele broadcasting gelden, maar richt zich ook op de nieuwe markt van sportfans online, in het stadion en evenementen.

Behalve slow motion replay, is er de mogelijkheid snel hoogtepunten te monteren en uit te spelen en te voorzien van allerlei overgangen zoals graphics en bum-

NEURON | ETHERNET AVB

UW BROADCAST INSTALLATIE
VOORBEREID OP DE TOEKOMST!

BEZOEK ONS OP
AVM2014 IN HILVERSUM

Axon heeft een duidelijk beeld hoe toekomstige broadcast productiesystemen er uit zullen zien: met de vandaag beschikbare IT netwerkinfrastructuren is het in de nabije toekomst mogelijk om ieder bronsignaal beschikbaar te maken op iedere plek in uw systeem.

De AVB standaard (IEEE 802.1) staat voor een onafhankelijk en open platform dat een veilig signaaltransport in een live netwerk omgeving mogelijk maakt.

Axon zorgt ervoor dat uw infrastructuur geleidelijk overgaat naar een toekomst zekere netwerkinstallatie.

Neuron, het eerste op AVB (Audio Video Bridging) gebaseerde videoproduct, is onderscheiden met o.a. de IABM Game Changer award 2014 en de NewBay Media's Best of Show Award 2014.

AXON
THE HEART OF BROADCAST

PIX270i

Network Connected Video Deck | Mission Critical Production design
Multi-Unit Frame Sync | 12-bit 4:4:4 over 3G-SDI | 64 channel DANTE & MADI

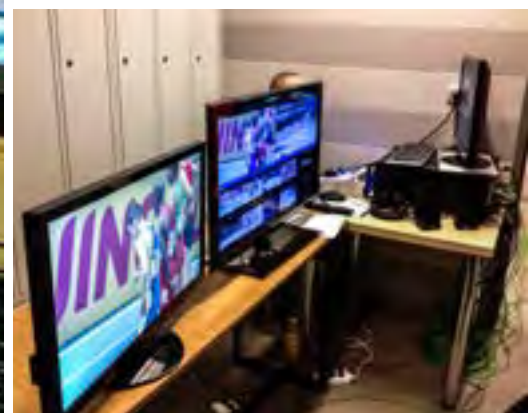
AVM
Broadcasting
Exhibition
Stand 19

AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN

Meer weten?
AVM2014 stand 19 | T: 020-6990480 | E: info@aem.nl | W: aem.nl

SOUND DEVICES
AUDIO & VIDEO PRODUCTION PRODUCTS

pers. Tijdens de opnames kunnen stills en korte clips worden gepubliceerd naar social media, om zo fans op alle fronten te bedienen. De machine sluit goed aan op de Tricaster serie van NewTek, maar is evengoed standalone in elke omgeving in te zetten. De machine werkt stabiel onder de druk van live sport, is robuust uitgevoerd met dubbele voedingen en is full uncompressed HD, maar houdt rekening met allerlei verschillende bronnen, van analoog composite tot HD-SDI. In heftige situaties kan er gekozen worden om de acht recorders twee aan twee te koppelen, om zo altijd back-up te hebben op een tweede harddisk.

INTUÏTIEF

In gebruik vind ik de 3Play heel intuïtief. Het is alsof je in een instant tijdmachine stapt. Op elk moment in tijd kan worden teruggespoeld en worden gestopt en alles in acht verschillende hoeken worden bekeken. De multiviewer laat alle kanalen zien en er kan tijdens de wedstrijd worden meegeschakeld. Op momenten van scores of overtredingen kunnen er markers worden gezet door een simpele druk op voorgeconfigureerde toetsen. Afhankelijk van de sport kan automatisch worden ingesteld hoe ver er moet worden teruggespoeld in tijd. Bij een tennismatch zal dat weer anders zijn dan bij een hockeywedstrijd. Elke marker komt op alle acht kanalen terecht en kan worden voorzien van korte labels. Er zijn tools aanwezig om met korte toetscommando's tekstlabels in te voeren. Naderhand of tijdens de opname

kunnen zo fragmenten makkelijk worden opgevraagd of gesorteerd. Tijdens de wedstrijd kan een slow motion via het eerste kanaal worden uitgespeeld naar de regie en kan live van camerahoek worden gewisseld. Op het tweede kanaal kan een samenvatting of korte montage worden klaargezet en uitgespeeld. De simpele montage kan worden voorzien van overgangseffecten, bumpers en logo's en uiteraard loopt het audio mee.

MEERWAARDE

De machines hebben net als de TriCasters de mogelijkheid om te worden bestuurd door macro's. Hierdoor kunnen complexe handelingen onder een macro toets worden gezet. Zo kunnen ook operators met minder ervaring of producers de machine bedienen. De macro's knoppen zijn eenvoudig te programmeren en kunnen ook op externe controllers en knoppen worden gedefinieerd. Er zijn mogelijkheden met Midi en AMP. Het is zelfs mogelijk om de slomo te bedienen met een iPad. Overigens is dit ook mogelijk bij de nieuwe serie TriCasters. De slow motion machines nieuwe stijl brengen de sport nog dichterbij het publiek en de fans en genereert meerwaarde op schermen bij sportevenementen, online en broadcast. Dit is een typisch live instrument dat tot voor kort onbereikbaar was voor de niet-traditionele broadcasters. ■

BroadcastNow

direct live HD multicam streaming
live naar internet
live naar stage
live naar social media

Get connected Stay Connected

www.broadcastnow.nl

035 6231268 info@broadcastnow.nl

we kunnen het natuurlijk ook opnemen en direct uitleveren aan het publiek op memorystick

WWW.DATAVIDEO.INFO

datavideo®

INTRODUCES AT AVM BROADCASTING EXHIBITION 2014:

TVS-1000

TRACKLESS VIRTUAL STUDIO

BOOTH #20

14 - 15 MAY, STUDIO 22, MEDIAPARK HILVERSUM, THE NETHERLANDS

Digitech introduceert Bass Whammy

De Bass Whammy is een pitch shift effect pedaal voor basgitaar. Door de meest geavanceerde pitch detectie te combineren met polyfone nootherkenning is Digitech erin geslaagd de legendarische sound van de Whammy te optimaliseren voor basgitaar. Alle Classic functies van de oorspronkelijke Whammy zijn aanwezig, aangevuld met vele moderne upgrades. De Bass Whammy heeft twee "tracking modes", Classic en Akkoorden (Chord). Chord mode maakt gebruik van geavanceerde polyfone herkenning algoritmes voor een zeer exact en gelijkmatig pitch shift effect. Classic mode gebruikt dezelfde tracking als de originele Whammy. Bass Whammy is True bypass, MIDI bestuurbaar, en wordt geleverd inclusief 9V DV powersupply. Meer informatie via www.totalsonic.nl.

Radio: reclamebereik is meer dan mediumbereik

Radioreclame wordt gemiddeld 3 procent beter beluisterd dan andere programmering, zo meldt het Radio Advies Bureau (RAB). Dit komt vooral doordat reclame wordt uitgezonden rond goed beluisterde momenten, zoals het nieuws. Er zijn dan meer inschakelingen dan wegschakelingen. Deze resultaten zijn afkomstig uit het onderzoek met elektronische meters, dat sinds 2012 parallel aan het Nationaal LuisterOnderzoek met Radiologs loopt. Sinds januari 2012 loopt een onderzoek met elektronische meters, parallel aan het Nationaal LuisterOnderzoek met Radiologs. Daarvoor wordt de Mediawatch van GfK ingezet. Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in het reclamebereik van radio, in de minuutpatronen van het luistergedrag en om te leren over de meter voor mogelijke verdere ontwikkelingen van toekomstig radio-onderzoek. Waar het Radiolog inzicht geeft in luistergedrag op kwartierniveau, geeft de meter inzicht op minuutniveau. Daardoor is het mogelijk vast te stellen in hoeverre er meer of juist minder wordt geluisterd naar reclame in vergelijking met andere programmering. Om de reclameminuten te identificeren, zijn de minuutresultaten uit de meter gekoppeld aan de werkelijk uitgezonden reclameminuten per zender, zoals geregistreerd door SoundAware. Het onderzoek leert dat reclameminuten gemiddeld 3 procent beter worden beluisterd dan andere programmering. Dit komt vooral doordat reclame wordt uitgezonden rond goed beluisterde momenten, zoals het nieuws. En er zijn dan meer inschakelingen dan wegschakelingen. Het reclamebereik wordt uitgeleverd in de vorm van reclame-indexen per kwartier per zender. Een reclame-index geeft aan met welke factor een minuut met reclame beter of slechter wordt beluisterd dan het kwartier waarin de reclameminuut valt. De indexen zijn te vinden op www.nationaalluisteronderzoek.nl. De reclame-indexen hebben betrekking op het onderzoeksjaar 2013. Op basis van de opgedane kennis en ervaring met elektronisch meten, spreekt NLO de ambitie uit om over een aantal jaren het luistergedrag fijnmaziger te willen meten, op minuutniveau. Dit impliceert de overgang naar elektronische meters. De keuze via welk device gemeten gaat worden, moet nog nader worden bepaald.

Axon wint prijzen voor Neuron Ethernet AVB

Axon heeft op de NAB twee prestigieuze industrieprijzen gewonnen voor Neuron, het eerste op AVB (Audio Video Bridging) gebaseerde videoproduct. De IABM Game Changer award eert producten, processen, systemen, services of ontwikkelingen die de potentie hebben om de manier waarop broadcast en media-industry opereert te transformeren. Deze prijs erkent Neuron voor het innovatieve ontwerp en de integratie van AVB technologie, een open standaard gebaseerd op IEEE802.1. De tweede prijs die AXON heeft gewonnen is de NewBay Media's Best of Show Award, gepresenteerd door het blad TV Technology. NewBay Media's Best of Show Awards worden geëvalueerd door een panel van engineers en industrie-experts en worden geselecteerd op basis van innovatie, features, kostenefficiëntie en prestaties in gebruik in de industrie. Neuron is een combinatie van hardware en software en is een Ethernet applicatie die gebruik maakt van de hoge snelheden van een moderne IT-gebaseerde infrastructuur. Het AVB-gebaseerde videoproduct zal gaan bijdragen in de manier waarop live productie infrastructures worden gecreëerd, het zal voorzien in point-to-point connectiviteit en in een switched network omgeving als een goedkoper alternatief voor CWDM (Coarse Wavelength Division Multiplexing). Terwijl Neuron is gebouwd op de open AVB standaard, extra functionaliteit is toegevoegd omdat het onderdeel is van de Synapse familie. Volledige integratie met AXON's Synapse interfacing en conversie productlijn en Cerebrum management oplossingen zorgt voor flexibility, modulariteit en controle. Standalone Neuron producten zullen zorgen voor directe en kosteneffectieve integratie van cameras, schermen, stageboxen en desktop I/O. Neuron is een volledige networkable, extreem low latency infrastructuur dat productie en real-time applicaties ondersteunt door de conventionele SDI routers te vervangen en door de toevoeging van een complete managed networking functionaliteit. "We zijn er trots op dat we deze prestigieuze prijzen hebben gewonnen", zegt Jan Eveleens, CEO van Axon. "We zijn er blij mee dat Neuron erkend wordt als een product dat de manier waarop broadcasters hun live productie infrastructures creëren en managen zal helpen te veranderen."

NUAGE

Yamaha & Steinberg

Be different. Be better

Today there is better...

Nuage re-defines what is possible in audio post-production.

Uniting the elements of your workflow into a seamless experience, NUAGE combines dedicated Yamaha control and interface hardware with Steinberg's Nuendo 6 DAW software to create a purpose-built system that offers unprecedented productivity, flexibility and audio quality in a fully modular format that's easily configured to match the needs of your facility.

Cutting edge technology from two of the audio industry's biggest hitters, Nuage is the most complete, cost-efficient post production solution available.

The better alternative today; an industry standard tomorrow.

 YAMAHA

CA

commercial audio

For more information please visit www.yamaha.commercialaudio.com

Connect with experience

Roland Systems Group introduceert nieuwe Digital Snake

Roland Systems Group breidt opnieuw haar line-up van Digital Snakes uit. Dit keer met de nieuwe S-2416 Digital Snake die naast 24 analoge ingangen en 16 analoge uitgangen is uitgerust met een flink aantal slimme features. Zo is de S-2416 voorzien van twee REAC-aansluitingen waarmee het mogelijk is om een redundante 'zero loss'-verbinding te maken, een extra Digital Snake of S-MADI I/O Bridge aan te sluiten of om een split te maken naar een monitor console, M-48 personal mixing system of multitrack recording systeem. Ondanks dat de live audio producten van RSG op het gebied van geluidskwaliteit reeds hoog staan aangeschreven legt de Japanse fabrikant de lat opnieuw hoger met de volledig nieuw ontwikkelde microfoonversterkers waar de S-2416 mee is uitgerust. Zoals we gewend zijn van Roland kenmerken deze zich door een relatief vlakke frequentie karakteristiek hetgeen resulteert in een zeer neutrale klank. Samen met de indrukwekkende S/N-verhouding beschikt men hiermee over een preamp die uitstekend zijn diensten zal bewijzen bij een breed scala van zowel pop en rock als ook bij bijvoorbeeld jazz, klassiek en spraak. Daarnaast biedt de S-2416 met maar liefst acht additionele AES/EBU in- en uitgangen de mogelijkheid om bijvoorbeeld processoren en versterkers rechtstreeks aan te kunnen sluiten, waarmee de daarvoor gebruikelijke AD/DA-conversie kan worden overgeslagen. Tevens is de S-2416 daarbij voorzien van word clock I/O connectoren. Ook op gebied van koeling is Roland vernieuwend bezig geweest en is men erin geslaagd om de S-2416 zo stil te maken dat deze bijvoorbeeld prima onder een vleugel neer kan worden gelegd. Net zoals bij de S-1608/0816 en modulaire S-4000S Digital Snakes is ook bij de S-2416 iedere ingang voorzien van praktische LEDs om direct te kunnen zien op welke preamps fantoomvoeding actief is, of er inkomend signaal is en of er sprake is van oversturing. Roland heeft ons laten weten vanaf juni te kunnen leveren. Meer informatie: www.rolandsystemsgroup.com.

SE Electronics introduceert SE5 & SE5Pair

SE Electronics introduceert met de SE5 en SE5Pair een nieuwe generatie high end pencil condensator microfoons. De SE Electronics SE5 is een high end pencil condensator microfoon gebaseerd op de veel geprezen SE4. De SE5 heeft een cardioïde opname karakteristiek, 100Hz bass cut en -10/-20db pad schakelaars. Door de discrete mat zwarte afwerking misstaat de SE5 niet in een studio of op het podium. De SE5 wordt geleverd inclusief custom shock Mount. De prijs bedraagt € 274,- (excl.). De SE Electronics SE5 Pair is een set van twee gematchte SE5 microfoons in een stevige flightcase. De SE5 Pair wordt geleverd inclusief stereo bar en twee custom shockmounts. De prijs: € 554,- (excl.). Meer informatie op www.totalsonic.nl.

Robert Feller nieuwe DJ Radio 10

Robert Feller is vanaf 5 mei te horen op Radio 10. Feller presenteert het middagprogramma van 13.00 tot 16.00 uur. Hij neemt de plaats in van Koen van Huijgevoort, die eerder de zender verliet. Robert Feller is afkomstig van 100% NL, waar hij bijna vijf jaar te horen was. Hij werkte eerder als DJ voor onder andere Veronica FM en Yorin FM. Feller laat weten uit te kijken naar zijn start bij Radio 10. "Ik vind het fantastisch om mee te kunnen bouwen aan de toekomst van Radio 10. Het station heeft natuurlijk een prachtige geschiedenis en een uniek geluid dat gelukkig nu weer overal te ontvangen is. Ik heb er ongelooflijk veel zin in."

NAB 2014

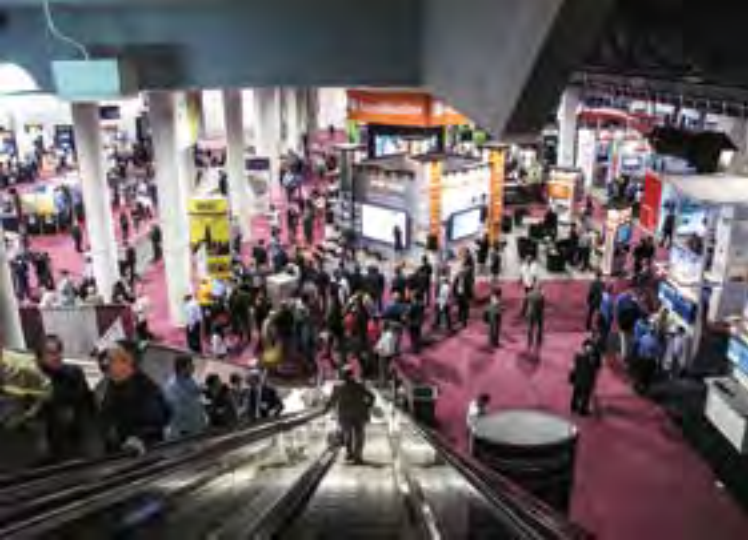
4K EN AVB

De broadcastwereld vond zichzelf tussen 5 en 10 april weer terug in Las Vegas, waar de NAB 2014 convention plaatsvond. 4K en AVB voerden veelal de boventoon op de Amerikaanse beursvloer.

Het zal de meeste broadcast professionals niet ontgaan zijn dat NAB 2014 heeft plaatsgevonden. Deze jaarlijkse vakbeurs voor 'filmed entertainment' groeit nog steeds en mocht dit jaar ruim 98.000 bezoekers ontvangen uit 159 landen. Een stijging van 7% ten opzichte van 2013. Volgens de NAB zijn dit de 'on site registraties'. Ter vergelijking: de IBC in onze eigen RAI (elk jaar in september) ontving de afgelopen editie zo'n 52.000 bezoekers en dat was exclusief 29.000 dubbelingen en no-shows. Dat

er een hoop te zien is op zowel de NAB als IBC blijkt uit het feit dat beide beurzen ruim 1.500 exposanten binnen hebben die werkelijk alles wat er op het gebied van broadcasting gemaakt wordt, presenteren.

Terug naar de NAB waar dit jaar, volgens onze schatting, zo'n 250 Nederlanders als exhibitor of bezoeker aanwezig waren. Zo'n vijftien jaar geleden was de NAB nog een 'uitje' waar de inkopers van facilitaire bedrijven en omroe-

pen (buiten het bereik van GSM, zonder mobiel internet en met negen uur tijdsverschil) flink gefêteerd werden door de grote fabrikanten. Die tijd is voorbij, feestjes zijn er nog nauwelijks en door de 100% bereikbaarheid wordt er tussen het beursbezoek door driftig gemaïld en via conference calls vergaderd met Nederland.

4K

Inhoudelijk was de NAB 2014 zoals de meesten al hadden voorspeld: vooral veel aandacht voor 4K. Vrijwel alle grote spelers lieten apparatuur zien die dan wel geschikt is voor 4K, dan wel '4K-ready' is. Dat het zo'n vaart niet zal lopen bespreken we in dit blad al eerder tijdens een ronde tafel gesprek. Wel lijkt 4K een betere toekomst tegemoet te gaan dan de hype rond 3D enkele jaren geleden. De Ultra HD resolutie is ook al volop beschikbaar aan de voorkant (camera) en de achterkant (projectoren en monitoren) van de workflow. Om alle data echter op een nette wijze van playout tot aan de kijkers thuis te krijgen is een tweede. Een bedrijf als Ericsson liet op de NAB echter al wel zien hoe men een 4K sportwedstrijd, uitgezonden in Londen, via satelliet feilloos op de beursvloer in de oorspronkelijke resolutie kon aanschouwen. Ericsson werkt al jaren met 4K en ontwikkelt compressors, encoders en decoders om de signalen te transporteren. Ericsson ontving op de beurs dan ook de prestigieuze NAB Technology Innovation Award, voor haar pionierswerk in Ultra High Definition 4K.

EERSTE EUROPESE KOPER

Aan de camerakant zagen we dat ook Grass Valley de sprong naar 4K gemaakt heeft met een systeemcamera uit de LDX serie die geschikt is voor 4K. De meeste aandacht ging echter uit naar de nieuwe ultra slow motion camera: de LDX XtremeSpeed. Deze camera kan met 6x de snelheid in full HD opnamen maken, en dat terwijl de camera verder als een 'gewone' camera gebruikt wordt. Geert Paul Slee en Martijn Swart van Broadcast Rental waren via D&MS de eerste Europese koper (zie ook op de nieuwspagina's voorin dit blad). Ook gingen de gesprekken op de Grass Valley stand natuurlijk over de overname van het bedrijf door Belden en de hierop volgende 'fusie' met Miranda. In sneltreinvaart wist het bedrijf een nieuwe huisstijl te ontwikkelen én uit te rollen over de NAB.

GAT IN DE MARKT

Sony blijft in Nederland de belangrijkste fabrikant van ENG-camera's. Op de NAB presenteerde men een nieuwe

DISTRIBUTOR OF:

Broadcast IT

Conventional Broadcast

Connectivity

Telecom

Corporate AV

Aarschotenstraat 87 a | 1800 Vilvoorde | Belgium | T +32 2 257 04 81 | F +32 2 253 04 50 | www.diginet.be
De Boomgaard 14a | 1243 HV 's Graveland | Netherlands | T +31 35 887 80 71 | info@diginet.pro

Pluxbox

Innovating Radio Solutions

Pluxbox is altijd bezig met het innoveren van radio. Ons doel is het uitzenden van jouw boodschap op de meest efficiënte manier. Wij bieden radiomakers verschillende oplossingen waaronder visual radio, social radio en audio logging.

035 - 760 60 60
info@pluxbox.nl
www.pluxbox.nl

broadcastrental.com

BRADCAST
RENTAL

Broadcast Rental B.V

T +31 35 888 68 25

E info@broadcastrental.com

Johnny Kraaijkampplantsoen 3
MediaPark - Hilversum

broadcastrental.com

de HD RF Specialist

- ▶ Olympische Spelen Sochi
- ▶ 200 Jaar Landmacht
- ▶ Serious Request Leeuwarden
- ▶ Kerkdienst inhuldiging Koning Willem-Alexander
- ▶ UEFA Europa League Finale
- ▶ European MTV Awards
- ▶ FOX Sports Eredivisie

XD-Cam camera, de PDW-850, als opvolger van de PDW-700 en PDW-800. De PDW-850 heeft betere CCD sensors, is lichter dan haar voorgangers en verbruikt minder stroom. Men blijft trouw aan de XD-Cam disk, wat bij veel facilitaire bedrijven en freelance camera-eigenaren niet verkeerd zal vallen. Tegelijkertijd zien we ook steeds meer programma's gedraaid op grote 35mm sensoren, zoals de Sony PMV-F5 of F55, die ook geschikt zijn voor 4K opnamen. Sony haakt hier op in door een cradle te ontwikkelen waarmee deze camera's als 'gewone handheld ENG' gebruikt kunnen worden. Een gat in de markt waar bedrijven als Vocas overigens ook al ingestapt waren.

Ook Canon ziet deze ontwikkeling en ontwikkelde een ENG lens die geschikt is voor 35mm 4K sensors: de Cine-Servo CN7x17 KAS S (17-120 mm). De lens biedt de voordelen van een echte ENG lens, maar kan worden gebruikt op bijvoorbeeld de eerder genoemde F5 en F55, maar ook Canon EOS camera's. De lens is beschikbaar in PL- of EF-mount. Het gevolg is dat je typische ENG items met de kwaliteit van 35mm sensors kunt draaien, wat veel creatieve mogelijkheden biedt.

NIET TE ONDERSCHATTEN

Ook de andere grote fabrikanten als Panasonic en Black Magic Design kwamen met 4K camera's. Laatst genoemde verrast vriend en vijand al enige jaren met goedkope alternatieven voor diverse apparatuur.

Kwam men vorig jaar met een zeer goed betaalbare 'filmcamera', op deze beurs werd een 'broadcast studio camera' geïntroduceerd voor slechts \$1.995,-. Hoewel er onder de Nederlandse collega's hiervoor nog weinig enthousiasme werd getoond, is Black Magic Design wel degelijk een niet te onderschatten partij geworden met producten die ook in Nederland gretig aftrek vinden. De gigantische drukte op de stand was hier tevens een teken van.

Axon Digital Design uit Gilzen is uitgegroeid tot een grote wereldwijde speler en lijkt goed op weg te zijn met haar keuze voor het Audio Video Bridging protocol. Doordat het niet mogelijk was om (zoals op de IBC) een complete OB-Van op de stand te zetten, koos men in samenwerking met United, D&MS en Carrosserie Akkermans voor een 'Live-Pack', oftewel een flightcaseset waarin gedemonstreerd werd hoe met AVB prima een meercamera productie op locatie kan worden gemaakt. Axon won ook nog eens twee awards op de NAB voor haar Neuron Ethernet AVB product: De IABM Game Changer award en de NewBay Media's Best of Show Award, gepresenteerd door het blad TV Technology. ■

NEDERLANDERS OP DE NAB

HOLLAND GOES VEGAS

Er is wereldwijd veel aandacht voor de grootste broadcastbeurs ter wereld, de NAB in Las Vegas. Het is dan ook een belangrijk podium voor leveranciers die hun producten aan de wereld willen laten zien. AV & Entertainment Magazine maakte, in de persoon van Lucas Vroemen, een rondje langs Nederlandse exposanten. Lucas Vroemen, onafhankelijk mediaconsulent bij MediaManage bv (www.mediamanage.nl)

Veertien Nederlandse bedrijven heb ik kunnen ontdekken op deze editie van de beurs van de National Association of Broadcasters. Met enkele van hen sprak ik tijdens de beurs over wat ze tonen en wat hun motivatie is om naar Las Vegas te komen.

STEREO TOOL

Stereo Tool maakt soundprocessing software voor radio. Hans van Zutphen, oprichter van het Veghelse bedrijf, vertelt met veel passie en kennis van zaken over zijn soundprocessing voor FM, AM, DAB, streaming audio en TV audio. Het product is al ruim anderhalf miljoen keer gedownload en in gebruik bij meer dan 500 FM en AM stations en duizenden webradiostations. Voor een aanschafprijs van onder de 400 euro en gratis updates lijkt dit systeem een serieus alternatief voor de hardware alternatieven. De software, die draait op standaard hardware, is erg uitgebreid en kent verschillende features als De-Clipper, Natural Dynamics, Noise Removal, AGC, Azimuth corrections en Multiband compressor/Limiter. Van Zutphen was opgetogen over de vele aandacht die hij kreeg op de beurs. Omdat de software verkocht wordt via een webshop, eenvoudig te installeren is en daarom geen resellers nodig zijn, denkt hij dat de NAB een springplank kan zijn naar een wereldpubliek. De De-Clipper is inmiddels al geïntegreerd in de Omnia 9 geluidsprocessor.

ALPHATRON

Behalve het wederverkopen van een hele rij aan broadcastproducten van Autoscript, Omnitek, Anton Bauer en Miranda, voert het bedrijf Alpatron ook een eigen lijn accessoires voor professionele filmcamera's. Op de NAB toonde de firma uit Berkel en Rodenrijs de nieuwe viewfinder, de VWF 035. Deze VWF heeft een 16:9, 3,54 inch scherm in een resolutie van 960 * 540. Dat is exact de helft van full HD en zorgt voor een perfecte downscale factor. "De viewfinder geeft 1 van de 2 pixels weer, een factor 2 dus, hetgeen een veel beter resultaat geeft dan een 2,4 of 2,25 downscaling zoals de meeste concurrenten doen", aldus René Bijleveld, field engineer bij Alpatron. In vergelijking met de Nederlandse markt, heeft Amerika een veel grotere filmindustrie, de belangrijkste reden waarom Alpatron op de beurs in Las Vegas aanwezig was.

VOCAS

Ook Vocas maakt accessoires voor professionele filmcamera's. Het is een echt Nederlands product, zo verzekerde Michiel de Craen van Vocas. De accessoires worden gemaakt in een eigen assemblagehal in Hilversum en de onderdelen komen van lokale toeleveranciers. Nieuw op de NAB is een cage voor verschillende filmcamera's. Met behulp van die cage kunnen accessoires op de camera gemonteerd worden. Ook waren er nieuwe matte boxen met de standaard lensdiameter van 143mm, ergonomische

De winnende stand van Dektec

handvatten en schouderstatieven voor kleinere spiegelreflexcamera's te zien tijdens de NAB show. De Amerikaanse markt wordt veroverd met behulp van een Amerikaanse vertegenwoordiger van Vocas en is erg belangrijk voor het bedrijf, met name vanwege de royale Amerikaanse filmindustrie.

MULLER FILMFABRIEK

Ook actief in de filmbranche is Muller. Het bedrijf levert scanners voor ondermeer 8, 9,5, 16 en 17,5 mm films voor het scannen van filmbanden naar HD kwaliteit digitale video met behulp van hun restauratie software.

DYNAMIC DRIVE POOL

Dynamic Drive Pool, oftewel DDP, zorgt voor de opslag van mediabestanden op ethernet SAN systemen. Met hun 1U, SSD / microDDP systemen kan een volledig schaalbare en redundante oplossing worden geboden voor het opslaan van grote hoeveelheden data.

MOBILE VIEWPOINT

De productenlijn van Mobile Viewpoint toont een heel ander segment. Dit bedrijf, met de hoofdvestiging in Alkmaar, maakt apparatuur voor live videotransmissie over mobiele datanetwerken als 3G en 4G. Ze kunnen 4G verbindingen stapelen en daardoor een mobiele breedbandverbinding maken die voldoende is om HD video in een H.265 encoding live of als file te transporteren via bestaande netwerken van mobiele providers. Door onlangs over te stappen naar H.265 encoding kan het bedrijf nog betere kwaliteit video met minder bandbreedte transporteren met

behulp van een breed spectrum aan producten: van apparaten voor internetkwaliteit video, tot HD video en nu ook een apparaat enkel voor audiotransmissie, interessant voor de radiomarkt. De Amerikaanse markt is erg belangrijk voor het expanderende bedrijf, zo zei Charlotte van Hertum, communicatiemanager van Mobile Viewpoint. Klanten van Mobile Viewpoint zijn ondermeer de BBC, Sky, RAI in Italië en Aljazeera. Het bedrijf werkt dan ook met een groot resellernetwerk met onder andere kantoren in Canada, China, Dubai en de USA.

DVB CONTROL

'Echt no-nonsense Hollands', zo omschrijven de eigenaren van DVB Control hun bedrijf. Het maakt één nieuw product per jaar en dat is dat meer dan genoeg, zo liet Tjerk Tighelaar, een van de twee oprichters, weten. DVB Control maakt toolsets voor het meten en monitoren van DVB signalen. Er is met name veel interesse in de multiscreen software. Het bedrijf doet niet veel in Amerika omdat het er geen reseller heeft, maar de NAB is, naast de IBC in Amsterdam een beurs waar je moet staan als professioneel broadcast bedrijf, zo legde Tighelaar uit. De twee eigenaren van DVB hebben hun roots in de NOB.

DEKTEC DIGITAL VIDEO

Dektec tikkert flink aan de weg met zijn videokaarten. Verschillende aanbieders van broadcastsystemen, hebben de kaarten in hun hardware geïntegreerd. Leuke opsteker voor de standbouwers van Dektec: de stand werd uitgeroepen tot mooiste stand op de

NAB in het middensegment. Dektec liet een aantal nieuwe producten zien, waaronder USB 3 devices voor HD SDI. Anders dan DVB Control werkt Dektec wel met een reseller in de USA en is de Amerikaanse markt een behoorlijke groeiemarkt, aldus Sito Dekker, eigenaar van het bedrijf. Dektec levert ook rechtstreeks aan eindgebruikers, system integrators en OEM (ingebouwd in apparatuur van derden).

CYMTV

CYMTV komt uit Rotterdam en showde CDN concepten met, qua bandbreedte, zeer efficiënte streamingtechnologie. Het bedrijf combineert state-of-the-art technologie met een softwaremanagementsysteem dat een nieuwe wind doet waaien in de OTT industrie, zo schrijft het bedrijf in zijn bedrijfsprofiel op de NAB website.

INFOSTRADA

Infostrada liet vlaggenschip Centralparq zien. Het systeem, dat ondermeer wordt ingezet bij het SBS programma Utopia, vereenvoudigt onder andere multicamproducties door het gat te vullen tussen de huidige ingest, montage en content management systemen. Met Centralparq wordt de handling van grote hoeveelheden video een stuk makkelijker. Infostrada stond, last minute, op de stand met WeVideo, een online videomontagesysteem dat ze zien als een mooi aanvulling op Centralparq, zo liet Dimitri Traas, marketing man van Infostrada weten.

CIVOLUTION

Civolution liet een zeer geavanceerde video-identificatiedienst zien, bestaande uit een combinatie van watermarking en fingerprinting applicaties waarmee ondermeer publiekmetingen en mediaprotectie gedaan kunnen worden. Het systeem is bedoeld voor payTV, online en digital cinema.

VIDIGO

'Broadcasting should be fun, easy and cost effective', liet het Amsterdamse Vidigo weten aan het publiek op de NAB-stand. Meer doen met minder investeren in studio playout systemen voor televisie. Met behulp van de producten als Vidigo Engine, Vidigo Graphics, Vidigo Live en hun Open API kunnen ze met allerlei systemen integreren en daardoor de ultieme workflow maken. Verder liet het bedrijf het Visual radio project zien dat het voor Radio538 heeft gerealiseerd. ■

OVERZICHT

RADIO AUTO-MATISERING

Om het werk in radiostudio's eenvoudiger te maken én (bijvoorbeeld) de geluidskwaliteit te vergroten, zijn nogal wat (softwarematige) oplossingen voor handen. AV & Entertainment Magazine zet ze graag in een overzichtelijk rijtje.

POWER STUDIO
"Met Power Studio kunnen radiomakers meteen aan de slag, zonder zich om dure aanvullende licenties, music schedulers of utility applicaties te hoeven bekommeren", zegt Vincent Verschuren, geestelijk vader van Power Studio. Power Studio heeft out-of-the-box alles wat er nodig is om radio te maken: playout, live assist, music scheduling en koppelingen met hardware, nieuws providers en webservers, streaming servers en -devices voor o.a. titelindicatie. Met

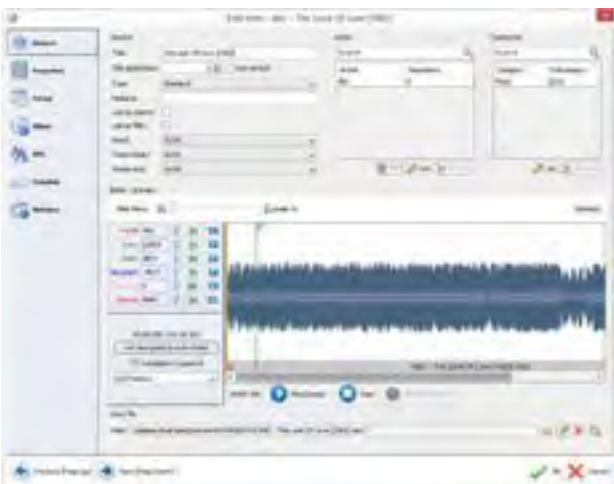
Power Studio kan er al uitgezonden worden vanaf € 49,95 per maand. "Als ik muziek, jingles, bedjes en opgenomen items in mijn playlist heb, kom ik nooit uit met de twee players die traditioneel aanwezig zijn", zegt Verschuren. "Daarom gebruikt Power Studio er hier standaard vier voor. Natuurlijk heeft Power Studio ook card-players." De voicetrackmodule in Power Studio is bijzonder krachtig. In het verleden voelde het opnemen van een voicetrack vaak kunstmatig aan. In Power Studio is voicetracken

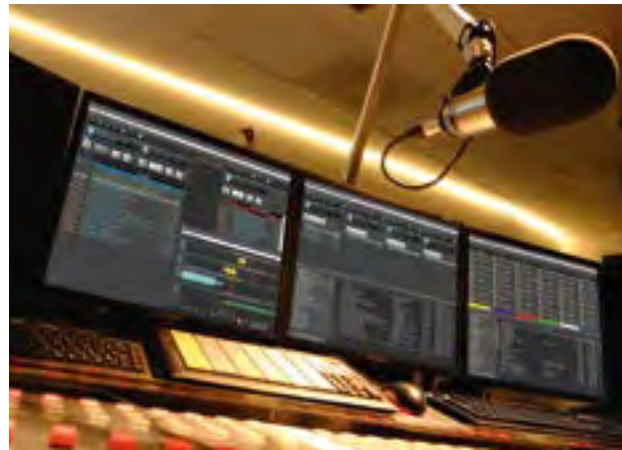
echter net als live radio maken. “Onze gebruikers zijn er laaiend enthousiast over”, aldus Verschuren. Ook speelt Power Studio in op de trend dat steeds meer omroepen gedistribueerd gaan werken. Meerdere studio’s en thuiswerkplekken zijn de standaard, volgens Verschuren. “En Power Studio realiseert dit dankzij de Power Sync technologie, zonder ingewikkelde VPN-verbindingen.”
www.power-studio.nl

CALIOPE MEDIA SOFTWARE

Caliope Media Software heeft haar klanten gevraagd waarom ze voor hun software hebben gekozen. Daar kwamen nogal wat punten uit naar voren. Betrouwbaarheid en stabiliteit – het pakket kan maanden lopen zonder storingen – waren belangrijke factoren. Verder is de software dankzij een overzichtelijke interface gebruiksvriendelijk, is overstappen van andere softwarepakketten door de beschikbare importmodules heel eenvoudig en wordt goede support geleverd. Ook thuiswerken gaat makkelijk: met de Web X Editor is voor het inspreken en bewerken van voicetracks alleen nog een webbrowser nodig. Met de software is het heel makkelijk om meerdere stations te bedienen. Ook is de software uitermate geschikt om te werken met edities: Met

het editiesysteem kunnen makkelijk gelokaliseerde commercials, nieuws en RDS berichten worden uitgezonden in verschillende regio’s. De optionele Social Radio Module integreert de software met het web, apps en social media. Hierdoor kunnen allerlei interactieve functies zeer eenvoudig worden gerealiseerd. Daarnaast levert Caliope ook een commercial planner, waarmee Caliope een one-stop-shop voor alle radio software is.
www.caliope.eu

OMNIPLAYER

OmniPlayer is de totaaloplossing waarmee radiostations eenvoudig en sneller programma’s kunnen maken. Ontwikkeld in nauwe samenwerking met Nederlands beste programmamakers en disc jockeys. Met één druk op de knop kunnen meerdere platforms worden bediend. Of het nu internet, visueel dan wel conventionele radio is. Zo heeft OmniPlayer een geavanceerde interface met DHD mengtafels op basis van IP, waardoor multi I/O kaarten tot het verleden behoren. De uitgebreide mixer maakt het mogelijk om volume-editing, pitch-control en meerdere voice-inserts toe te passen en tegelijk af te spelen. OmniPlayer kan verschillende audioformaten en bitrates door elkaar afspelen en veranderingen in de Logeditor tijdens de uitzending worden realtime doorgevoerd naar de playout. Placeholders en draaiboeken kunnen dynamisch gekoppeld worden met externe newsroom pakketten. Voor redundancy maakt OmniPlayer gebruik van een automatische failover. Het afspelen van audio kan vanaf een centrale server of een lokale PC. OmniPlayer combineert muziek, items met video en interactieve graphics intuïtief en zonder extra handelingen en daarmee is OmniPlayer uitermate geschikt voor radiostations die een volgende stap willen maken naar Visual Radio. OmniPlayer wordt in Nederland o.a. gebruikt door Radio 538, Radio Veronica, Sky Radio, Q-music, Slam FM, Radio 4, Radio 6, Radio Rijnmond, Omroep Brabant, Omrop Fryslân, RTV Oost, KX Radio en Sterren.nl.
www.mibroadcastservices.nl/omniplayer

CARMEN SERVER

Carmen Server is al jaren een bekende naam in de Benelux, met een groot aantal omroepen in België en Nederland die met deze automatisering werken. CARMEN staat voor Computer Aided Radio ManageMENT, en is een totaaloplossing op het vlak van radio-automatisering. Bij het ontwikkelen stonden functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid bovenaan de prioriteitenlijst. In tegenstelling tot andere programma's die ontwikkeld zijn door programmeurs die nog nooit een radiostudio van dichtbij gezien hebben is Carmen Server gebaseerd op jarenlange ervaring van radiomakers, waardoor het programma heel natuurlijk werkt. Uit de ervaringen van de grote groep gebruikers en met de ideeën die de makers (Rehl Productions) zelf hebben, is de afgelopen periode gewerkt aan een geheel nieuwe versie van Carmen Server: Carmen Server 1.3. De nieuwe versie bevat alle unieke features van de voorgaande versies, maar ook een groot

aantal nieuwe ontwikkelingen zoals voicetracken met muziek op de achtergrond (ook thuis), semi-live draaien en de waveform mixeditor. De nieuwe versie wordt inmiddels in beta bij de eerste testomroepen geïnstalleerd. Huidige gebruikers die geïnteresseerd zijn in de nieuwe omgeving, maar uiteraard ook nieuwe relaties worden van harte uitgenodigd om op afspraak in de eigen studio van Rehl Productions te komen kijken en voelen hoe de nieuwe omgeving werkt.
www.carmenserver.nl

STEREO TOOL

Sound Audio Processing is een Nederlands softwarebedrijf uit Uden dat audioprocessing-software ontwikkelt en verkoopt aan radiostations, waarmee ze hun geluidskwaliteit sterk kunnen verbeteren. Inmiddels wordt het gebruikt door ruim 600 FM- en duizenden internetradiostations. De software, die onder de productnaam Stereo Tool wordt verkocht, maakt het geluidsniveau constant en repareert fouten in het audiosignaal. Door gebruik te maken van innovatieve technieken wordt een sterk verbeterde geluidskwaliteit bereikt, waarbij radiostations tegelijkertijd harder én veel zuiverder klinken dan tot nu toe mogelijk was. Dit zorgt voor een verbeterde verstaanbaarheid en minder storing in de ontvangst.

In de laatste decennia wordt muziek steeds luider uitgebracht. Dit gebeurt o.a. door het 'wegsnijden' van pieken in het geluid (clipping), wat zorgt voor vervorming en

een slechtere geluidskwaliteit. Stereo Tool biedt als eerste FM-processor ter wereld een zogenaamde declipper. Deze detecteert waar pieken zijn weggesneden en herstelt ze. Hierdoor verdwijnt de vervorming vrijwel volledig en wordt de dynamiek van het geluid hersteld.

Stereo Tool staat bekend om haar gunstige prijsstelling en kwalitatief hoogwaardige audio, en biedt veel radiostations de mogelijkheid om tegen een aanzienlijk lagere investering high-end audiokwaliteit aan te schaffen. Op de website kunnen gebruikers een gratis demoversie downloaden. Stereo Tool kan tevens worden gebruikt voor AM, DAB, HD, streaming en TV.
www.soundaudioprocessing.com

AUDISI GML

Het Nederlandse radio-automatiseringssysteem Audisi GML maakt een andere manier van werken van omroepen mogelijk, waarbij primair geproduceerd wordt voor internet en informatie tussen radio en internet volledig geïntegreerd kan worden uitgewisseld. Audisi GML, vertegenwoordigd door distributeur dB mediagroep, dankt haar groeiende populariteit o.m. aan de overzichtelijke gebruikersomgeving, flexibiliteit m.b.t. het produceren en de eenvoud van integratie naar andere systemen. Daarbij kunnen omroepen met Audisi GML aanzienlijk kosten besparen door vereenvoudigde bediening, installatie, onderhoud en beheer. In Audisi GML is alle informatie overal en altijd up-to-date dankzij real-time updates en exports waardoor gebruikers gelijktijdig aan draaiboeken en content kunnen werken, op elke gewenste manier en vanaf elke gewenste plek.

De 'self-op' trend, waarbij de presentator zelfstandig de complete uitzending zowel technisch als inhoudelijk verzorgt, zet sterk door. Audisi GML onderscheidt zich hierin t.o.v. andere softwarepakketten door studietechniek meer toegankelijk te maken, zodat presentatoren zich kunnen concentreren op de inhoud van het programma en minder fouten maken in de bediening en afhandeling van hun draaiboek.

Het aantal stations dat gelijktijdig gebruik kan maken van de database is onbeperkt. Dat maakt het mogelijk om vanaf een werkplek aan meerdere draaiboeken voor meerdere stations

te werken. Het realiseren van aparte stations/themakanalen voor specifieke doelgroepen biedt veel nieuwe mogelijkheden.

Het systeem draait onder meer al bij BNR, Omroep Flevoland, Omroep Gelderland, RTV Noord, RTV NH, Radio West, RTV Drenthe, diverse lokale omroepen en internetradiostations. www.dbmediagroep.nl

PC-RADIO

Op zoek naar een compleet 'play out' systeem voor uw radiostation? Broadcast Partners biedt PC-Radio, al meer dan 20 jaar de meest gebruikte radio automatisering vanwege zijn flexibiliteit en gebruiksgemak. Mede hierdoor wordt PC-Radio gebruikt door zowel landelijke en regionale als lokale omroepen. Nieuw is het uitgebreide editiesysteem voor samenwerkende omroepen. De software is standaard voorzien van een Non Stop module, Database-editor en -browser. Omdat PC-Radio modulair is, kan

het programma naar wens worden uitgebreid met o.a. Live Assist, Jingleplayer, Formatplanner (Pro), Mixeditor (Pro), editiesysteem, Audiologger/Timeshifter en natuurlijk de Commercial Planner (Pro). Met de los leverbare Voicetrack sleutel wordt het opnemen van voicetracks kinderspel, zelfs vanuit bijvoorbeeld een thuisstudio! Een productiestudio creëert u al even eenvoudig

door gebruik te maken van een Productie Sleutel. Voeg daar nog integratie met digitale mengtafels, regelmatige software updates, uitgebreide support, gratis training en mogelijkheid tot huur/huurkoop aan toe en de totaaloplossing is een feit! PC-Radio is leverbaar in 3 versies: de Basis-, de Plus- en de complete, budgetvriendelijke Express versie. Welke voordelen PC-Radio nog meer heeft vertelt Broadcast Partners graag in een persoonlijk gesprek. www.broadcastpartners.nl

MUSICMASTER

MusicMaster is het snelst groeiende scheduling softwareprogramma ter wereld. Niet alleen in aantallen gebruikers; ook in toepassingsmogelijkheden. Het programma onderscheidt zich van andere doordat het volledig naar eigen behoefte en smaak is in te richten. Dit geldt voor de layout, maar ook voor de regelgeving. Deze flexibiliteit in combinatie met de gebruiksvriendelijke structuur en rekenkracht van het programma maken MusicMaster geschikt voor alle formats. Ook voor klassieke muziek.

Het programma 'denkt' als een muziksamsteller en richt zich, d.m.v. de unieke 'Optimum Goal' structuur, op wat er vooral wél gewenst is, in plaats van wat niet mag. Het gebruik ervan is snel onder de knie te krijgen en genereert kwalitatief betere playlists dan traditionele scheduling-software. Door de copy-paste mogelijkheden is de database eenvoudiger te onderhouden en aan te passen. Daarnaast is de multi-user techniek real time; zonder wachttijden of verversing van het scherm.

MusicMaster werkt naadloos samen met de meeste playout systemen en is aan een steeds groter aantal systemen synchroon te koppelen: real time invloed van de Music Director op de uitzending én andersom; een alternatieve titel is zó gevonden. MusicMaster biedt tevens mogelijkheden voor werken in de cloud, ideaal voor freelance of parttime muziksamstellers. www.musicmaster.com

PBRADIOMANAGER

In samenwerking met o.a. Radio 1 en 3FM heeft Pluxbox de online draaiboek applicatie pbRadiomanager ontwikkeld. Bij het radiostation was er vraag naar een compleet systeem waarmee

For Those About
to Rock
We Do AVB

Pro Ethernet for Pro AV
AVnu Certified

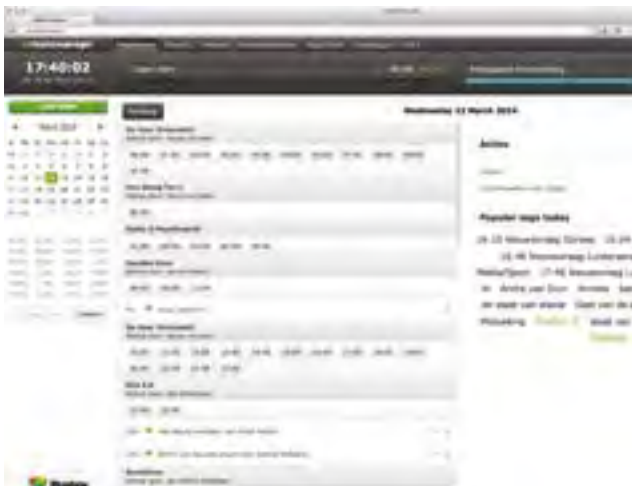
Gecertificeerd
Platinum Partner van

www.blackbox.nl | 030-2417777

het radio maken centraler en efficiënter geregeld kon worden. Vanuit die vraag is pbRadioManager ontwikkeld, in samenwerking met de radiostations. pbRadiomanager zorgt voor een betere samenwerking, snellere informatiestroming en verbeterd de kwaliteit van deze informatiestromen. Informatie kan direct gedeeld worden met Facebook, Twitter, mobiele apps en de website. Doordat pbRadiomanager is ontwikkeld vanuit het oogpunt van de gebruiker is het systeem makkelijk in gebruik. Het zorgt voor een centraal overzicht voor alle

betrokkenen.

pbRadiomanager is een overkoepelend systeem met verschillende onderdelen. Eén van deze onderdelen is bijvoorbeeld pbVisualRadio, een steeds populairder onderdeel van radio programma's. Visual radio kan bijvoorbeeld een opname zijn van de DJ met daaronder nieuwsberichten, maar de mogelijkheden zijn eindeloos. Daarnaast biedt Pluxbox ook pbNewsRoom aan, dit product maakt het mogelijk nieuwsberichten op te halen, te delen en makkelijk om te vormen naar radio items. Pluxbox biedt verschillende oplossingen aan op de gebieden van productie, visualisatie, distributie, archivering en organiseren van radio. De support afdeling staat klaar om vragen te beantwoorden.

www.pluxbox.com

PROPPFREXX

ProppFrexx is een uitgebreide playlist management en playout tool, ontworpen voor zowel kleine webradio- als grote radiostations. Live assist en non-stop playout zijn standaard aanwezig. Proppfrexx heeft een interne mixer/routing engine en ondersteunt bijna elk denkbaar audio formaat (met volledige meta tag ondersteuning). Via de ingebouwde streaming functionaliteiten streamt u eenvoudig naar uw providers. Verdere functionaliteiten zijn: embedded playlists, voicetracking, meerdere cartwalls en een Outlook-achtige scheduler. Met deze scheduler kunt u uw shows plannen, maar hij functioneert ook als een complete reclameplanner, inclusief rapportagemogelijkheden. Een uitgebreide historie check is ingebouwd en er zijn er ook handige functies als automatische opnamen beschikbaar. Verder heeft ProppFrexx een uitgebreid user management / access control systeem. Hiermee kunt u de software eenvoudig draaien in een multi user omgeving, waarbij u via rechten de software compleet kunt instellen. De software bezit een zeer geavanceerde, maar eenvoudig in te stellen, scripting engine. Remote control is o.a. mogelijk via : GPIO, MIDI, Serial-IO, TCP-IP. Ook communiceert ProppFrexx direct met diverse mengtafels van D&R. Een groot aantal standaard functies zijn ingebouwd die het leven van een dj een stuk eenvoudiger maken: geïntegreerde webbrowser, RSS readers, dj / producer chat en automatisch online zoeken op track informatie. Voor meer informatie : www.onairtools.nl ■

Consultancy - Workflow begeleiding Training - Media Management

info@mediaassist.nl www.mediaassist.nl 035 6239297

Proficiat!

2 jaar
2 nieuwe studio's

 BROADCAST PARTNERS
We make radio happen

Ook voor u leveren en plaatsen
wij professionele broadcast apparatuur!
www.broadcastpartners.nl

HOI

"Geen HOI. Geen deal."

Bert Kamp, mediamanager Rabobank

Een adverteerder die wil weten of hij het juiste bedrag betaalt voor z'n advertentie kijkt of een titel het HOI-keurmerk heeft. Dan zijn de oplagecijfers gecontroleerd en zijn de advertentietarieven daarop gebaseerd. PS Deze titel heeft het HOI-keurmerk.
HOI. De Harde Cijfers. www.hoi-online.nl

Robe bij Music Industry Awards

De Music Industry Awards (MIAs) Show werd gehouden in Brussel door de Vlaamse nationale TV, VRT (Vlaamse Radio en Televisieomroeporganisatie). Tijdens dit evenement werden de beste Belgische muzikanten gehonoreerd voor hun prestaties. Het lichtplan was een ontwerp van Luc Peumans van Painting With Light. Het lichtontwerp bestond voornamelijk uit Robe spots, waaronder 60x Robe ROBIN Pointe en 36x ROBIN LEDWash 800 moving lights welke belangrijk waren voor het lichtontwerp van Peumans. Deze lampen zorgden met name voor de actie en special effects tijdens de negen live optredens en de uitreikingen van de Awards. Boven het hoofdpodium hingen twee ronde trussen waar 35 Pointes aan hingen. Deze werden vooral voor de spectaculaire lichteffecten gebruikt. "Ze gaven me zoveel verschillende opties en mogelijkheden om mee te werken", zei Peumans, die erg blij is met de krachtige lichtbundel en vele effecten van de Pointe. Het feit dat de Pointe gebruikt kan worden als Wash, Beam, Profile en effect unit, maakt de Pointe een ideale keuze voor dit soort shows. De overige Pointes waren verdeeld over de vloer, achterkant van het podium en het grid aan het plafond. De LEDWash 800 spots hingen verspreid boven het publiek en B-stage. Peumans is geïnteresseerd in de LEDWash 800 vanwege de heldere lichtoutput, compacte vorm en het zoombereik van 8 tot 63 graden. De armaturen blijven nog even hangen omdat ze ook gebruikt zullen worden voor de Eurovision selectie. Na het uitreiken van de Awards konden de artiesten nagenieten in een andere ruimte, waar het lichtontwerp bedacht was door lichtontwerper Thomas Boets. Ook in deze ruimte hingen voornamelijk Robe armaturen, waaronder 18x Pointe, 30x LEDBeam 100, 20x LEDWash 600, 46x CityFlex 48, 6x CycFX8, 4x Cyclone en 10x Minime. De Robe armaturen werden geleverd door het verhuurbedrijf L&L Stage Services en Controllux, als Robe's Benelux distributeur. Het geheel werd gecoördineerd door Robe specialist, Bram de Clerck.

PRG voegt Panasonic-projectoren toe aan assortiment

Panasonic heeft een samenwerking met Production Resource Group (PRG) gesloten. PRG zal de toonaangevende 3-chip DLP-projectors van Panasonic gebruiken op producties over de hele wereld. PRG is de grootste leverancier van entertainment- en evenemententechnologie ter wereld. Het bedrijf levert geïntegreerde diensten en uitrusting waaronder audio, video, verlichting, installaties, podia en automatiseringssystemen voor evenementen wereldwijd. Dankzij de overeenkomst zullen de PT-DZ21K- en PT-DZ13K-projectoren van Panasonic helpen om live-concerten, bedrijfs-evenementen, vakbeurzen en theatervoorstellingen tot leven brengen, met name in Europa en Noord-Amerika. Stephan Paridaen, Chief Executive Officer (Europa, Midden-Oosten en Afrika) bij PRG, vertelt: "We stellen voortdurend alles in het werk om onze producten voor klanten te verbeteren. We zijn van mening dat Panasonic de wereldmarktleider is op het gebied van heldere projecties en zijn ervan overtuigd dat onze klanten dat zullen beamen wanneer ze de producten in werking zien." Jan Markus Jahn, directeur van Panasonic Visual & Communications Systems, zei: "Dit is een belangrijke samenwerking voor Panasonic, want PRG is een van de grootste spelers op de verhuur- en podiummarkt. De projectoren van 20.000 en 12.000 lumen vestigen nieuwe normen voor hoogwaardige, ultraheldere projecties en we kijken ernaar uit om onze technologie te zien bijdragen aan enkele van de meest prestigieuze evenementen ter wereld." PRG investeert een aanzienlijk bedrag in de projectoren van Panasonic en wil in de toekomst nog nauwer gaan samenwerken.

Samenwerking Home Boxx en Thearent

Op het kantoor van de Home Boxx te Nieuwegein werd onlangs overeenstemming bereikt tussen Thearent en de Home Boxx over een exclusieve samenwerking. Thearent zal vanaf nu instaan voor de verzorging van alle textielbenodigdheden voor de diverse evenementen, congressen en beurzen in de Home Boxx te Nieuwegein. Fabienne Stuart, sales- en eventmanager van de Home Boxx, is blij met de samenwerking: "De samenwerkingsovereenkomst met Thearent past perfect in de nieuwe strategie van de Home Boxx, gezien de mogelijkheden om meerdere (sub)ruimtes te creëren, evenals een blackbox van 500 m² op de begane grond. Hiermee wordt onze locatie nog efficiënter inzetbaar voor beurzen en bijeenkomsten en kunnen we ook deze behoefte op marktconforme wijze invullen voor de locatiehuurder." Aan de zijde van Thearent gaf Michel Wenzel aan bijzonder blij te zijn met de samenwerking: "Wij kennen de Home Boxx al jaren. Net als Thearent verlegt ook de Home Boxx steeds meer zijn grenzen. Wij zijn er erg trots op dat we onderdeel mogen uitmaken van de nieuwe strategie van de Home Boxx, waarin verschillende nieuwe dienstverleningspakketten zijn ontwikkeld om huurders te kunnen ontzorgen."

zorgeloos

RF-Systeem ontwerp

In-Ear Monitors

Draadloos

Verkoop

Encrypted

Riedel

Verhuur

RF-over-Fibre

Frequentiecoördinatie

Overline

Zenderbegeleiding

Wisycor

ASL

Sennheiser

Shure

Countryman

RF Verhuur

Integratie

Intercom

OPLOSSINGEN

bezoek ons op
STAND 19

Productie Intercoms & -Zender specialist: www.aem.nl/draadloos bel 020-6990480 of mail info@aem.nl voor oplossingen.

**AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSEN**

KRACHTIGE VERHUUR SOFTWARE

BETER INZICHT MEER CONTROLE

inspHire

specialisten in verhuur software

inspHire Verhuur Software levert een krachtige en efficiënte oplossing om uw winst te maximaliseren en uw bedrijf naar een nieuwe hoogte te brengen.

Meer dan 1.200 bedrijven, in de hele verhuurbranche, werken en vertrouwen iedere dag op inspHire.

Bel ons vandaag nog voor meer informatie.

Tel +31 (0)30 291 9860

Web www.inspHire.com

Email hallo@inspHire.nl

Nieuwe cao Nederlandse podia

De onderhandelingsdelegatie van de WNP is tezamen met FNV-KIEM tot overeenstemming gekomen over een nieuwe cao Nederlandse podia. Na de onderhandelingen op 5 maart jl. zijn partijen het thans eens geworden over de definitieve tekst van dit akkoord. De belangrijkste punten voor werkgevers zijn de navolgende:

- De nieuwe cao Nederlandse Podia kent een looptijd van 1 januari 2013 tot 1 juli 2016.
- De cao van 2012 loopt ongewijzigd door tot 1 september 2014, de start van het nieuwe theaterseizoen 2014.
- Vanaf 1 september 2014 is de nieuwe "gemoderniseerde" cao van kracht.
- De loonaanpassing gedurende de looptijd van de cao is als volgt opgebouwd:
- Op 1 september 2014 stijgen de salarissen met 1,5%.
- Op 1 april 2015 stijgen de salarissen met 1%
- In de maand januari 2016 ontvangen werknemers die op 1 januari 2016 in dienst zijn bij een werkgever vallend onder de werkingssfeer van de cao een éénmalige uitkering ter hoogte van 0.5% van het op 1 januari van toepassing zijnde jaarsalaris.

De nullijn blijft tot medio 2014 gehandhaafd. Met het oog op de nieuwe Flexwet heeft de onderhandelingscommissie getracht de cao Np voor een langere periode af te sluiten waardoor bepaalde voordelen uit deze cao kunnen worden geprolongeerd. Hierbij is de nullijn, na 4 ½ jaar, wel losgelaten. Het onderhandelingsresultaat is voor instemming voorgelegd aan de leden van de WNP. De leden van de WNP en de achterban van FNV-Kiem hebben inmiddels ingestemd met het akkoord. Volgende stap zal zijn de vernieuwde tekst van de cao te implementeren. Bron: www.vscd.nl

Robe introduceert Robin LEDBeam 1000

Robe heeft tijdens Prolight + Sound een aantal nieuwe producten getoond, waaronder de nieuwe Robin 1000 LEDBeam, de grotere broer van de succesvolle Robe LEDBeam 100. Hij heeft krachtige 15W RGBW LED multichips met revolutionaire opties die speciaal zijn ontworpen om onder alle mogelijke omstandigheden een grotere output te krijgen. Het is de ideale unit voor grote arena's en podia. Alle belangrijke software features van de LED series zijn ingebouwd. Waaronder CMY/RGBW kleurenmixing, verbeterde dimming, Tungsten lamp emulatie en variabele CTO of krachtige strobe. Dat alles maakt de Robin 1000 LEDBeam een zeer aantrekkelijke wash/beam oplossing.

Lichtbron: 37x RGBW multichips

Licht output: 25,500 lumen

LED life Expectancy: Minimum 60,000 uur.

Afmetingen: 415 x 312 x 588 mm

Gewicht: 18,7 kg

Meer informatie op: www.robe.cz

Verbouwing Stadsschouwburg Utrecht

Na jaren van voorbereiding kan aan het einde van dit seizoen de renovatie van Stadsschouwburg Utrecht van start gaan. Op donderdag 10 april heeft de Gemeente Utrecht daartoe de bouwvergunning en andere noodzakelijke vergunningen verleend. Doel van de verbouwing is om de schouwburg te laten voldoen aan de eisen van deze tijd en om gasten beter te kunnen ontvangen en van dienst te zijn. Het prachtige gebouw van architect Dudok zal efficiënter worden ingericht en waar mogelijk zal de monumentale waarde in ere hersteld worden. Meest in het oog springende deel van de verbouwing is de aanpassing van de Blauwe Zaal, die een kwartslag zal worden gedraaid. Hierdoor wordt de speelvlak groot en zullen zichtlijnen en zitcomfort sterk worden verbeterd. Het entreegebied wordt minder gesloten. Door de verplaatsing van de garderobe is er straks weer (visueel) contact met het omringende park. Restaurant Zindinger wordt uitgebreid en volledig gerestyled. Met de uitbreiding en herinrichting van de publieksruimte worden een aantal logistieke knelpunten opgelost. In de kelder worden kantoren en opslagruimte heringericht. Het verbouwingsplan is gemaakt door Ronnie Kuiper van Van Hoogevest Architecten, het bureau dat eerder verantwoordelijk was voor de restauratie van dat andere beroemde Dudok-gebouw: het raadhuis van Hilversum.

VERNIEUWBOUW:

SCHOUWBURG CUIJK BOUWT AAN DE TOEKOMST

Schouwborg Cuijk krijgt een ander gezicht. In 2013 is begonnen met een grootscheepse verbouwing. Of eigenlijk een vernieuwbouw. Het uit 1957 daterende theater wordt vrijwel tot de grond toe afgebroken om er vervolgens een modern, karakteristiek theatergebouw neer te zetten, met behoud van sporen van de rijke geschiedenis. Architectuurproducties bv Eindhoven

De gemeenteraad van de gemeente Cuijk besloot eind oktober 2011 unaniem een bedrag van 16 miljoen euro vrij te maken voor vernieuwbouw van Schouwborg Cuijk op de bestaande locatie, midden in het dorp. De Welstandscommissie van Cuijk sprak zich in december 2012 positief uit over het inspirerende ontwerp van architect Wim Kol. De aanbesteding voor de bouwkundige verbouwing is gewonnen door BAM Utiliteitsbouw; de installatiewerken zijn gegund aan regionale bedrijven.

EIGENTIJD'S ONTMOETINGSCENTRUM

De nieuwe Schouwborg Cuijk zal gekenmerkt worden als een eigentijds cultuur- en ontmoetingscentrum. Naast de theaterzaal, die met 660 stoelen ruim 100 stoelen meer zal bevatten dan in de oude situatie, heeft de schouwborg ook een multifunctionele zaal, het Schouwkaffee, die qua maat prima als kleine zaal gebruikt kan worden. Boven het Schouwkaffee wordt een ruime en hoge repetitieruimte gecreëerd voor de lokale creatieve groepen.

Publiek wordt ontvangen via de vernieuwde entree, in een ruime en hoge foyer. Er is een kleinere bovenfoyer voor het publiek van het balkon, die ook apart gebruikt kan worden voor verhuringen en presentaties. Tevens huisvest Schouwborg Cuijk in het aanpalende, uit 1880 stammende, monument 'het Fraterhuis' een restaurant en café. Ook deze ruimten kunnen apart verhuurd worden. Zo is Schouwborg Cuijk naast een the-

ater met name óók een 'gebouw voor ontmoeting' in het midden van het dorp, waar gasten uit Cuijk en omgeving zich welkom weten.

Het nieuwe gebouw krijgt een karakteristieke uitstraling, vormgegeven door de architect Wim Kol. Hij wilde het historische karakter van het Fraterhuis terug laten komen in het nieuwe theater. Hiervoor wordt de oude bakstenen gevel in ere hersteld. Zowel binnen in het gebouw als aan de buitenzijde. Met de verbouwing worden alle afgeschreven installaties vervangen en wordt het hele gebouw aangepast aan de wet- en regelgeving op het gebied van (brand)veiligheid en arbeidsomstandigheden. De klimaatvoorziening wordt verbeterd, evenals de akoestische scheidingen tussen de verschillende ruimten en functies van het gebouw.

THEATERZAAL

De theaterzaal krijgt zoals gezegd ruim 100 stoelen meer dan in de oude schouwborg. Theateradvies bv heeft hiervoor het ontwerp gemaakt. Naast het verbreden van de zaal, is het balkon uitgebreid tot 150 zitplaatsen. De gebogen rijen in de zaal en op het frontbalkon maken het geheel tot een intieme zaal. De naar beneden gerichte zijbalkons versterken deze intieme sfeer, omdat ze de uitvoerende op het toneel als het ware omarmen. De stoelen zullen comfortabel en volledig inklapbaar zijn, waarmee extra doorloopruimte gecreëerd wordt binnen de rijen. Een warm rode velours stof op de stoelen zal de zaal in combinatie

met de wandafwerkingen een aangename sfeer bezorgen.

Links en rechts in het midden van de zaal zijn door middel van wegneembare stoelen ruim voldoende invalideplaatsen beschikbaar. Met het wegnemen van de stoelen kan in het midden van deze rijen een regieplek gemaakt worden. Deze plek is in hoogte verstelbaar, waardoor technici tijdens de voorstelling minder storend zichtbaar zijn tijdens de uitvoering van hun werk.

In Schouwburg Cuijk is - vanwege het type voorstellingen dat geprogrammeerd wordt - niet direct een orkestbak noodzakelijk. Wel zijn de voorste drie rijen in de zaal door middel van verrolsets vrijrijdbaar en wegneembaar. Hierdoor kan, indien dat toch nodig is,

een orkestje in de zaal plaatsnemen of kan het toneelvlak uitgebreid worden. Presentaties, forumdiscussies of prijsuitreikingen kunnen hiermee ruim voor het voordoek plaatsvinden, zonder dat het decor daarachter afgebroken hoeft te worden. Een stoelenheffer in de zaal vlak voor het speelvlak brengt de stoelen vanuit de zaal naar het toneel en vice versa.

Aan het plafond van de zaal zijn drie niet beweegbare klankkaatsers aangebracht. Tussen de klankkaatsers in komen innovatieve zaallichtbruggen te hangen. Hier kunnen technici, zonder gevaarlijk voorover te hoeven hangen over een reling, eenvoudig de schijnwerpers richten en stellen, en kan er vanaf de tweede zaallichtbrug ook goed gewerkt worden met volgspots.

AMPCO FLASHLIGHT GROUP FELICITEERT
RIGGINGBOX MET HET 10 JARIG JUBILEUM.

rigging **BOX** 10 JAAR

PODIUM

De overgang van de zaal naar het toneel is door de architect Wim Kol vormgegeven door middel van een echte lijst. In deze lijst zijn zoveel als mogelijk de vaste luidsprekers weggewerkt, zodat deze niet steeds storend in beeld zijn. Achter de toneellijst komt een volledig nieuw toneelhuis met toneeltoren. Het podium van Schouwburg Cuijk, dat in de wereld van artiesten en gezelschappen bekend stond als zeer smal en ondiep (7,20 meter), zal in het nieuwe toneelhuis 14 meter breed worden met een speelvlak van 12 x 12 meter. De hijshoogte wordt flink verhoogd van 10,3m zoals het was, naar 16,5m straks.

TONEELHUIS

Het toneelhuis wordt ingericht met een portaalbrug en mantaus. In totaal komen er 47 decortrekken met een capaciteit van 500 kg; de decortrekken komen op 25cm afstand van elkaar te liggen. De rollenzolder is met een lift te bereiken. De rollenzolder is vrij van obstakels en daarmee goed toegankelijk voor onderhoud en het verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de producties. Rondom de toren zijn zijbruggen en naast de linkerzijbrug bevindt zich de lierenkamer, die ruim genoeg is voor de opstelling van alle lieren met randapparatuur. Het toneelhuis sluit gelijkvloers aan op het loading dock. Deze is volledig inpandig, waardoor koude lucht en dieseemissie buiten gehouden kunnen worden.

Het toneel zal naast het TL-werklicht ook verlicht worden door daglichttoetreding vanaf het rechterzijtoneel. Daglicht op het toneel in de opbouwfase van een voorstelling geeft betere werkcondities en verhoogt de arbeidsproductiviteit.

DUURZAAM

Het theatertechnisch ontwerp richt zich ook op duurzaamheid. Omdat de verwachting is dat in de nabije toekomst theaterschijnwerpers steeds meer uitgevoerd gaan worden in LED, is besloten een geringe uitbreiding toe te passen op de bestaande dimmerinstallatie. In de theaterzaal zal de horizonverlichting uitgevoerd gaan worden met LED armaturen. Het overige pakket aan theaterschijnwerpers voor de theaterzaal is nog conventioneel. In alle overige publieksruimtes zullen LED theaterschijnwerpers worden toegepast. Door deze LED theaterschijnwerpers in alle publieksruimtes toe te passen als sfeerverlichting, wordt daarmee overal duidelijk in welke type gebouw het publiek zich bevindt. Met een eenvoudige lichtsturing kan de sfeer in de verschillende publieksruimtes aangepast worden.

AKOESTIEK

De akoestiek van de theaterzaal is erop gericht dat deze voor onversterkt gesproken woord geschikt is. Het volume en de afwerkingen van de zaal zijn erop gericht dat een nagalmtijd bereikt kan worden van rond de 1,0 tot 0,9 sec. De audio-

Reliance Runs in the Family.

Evolution 900 Series
German Engineering—Uncompromisingly Reliable

Every detail counts for perfect live sound. Take the evolution 900 series: conceived of as a harmonically calibrated family, these high-end microphones combine demanding sound with unmatched reliability. Uncompromising stage equipment for uncompromising professionals.

evolution—One of a Kind.

sennheiser.com/evolution

SENNHEISER
The Pursuit of Perfect Sound

TIJDPAD TOT MEDIO 2015

Maart	Grove sloop en start opbouw
Tweede helft 2014	casco gereed
Tot begin december	grove afbouw, stucwerk en vloeren
Tot medio maart 2015	fijne afbouw

2015

Tot begin juni	inrichting
Tweede helft 2015	heropening vernieuwbouw

installatie biedt de mogelijkheid om uitvoeringen optimaal te ondersteunen. De theatertechnische audio-installatie omvat niet alleen de theaterzaal, maar behelst ook een volledige op zichzelf staande installatie voor het Schouwkaffee, een mobiele set voor de foyers en tevens zal in elke publieke ruimte een spreek- en muziekinstallatie geïnstalleerd worden.

MULTIFUNCTIONELE ZAAL

Het Schouwkaffee is een ontmoetingsruimte van 20m x 14m en ruim 5m hoog. De ruimte zal gebruikt worden als horecagelegenheid voor feesten, grote diners, carnaval, etc. Daarnaast wordt de ruimte gebruikt voor kleine zaalvoorstellingen, presentaties en lezingen. De zaal wordt uitgerust met aan het gehele plafond een buizengrid op een h.o.h maat van 1,5m. Aan het buizengrid kunnen de LED schijnwerpers en ook de luidsprekers en beamer opgehangen worden.

Het luidsprekersysteem is zo ontworpen dat de zaal eenvoudig in meerdere ruimten verdeeld kan worden. De afscheiding per ruimte zal gemaakt worden door het ophangen van theaterdoeken aan het buizengrid. De theaterdoeken in het Schouwkaffee zullen uitgevoerd worden in een velours stof van verschillende kleuren. Ook op het toneel zal de afstopping uitgevoerd gaan worden in velours. De stof en kleur van het voordoek zullen afgestemd worden met de stof en kleur van de stoelen en de afwerking van de theaterzaal. Hiermee zal bij binnenkomst van de theaterzaal een eenheid en warme ambiance aanwezig zijn.

De nieuwbouw zal halverwege 2015 opgeleverd worden. Dat betekent dat Schouwburg Cuijk voor het theaterseizoen 2015-2016 weer toegankelijk is. De verbouwing van Schouwburg Cuijk is te volgen op de website van de schouwburg: www.schouwburgcuijk.nl. ■

KONINKLIJK THEATER CARRÉ:

NIEUWE GEAVANCEERDE GELUIDSINSTALLATIE

Bij het ter perse gaan van dit nummer is de nieuwe geluidsinstallatie van Koninklijk Theater Carré officieel in gebruik genomen. Een op maat gemaakte installatie die even onopvallend aanwezig is als nu, maar zorgt voor een nog fijner afgestemde geluidservaring.

Verantwoordelijk voor het ontwerp en de realisatie van de audio installatie bij Carré is ISO-Audio, een merkonafhankelijk bureau, gespecialiseerd in het adviseren, installeren en onderhouden van audiotechnische installaties.

ISO AUDIO

Het bedrijf wordt sinds 2000 gerund door Ron Zevenhoven, samen met partner Agnes Hofstee. Ron heeft twaalf jaar als elektromonteur gewerkt bij een installatiebedrijf, waarin hij werkzaam was in industriële omgevingen. Daarna is hij als geluidstechnicus gaan toeren door Nederland. "Gaandeweg kwam ik er achter dat de audio installaties in veel Nederlandse theaters een achterstand hebben wat betreft kwaliteit en ontwikkeling. Met mijn gecombineerde ervaring als elektromonteur en geluidstechnicus heb ik een nieuwe installatiestandaard, gebaseerd op de NEN, in de theaters gebracht. We werken nauw samen met onze klanten, zodat hun wensen worden omgezet in praktische installaties die met een visie op de toekomst zijn ontworpen. Per project kijk ik naar welke specialisten er nodig zijn om een team samen te stellen. In onze werkplaats werken we met onze partners aan diverse

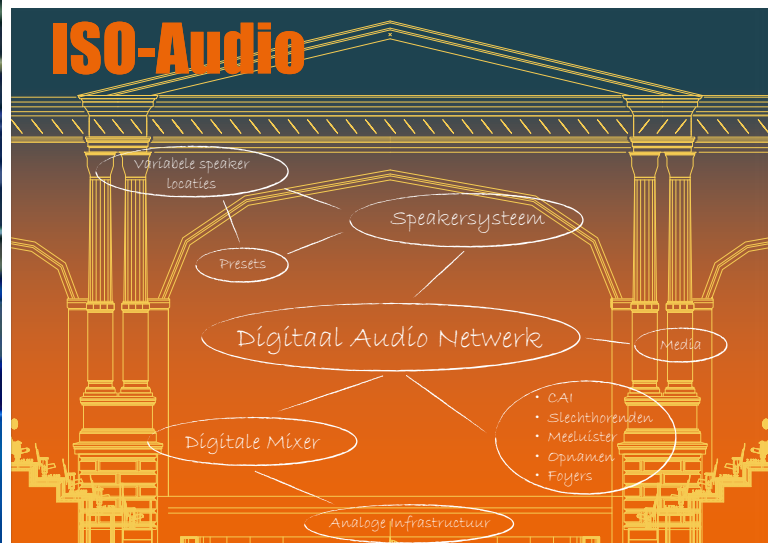
projecten en daarnaast kunnen ze in deze werkplaats ook hun eigen projecten doen. Hierdoor faciliteert ISO-Audio een creatieve werkplek voor zzp-ers in deze branche."

FUNCTIONALITEIT GELUIDSINSTALLATIE

De samenwerking met Koninklijk Theater Carré is begonnen in 2004, tijdens de renovatie. "Het theater heeft mij toen gevraagd om het ontwerp te maken voor alle audio-, video- en communicatie-installaties en deze tevens te installeren en jaarlijks te onderhouden. In 2012 zijn we begonnen met een vernieuwend ontwerp van het audiosysteem, waarbij het mogelijk moet zijn om, als er een voorstelling op het toneel staat, eenvoudig en snel op het voortoneel een evenement te kunnen verzorgen." Uiteraard waren er wat punten in het pakket van eisen voor dit systeem. Zo moest het toepasbaar zijn voor de verschillende bespelingen van Carré. Er moest eenvoudig en snel geschakeld kunnen worden tussen de bespelingen, de geluidservaring moest voor het publiek optimaal zijn, de juiste tools voor de bezoekende technici herbergen en er moest sprake zijn van een open infrastructuur, zowel analoog als digitaal.

Montage van het railsysteem en de speakers

VOORTONEEL CONFIGURATIE

DEZE CONFIGURATIE IS BEDOELD OM EEN VOORSTELLING OP HET VOORTONEEL TE VERSTERKEN

“Het idee hiervoor ontstond al in 2008, toen hoofd techniek van Carré Hans Petter een voorpodium wilde creëren”, vertelt Ron Zevenhoven. “We zijn toen begonnen met het maken van een beginontwerp en met het invullen van de bijbehorende budgetten. Uiteindelijk kreeg Carré in 2012 groen licht voor de geluidsinstallatie. We zijn toen direct aan de slag gegaan met het ontwerp. Dat bleek nog een hele puzzel. Normaal gesproken hangen de speakers links en rechts van de toneellijst, met nog een centercluster in het midden. Om het juiste geluidsbeeld te creëren bij de bespeling van het voorpodium en in de piste, zouden de speakers naar voren verplaatst moeten worden. Een idee was om de speakers op verschillende posities uit het plafond te laten zakken, maar dat idee hebben we vrij snel laten varen. Uiteindelijk kwamen we uit bij een railsysteem waaraan de speakers hangen. Voor het ontwerp van het railsysteem hebben we samengewerkt met Henk Bakker van BakerStreet, die het railsysteem heeft ontworpen. Zodra de speakers op de juiste positie hangen, krijgt het audiosysteem een melding en worden tegelijkertijd de bijbehorende presets geladen. Alle posities zijn voorgeprogrammeerd. De nieuwe geluidsinstallatie

Sound • Light • Video

TRIPLE SHOWTECHNIEK

SIGNAAL 31
1446 WT PURMEREND
T: +31 (0) 299 - 433101
WWW.TRIPLESHOW.NL
INFO@TRIPLESHOW.NL

BEAMBROTHERS **DIGITAL PROJECTION**
WWW.BEAMBROTHERS.NL

**AL MEER DAN 20 JAAR
PROJECTOREN VAN WERELDKLASSE**

WWW.DIGITALPROJECTION.CO.UK
DISTRIBUTER IN THE NETHERLANDS - WWW.BEAMBROTHERS.NL

jvr

verandert per 1 mei 2014
van naam en kleurt **geel**

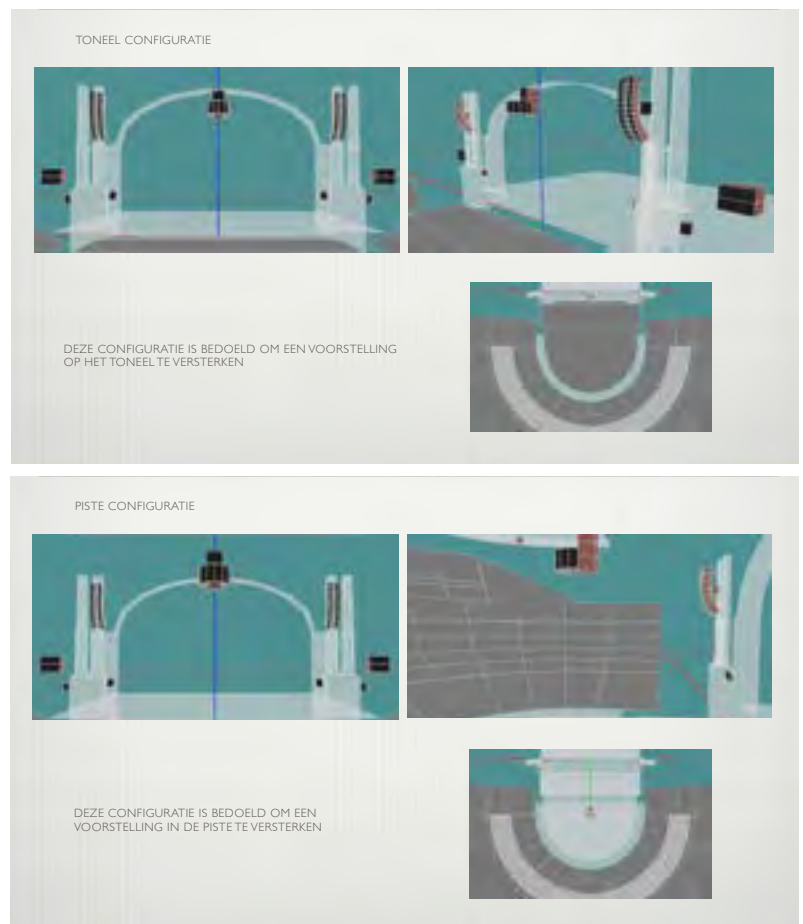

CREATIVE TECHNOLOGY

www.ctholland.com

Will Hoogervorst maakt glasvezelverbinding

voegt zich naar elke type voorstelling, zowel op het toneel en voortoneel, als in de piste van Carré.”

INFRASTRUCTUUR

Het speakersysteem van L-Acoustics is gekoppeld aan het digitaal audio netwerk met glasvezelverbindingen tussen de diverse locaties. “Het is een redundant netwerk met dubbele switches”, licht Ron toe. “Voor de spanningsvoorziening van het digitale audio netwerk gebruiken we dubbel conversie UPS om de spanning te optimaliseren en een computercrash te voorkomen. Verder hebben we ook de hele infrastructuur in het voortoneel aangelegd, die rechtstreeks door middel van patchpanelen op de Yamaha RIO's zijn aangesloten. In het voortoneel worden vloerzuilen ingebouwd, waar men microfoons kan aansluiten, die daardoor direct op de RIO's binnenkomen. Deze RIO's hangen, samen met een Yamaha CL3 mengtafel in het digitale audio netwerk.”

BEDIENING EN BEWAKING VAN HET SYSTEEM

De bediening van de geluidsinstallatie geschiedt via een iPad of een tablet-pc. Om alle verschillende componenten binnen deze installatie op één platform te kunnen bedienen, heeft Syd van Gastel een server samengebouwd, waar een aantal virtuele computers op draaien.

Zo kan je de L-Acoustics manager, de Lake software en Smaart software op één device bedienen. Daarnaast kan je ook op de iPad de CL3 besturen. Het digitale audio netwerk is geprogrammeerd en ontworpen door Syd van Gastel. Hij is geluidstechnicus en daarnaast ontwerpt hij geluidsinstallaties en digitale audionetwerken.

“Tijdens de ontwerpessie heb ik samen met Syd aan één van de belangrijkste factoren bij een digitaal systeem gewerkt, te weten het bewaken en monitoren van de cruciale componenten binnen het netwerk”, legt Zevenhoven uit. “Bijvoorbeeld als één van de netwerkswiches uitvalt, dan wordt het systeem door redundancy overgenomen en krijgen wij een mail binnen dat die switch is uitgevallen. Zo bewaken we het hele systeem. Dit systeem is uniek, omdat we niet bang zijn geweest om alle vernieuwende technieken die momenteel op de markt zijn, te verwerken in een totaalontwerp. Terugkijkend was het een geweldig uitdagend project, waarin het creatieve team het beste uit zichzelf heeft weten te halen. Als de installatie in gebruik is, in het volgende artikel, laat ik graag de verschillende specialisten, die binnen dit project hebben gewerkt uitleg geven over hun inbreng.” ■

OVER THE TOP

GREASE, THE ARENA SHOW

Na het arenaspektakel 'Peter Pan, The Never Ending Story', waarover we in AV & Entertainment Magazine uitgebreid hebben verhaald, heeft het Belgische Music Hall een nieuwe arenaproductie gerealiseerd: 'Grease, The Arena Show'. Het 'oude' Grease in een modern jasje....en ook dát levert spektakel op. Luk Monsaert

We treffen Kees Rutgers (Executive Producer) en Bart Doerfler (Creative Director & Choreography) in de AED Studios – net onder Antwerpen – waar de cast van Grease aan het repeteren is voor de komende shows. Ook Music Hall houdt tegenwoordig kantoor op het mediacomplex en dus is de keuze voor deze repetitielocatie even logisch als makkelijk. De arenashow Grease is geproduceerd in december 2013 / januari 2014 en is al een aantal keren opgevoerd, maar na een korte break wordt op het moment van spreken weer gerepeteerd voor de komende shows, in Vorst Nationaal (Brussel) en Sportpaleis Antwerpen.

FUN FACTOR

"Destijds hebben we de show gezet en op dit moment zijn we lichte aanpassingen aan het doen", vertelt Kees Rutgers, die onder de naam Show More Entertainment als freelancer bij grote producties betrokken is. "Het is een kwestie van finetunen, om het verhaal nóg lekkerder te laten lopen. We zijn bijvoorbeeld ook constant bezig met de vocals, om dat niveau altijd zo hoog mogelijk te houden. We vinden sowieso dat een show nooit helemaal af is. Er is tijd nodig om routine te creëren en karakters nog meer eigen te maken. Hoe vaker je 'm doet, hoe sterker je wordt en daar gebruiken we alle mogelijke momenten voor. In januari was het

overigens al fantastisch hoor. Er zit een heel positieve vibe in de groep en dat zie je terug. Bovendien merk je in de zaal dat iedereen een zwak heeft voor Grease. Zeker de versie die wij nu neerzetten heeft een enorme 'fun factor'."

VEEL

Toen Creative Director Bart Doerfler 2,5 jaar geleden door Music Hall gevraagd werd om Grease te gaan doen, bedankte hij eerst voor de eer. Althans, als het op de traditionele manier zou moeten gebeuren. Als het op zijn manier mocht, dan was het een ander verhaal, zo gaf de Amerikaan aan: "Ik wilde laten zien hoe Grease vandaag de dag zou zijn. Technisch gezien moest het 'over the top' zijn. Alles wat we moesten gaan doen op technisch gebied moest 'as much as possible' zijn. Het verhaal is het oude bekende, alle oude nummers zitten erin, maar wel in een nieuw jasje. 'Hand Jive' klinkt als een techno, de 'Dance at the Gym' is een rave geworden, het openingsnummer 'Grease' heeft een Lady GaGa sound. De kostuums zijn modern en sexy, wat ook geldt voor de Pink Ladies." Doerfler had meteen voor ogen dat dit het moest gaan worden, vertelt hij: "Het is véél en dat was van begin af aan mijn plan. Niet iedereen was het daar direct mee eens, dus er moesten wel wat mensen overtuigd worden. Ik wilde echt dat het als een concert zou gaan voelen en dat is goed gelukt."

TEAMSPIRIT

Toen er uiteindelijk een klap op wordt gegeven, was het voor Doerfler en Rutgers in nauwe samenwerking met de producenten van Music Hall, Geert Alleart, Koen Hendrickx en Roel Hermans, zaak een goed team samen te stellen. Doerfler: "We hebben audities gedaan en hebben ook mensen in de arm genomen waar we al vaker mee gewerkt hadden. Het is een uitstekend team, echt een familie, zowel de mensen on stage als achter de schermen." Kees Rutgers ervaart hetzelfde: "Het feit dat Bart zo'n eenheid weet te creëren is ook één van de redenen waarom het met hem leuk werken is. Er zijn geen verschillen tussen mensen, of je nou in de spotlights staat, technicus bent of de hoofdrol speelt. Je ziet aan de mensen dat ze het leuk vinden hieraan te werken en dat zie je in de shows ook terug. Die eenheid en teamspirit zijn uniek."

OVER THE TOP

Technisch gezien is het inderdaad 'over the top' geworden. Veel LED, veel video, veel licht...het is groot en spectaculair.

"Dat klopt", beaamt Rutgers. "Maar tegelijkertijd is ook makkelijk om te bouwen en te breken. Het is gemaakt om straks internationaal mee te gaan toeren. Het heeft een heel groot effect, maar organisatorisch gezien klopt het. Als we 's ochtends de 'load in' hebben, dan kunnen we 's avonds een show draaien. Er is een kleine B-stage met een catwalk, die reist ook met ons mee. De stage zelf niet. Die doen we steeds lokaal en dat scheelt veel ruimte. Het ziet er allemaal gigantisch uit, maar feitelijk doen we het met eenvoudige ingrediënten. Set- en lichtdesigner Luc Peumans heeft waanzinnig werk geleverd." Dat laatste bevestigt Bart Doerfler maar al te graag: "Het is de tweede keer dat ik met Peumans samenwerk en die man is fantastisch. Zijn bedrijf Painting with Light heeft ook voor de videocontent gezorgd. Toen we hiermee begonnen, heeft Music Hall ons een week samen in een ruimte gezet om tot iets moois te komen. Dat was een geweldige tijd. Hij begrijpt me én kan de dingen uitvoeren. Hetzelfde geldt voor geluidontwerper Jeroen ten Brinke. Ik zei tegen hem dat het zo luid mogelijk

DE BIJDRAGE VAN FLYAWAY

Binnen de integratie van LED-schermen die van Grease een totaalspektakel maakt, staat FlyAway garant voor het aanleveren van het afgewerkte multicamera HD-signaal. Daarvoor wordt één van hun High Definition flightpacks gebruikt. Compact, snel en stijlvol, maar de regieset is daarnaast opvallend uitgedost met up to date materiaal waaronder een Panasonic Multi-format Live Switcher, vier LDK8000 Grass Valley HD camera's en twee image stabilized Canon 86x box lenzen. Met een jong, maar ervaren, gedreven en uiterst flexibel zevenkoppig team van regisseur, script, cameramannen en beeld-techniker zorgen ze elke show opnieuw voor een dynamisch en modern totaalpakket dat garant staat voor het entertainment en de verbluffende kwaliteit waar The Arena Spectacular recht op heeft. Van de eerste noot tot de laatste cue lijmt de FlyAway-regie de samenhang van decor, klank, geluid en licht aan mekaar tot de overweldigende performance die de toeschouwer op het puntje van z'n stoel (of eigenlijk de toppen van z'n dansschoenen) houdt.

DE BIJDRAGE VAN AED STUDIOS

AED Studios in Lint, net onder Antwerpen, is het grootste TV-studiocomplex in België. Het complex telt zestien multifunctionele studio's. Naast de vier standaard 'black box' studio's, zijn vijf studio's uitgerust met een vast licht-, geluid- en videosysteem. Zeven studio's beschikken over een technisch riggingplafond. Daarnaast zijn er twaalf flexruimtes, 42 gastenkamers en zeventien gastappartementen. Music Hall koos om voor de hand liggende reden dan ook voor Studio 3 van de AED Studios. Onder andere de vast ingerichte make-up- en kledingruimtes en het feit dat het volledige team (productie, cast en crew) gebruik konden maken van de onsite overnachtings- en catering-faciliteiten, bepaalden de keuze voor AED Studios. Dankzij de uitgelezen combinatie van al deze faciliteiten verbleef het volledige team tijdens de gehele periode op dezelfde locatie en werd daardoor heel wat transport, tijd en kosten gespaard.

moest, maar dat ik niet wilde dat er ook maar één iemand de zaal uit zou lopen en zou klagen over het geluid. Dat heeft hij perfect gedaan.”

GENIETEN

De magie die op het podium ontstaat als iedereen in een productie als familie opereert. Het is voor Bart Doerfler zo'n beetje het mooiste element in zijn werk. “Maar de magie zit 'm ook in andere dingen. Ik vind niks mooier dan bijvoorbeeld een vader met zijn dochter te zien dansen in het gangpad. Je maakt voor die mensen herinneringen die ze een leven lang bijblijven. Daarom ben ik ooit van de 'performer kant' naar deze kant van de stage gegaan. Ik heb ook voor film en televisie gewerkt, maar hier houd ik meer van. De interactie met je publiek, mensen zien genieten...fantastisch.” Ook Kees Rutgers kent zo zijn favoriete momenten: “Het eerste applausmoment bijvoorbeeld. Dan voel je de sensatie en kun je ook zelf weer meer gaan ontspannen. Wat ik ook mooi vind om te zien, is dat de mensen niks willen missen. Normaal zie je bij een arenashow dat mensen zich al voorzichtig naar de uitgang begeven als ze merken dat de finale nadert. Jas halen en de auto in. In dit geval is het zo geproduceerd dat de mensen amper weten wat ze overkomt. Vanuit het buigmoment gaan we meteen door in een afterparty. Publiek en cast zingen en dansen samen en maken er één groot feest van. Op die manier is het ook voor de logistiek van de verschillende locaties mooi meegenomen. Er is geen stress, mensen gaan druppelsgewijs naar buiten. Veel mensen zeiden dat het niet zou lukken, maar dat is toch echt het geval.”

LOSLATEN

Wat de afterparty betreft moesten overigens heel wat mensen overtuigd worden, geeft Doerfler aan. “Kees zei dat we het gewoon moesten doen, ondanks dat heel veel mensen ons tegenspraken. Ons werd verteld dat België dit niet zou willen. We hebben doorgezet. Ik heb er zelf ook geen moment aan getwijfeld. Niet omdat ik het zo nodig beter weet, maar omdat ik geloof in mensen en in wat ze willen doen: opstaan, dansen en de boel even lekker loslaten. Dat lukt echt met deze productie. Ze willen dat gevoel nog net even langer vasthouden en dat extra half uur krijgen ze van ons.” ■

**IF YOU CAN
IMAGINE IT,
WE CAN
BUILD IT.**

STAGECO
NEDERLAND B.V.

WWW.STAGECO.COM

Tel.: +31 573 25 63 02
Fax.: +31 573 25 60 62
info.nederland@stageco.com

**Concert stages
in all sizes,
temporary structures
for every event.**

**OB UNITS | FLYAWAY SETS
EDITING | DRY RENTAL**

FlyAway
visual facilities

E-Mail: info@flyawaytv.be - Tel: +32 (0) 3 887 88 56 - Web: www.flyawaytv.be

JVR en Creative Technology Holland bundelen krachten

Per 1 mei hebben JVR en Creative Technology de krachten gebundeld onder de naam Creative Technology Holland. De nieuwe organisatie zal onder één merknaam de markt bedienen en wordt met deze organisatieverandering het hoofdkantoor van het Europese continent. Creative Technology Holland valt onder de wereldwijd opererende beursgenoteerde Avesco Group. Het samengaan van de twee zusterbedrijven heeft geen gevolgen voor het personeel. De reden van het samengaan van de twee organisaties is helder. Los van efficiency- en synergievoordelen wordt de marktpositie van CT Holland duidelijk en transparanter: één loket voor alle live events, sport & entertainment, corporate en broadcast activiteiten. "JVR is met name bekend van de corporate events en broadcast, Creative Technology Holland van onder andere de live events & entertainment. Door alle activiteiten samen te voegen onder één noemer krijgen we één duidelijke naam en positie in de markt en kunnen we de synergie benutten", aldus CT Holland directeur Jeroen Jongenelen. "Door onze krachten te bundelen kunnen we ons nog beter als sterk merk profileren en positioneren, zowel nationaal als internationaal." Creative Technology Holland zal de landelijke markt blijven bedienen vanuit de huidige locaties, te weten Roosendaal, Barendrecht en Hilversum. Alleen de naam verandert. "We zijn ons er van bewust dat een bekende naam gaat verdwijnen. JVR is immers al jarenlang een begrip. Maar we zijn er van overtuigd dat we als één grote Creative Technology Holland familie, de markt nog beter kunnen bedienen", besluit Jongenelen.

Stillere lichtmast levert ruim 65% brandstofbesparing

Bredenoord heeft een nieuwe LED-lichtmast ontwikkeld die ruim 65% minder brandstof verbruikt en 13% stiller is dan zijn voorganger. In meerdere branches, waaronder de evenementenbranche, groeit de vraag naar producten met een zo laag mogelijk brandstofverbruik en emissie. De Clear PLM is ontwikkeld vanuit Bredenoords Clear Concept filosofie. Uitgangspunt daarbij is om bestaande apparaten zuiniger en stiller te maken. In het geval van de Clear PLM was de LED-lichtmast, die Bredenoord in 2012 introduceerde, het uitgangspunt voor productverbetering. "De ontwikkelingsstap die Bredenoord nu heeft genomen bij de Clear PLM zit in de slimme aanpassingen en de combinatie van technieken van de stroomopwekking. De omkasting is een beproefd concept, dat door vele verhuurders wordt gebruikt, maar het hart van de lichtmast en de lampen komen uit Bredenoords engineeringkraamkamer", zegt algemeen directeur Jaap Fluit. De Clear PLM bespaart 67% van het brandstofverbruik ten opzichte van de normale 'Metal Halide' lichtmasten. De Clear PLM kan separaat worden ingezet, maar ook in combinatie met één of twee vrijstaande lichtmasten (VLM's) van Bredenoord. In dit geval wordt de relatieve brandstofbesparing per lichtmast nog hoger. Het lagere brandstofverbruik betekent tevens 67% minder emissie van o.a. CO2 en NOx. Daarnaast is het geluidsniveau met 13% gedaald naar LWA 80 dB ten opzichte van de reguliere lichtmasten. De Clear PLM helpt verschillende verhuurmarkten waaronder evenementenorganisatoren en de bouw om te voldoen aan de steeds strengere milieu- en geluidseisen. Jaap Fluit: "Vanuit vragen van onze klanten over zuinige, schone systemen heeft Bredenoord de Clear PLM bedacht en ontwikkeld. Het past in onze Clear Concept filosofie waarbij we werken aan verbetering en innovatie van onze producten vanuit drie richtingen: nieuwe techniek, alternatieve brandstoffen en het verminderen van emissie- en brandstofverbruik." De lichtmasten zijn begin mei leverbaar.

Stagefreaks gecertificeerd Petzl Professional dealer

Petzl is het meest veelzijdige en veilige merk voor persoonlijke beschermingsmiddelen en valbeveiliging. De producten van Petzl zijn veelgebruikt en erkend in de evenementenbranche. Om klanten nog beter te kunnen adviseren, is Stagefreaks.nl nu gecertificeerd als Petzl Professional dealer. "Zo kunnen we de veiligheid van onze klanten nog beter waarborgen", aldus het Stagefreaks-team. Het team van Stagefreaks is uitgebreid getraind en opgeleid door Petzl. Alle kennis die medewerkers van Petzl bezitten, bezitten de enthousiaste mannen van Stagefreaks nu ook. "Wij vinden het belangrijk om klanten van een goed advies te kunnen voorzien. Wij merken dat er nog veel onduidelijkheid is bij klanten rondom veiligheid op de werkvloer. En men weet niet waar ze daarvoor terecht kunnen. Wij helpen graag een handje met een advies op maat. De producten van Petzl die wij aanbieden zijn voornamelijk voor professionals die veilig willen werken op hoogte." Het Petzl professional assortiment bevat voornamelijk producten voor professionals die op-hoogte werken: o.a. valbeveiliging, stijggelassen, zitgordels, karabiners, harnassen, helmen, hoofdlampen. Alle producten zijn van hoogwaardige kwaliteit en altijd voorzien van jarenlange garantie.

Unieke, sfeervolle en nostalgische tenten...

WWW.BUMPERSTAGE-TENTVERHUUR.NL

CREW SOLUTIONS

YOUR PROFESSIONAL PARTNER IN EVENTS

STAGEHANDS / SCAFFOLDERS / CLIMBERS / RUNNERS / FORKLIFT-
DRIVERS / FOLLOWSPOT OPERATORS / SHOWCREWS / CHANGE-
OVER CREWS / STAGEMANAGERS / PRODUCTION MANAGERS

T +31 (0) 76 520 74 07

E planning@crewsolutions.nl

I www.crewsolutions.nl

Nostalgische (kermis)tenten voor feesten en evenementen

Bumperstage Tentverhuur is opgericht in 2012 en heeft een prachtige 50 jaar oude autoscooter kermistent op professionele wijze omgebouwd tot een maar liefst 300 m² grote evenementen- of feesttent. Deze kleurrijke hal heeft een enorm gezellige uitstraling en hoeft daarom niet verder aangekleed te worden. De tent kan rondom per vak dichtgemaakt worden, uiteraard met gekeurde brandwerende zeilen. Hierdoor is de tent voor talloze doeleinden en het hele jaar inzetbaar. Afgelopen jaar heeft de enthousiaste eigenaar van dit jonge bedrijf ook een 40 jaar oude Venetiaanse bootjesmolen volledig opgeknapt en voorzien van een sterke dichte vloer. Door de vorm van deze houten vloer, in combinatie met de toegankelijkheid van deze exclusieve verschijning, leent deze tent zich uitermate goed voor een bar of een klein podium. De oppervlakte is 80 m². Of het nu voor een festival, feest, bruiloft of eetgelegenheden is, deze unieke tenten zijn stijlvol uitgelicht en brengen bezoekers direct in een warme feeststemming. De tenten staan geheel zelfstandig, zonder dat er gebruik gemaakt wordt van haringen of contragewichten. Daarmee zijn ze voor vrijwel elke locatie geschikt! Bumperstage tentverhuur kan u nu ook voorzien van een nette 300 m² circustent, die snel en eenvoudig opgebouwd staat. Deze tent is desgewenst met uw eigen mensen te bouwen. Meer informatie op: www.bumperstage-tentverhuur.nl

De tijd vliegt met Wicreations

Wicreations heeft fraai werk geleverd op Reverze (Sportpaleis Antwerpen), waar een gigantische klok (4,5 x 4,5 x 5 meter) zo'n vijftig meter door de lucht moest bewegen. Wicreations werd door Bass Events al in een vroeg stadium betrokken bij de productie. Behalve dat de klok moest kunnen vliegen, moest hij ook in twee delen kunnen opsplitsen én kunnen roteren in twee richtingen. Het onderste deel zakte naar beneden, om zo te transformeren tot een vliegend podium. Oorspronkelijk werd het gewicht van het uurwerk geschat op 3 ton, maar uiteindelijk groeide dat tot maar liefst 4,6 ton, met name doordat het aan alle kanten werd bekleed met LED-schermen. Om deze uitdaging aan te gaan werd onder meer een zwaar 'motion grid' gebouwd op twee 63 meter lange 'tracking beams' die waren opgebouwd uit 42 elementen van het Wi Track systeem van Wicreations. Het totaalgewicht van het trackingmechanisme was 3,8 ton. Daar kwamen de 4,6 ton van de reuzenklok nog bij, wat een totaal van 8,6 ton opleverde. Een en ander werd voor de absolute veiligheid allemaal gemonitord door het Kinesys EVO systeem. Het publiek reageerde zoals verwacht toen de klok zich in beweging zette en veertig meter verderop in tweeën splitste en een MC en dansers op het vliegende podium verschenen. De fotos vertellen waarom.

Vernieuwd Summerlabb op Extrema Outdoor

Hét lab van festivalland, SummerLabb, staat 12 juli op Extrema Outdoor in Eindhoven. In dit duurzame paviljoen laten samenwerkende partners als kennisinstellingen, universiteiten en bedrijven, de festivalbezoeker voelen, proeven en ruiken aan nieuwsgierigmakende duurzame innovaties. Dancefestival Extrema Outdoor wil samen met de bezoekers verantwoord ondernemen, met liefde voor mens en planeet. De organisatie verdiept zich sinds enkele jaren in duurzame afval-, vervoer- en energietoepassingen voor het evenement. Tijdens deze 19e editie gaat het festival een stapje verder en staat de driehoeksverhouding tussen mens, natuur en technologie centraal. Deze invalshoek staat garant voor een verrassend avontuur met een breed spectrum aan kwalitatieve, elektronische dancemuziek gecombineerd met hightech design en theaterlijke optredens. SummerLabb, dat eerder successen boekte op festivals als Indian Summer Festival en Lowlands, past perfect in dit thema. "We hebben dit jaar een interessante samenwerking gevonden in Extrema Outdoor," vertelt Summerlabb-initiatiefnemer Jan Douwe Kroeske. "Het is een mooi voorbeeld van een festival dat de noodzaak om te innoveren en te verduurzamen inzien en openstaat voor nieuwe ontwikkelingen. Dat past dus perfect bij SummerLabb en haar partners." In het paviljoen werken uiteenlopende partners van Summerlabb samen om het publiek uit te dagen, te verrassen en nieuwsgierig te maken naar hun inkijkjes in wat de toekomst voor ons in petto heeft. Hiernaast gaan de partners de dialoog aan met het publiek over hun duurzame innovaties en worden verschillende toekomstperspectieven voorgelegd. Het paviljoen is speciaal voor Summerlabb ontworpen door studenten van de studierichting Duurzame Bouw van TU Eindhoven en wordt met ondersteuning van architectenbureau Orga gebouwd. Marcel Mingers van Extrema Outdoor is enthousiast: "De samenwerking met Summerlabb is een logische en welkome aanvulling voor het festival. Wij gaan ons dit jaar namelijk nog meer richten op samenwerkingen tussen verschillende organisaties die passend zijn in de design- en technologiegedachten die in de regio van Eindhoven zo aanwezig zijn. We verheugen ons op de verdere uitrol van deze samenwerking."

PRODUCTION BROTHERS: SPECIALIST IN SIGNAGE VOOR EVENEMENTEN

SIGNAGE

Production Brothers is specialist in het maken, verhuren en plaatsen van bewegwijzeringborden (signage) op en rond evenementen.

INNOVATIE

Production Brothers denkt graag met u mee en blijft slimme oplossingen ontwikkelen. Oplossingen, waarbij u als organisator nog makkelijker kunt werken aan de veiligheid van uw evenement.

MONTAGE

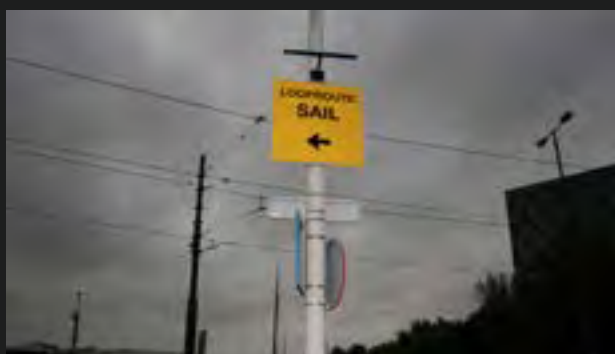
Production Brothers neemt zorg uit handen. Wij plaatsen op de juiste plekken, op elke positie en aan elke constructie. Welke methode wordt gebruikt, bepalen wij in overleg.

KNIGHTS OF ILLUMINATED SIGNS

Production Brothers biedt onder de naam The Knights of Illuminated Signs een variatie aan lichtoplossingen om borden en/of opzet hekken te verlichten.

CROWD MANAGER APP

Onmisbare tool voor producent en organisator. Deze door Production Brothers ontwikkelde app voor Iphone of Ipad stelt u in staat de belangrijkste facilitaire maatregelen op het gebied van Crowd Management zelf vast te leggen.

FENCE 4 EVENTS EN MONEYLOGISTICS TWEE IN ÉÉN

Veiligheid is een belangrijk thema bij evenementen. Om daarbij te helpen biedt Fence 4 Events elk mogelijk hekwerk. Zusterbedrijf Moneylogistics zorgt daarbij voor veilige financiële transacties bij de kassa's en de muntenautomaten.

■ Wij bieden een complete oplossing uit één hand", zegt eigenaar Piet van der Meulen. "Door ons te specialiseren in evenementen hebben we een compleet pakket aan hekwerk kunnen samenstellen. De klant profiteert van hoogwaardige materialen tegen een concurrerend tarief." Of het nu gaat om hekwerken, fietsenrekken, barriers of toegangssystemen, Fence 4 Events is de juiste partner voor de complete beveiliging van het evenement. Ook het vervoer van de verhuurmateriaal gebeurt in eigen beheer. "We zijn zeven dagen per week, 24 uur per dag onderweg om voor onze klanten alles onder controle te houden en om samen een geslaagd evenement te realiseren."

BETALEN

Veiligheid is de rode draad binnen Fence 4 Events en omdat de organisatoren van evenementen zich steeds vaker realiseren hoe belangrijk een vlekkeloos beheer van geldstromen op evenemententerreinen is, werd Moneylogistics opgericht. "Organisatoren bleken steeds vaker de kassa-units aan te passen om gebruik te kunnen maken van pinapparaten", herinnert Van der Meulen zich. "Zo zijn wij door verschillende organisatoren gevraagd of we naast het verhuren van kassa-units ook het financiële beheer

willen managen. Niet alleen om de veiligheid te waarborgen, maar ook om de foutmarges te minimaliseren."

TWEE IN ÉÉN

Fence 4 Events en Moneylogistics zijn twee specialisten onder één dak. Moneylogistics richt zich volledig op het beheer en de organisatie van de gehele geldstroom op de evenemententerreinen. Naast de bekende kassa-units van Fence 4 Events, die sinds dit jaar standaard worden geleverd met valsgeld-detector en pinapparaat, is veel energie gestoken in de ontwikkeling van een muntenautomaat voor breekmunten. De nieuwe technologie werd afgelopen december al succesvol getest, onder meer bij Serious Request, de 90's XXL Party en het nieuwe dance event Winterloverz. "De muntenautomaat heeft twee uitgiftepunten en is in diverse uitvoeringen verkrijgbaar. Door een Cash-Cash uitvoering, een Pin-Cash uitvoering en een Pin-Pin uitvoering te leveren, kunnen we aan iedere behoefte van de organisator voldoen. Daarbij realiseren wij voor elke organisatie een bij het evenement passende oplossing." Van losse geldlades en pinapparaten tot volledige muntenautomaten, biedt Moneylogistics haar klanten een ruime keuze aan accessoires. Omdat muntenautoma-

ten door de markt goed zijn geaccepteerd, is Moneylogistics in 2014 verder gegaan met de doorontwikkeling van haar eigen technieken.

MAATWERK

Vanzelfsprekend zijn voor een kleinschalig sportevenement andere maatregelen nodig dan voor een rockfestival met 10.000 of meer bezoekers. Zo is voor de Cash-Cash automaat alleen een stroomvoorziening voldoende. De Pin-varianten hebben een stabiele internetverbinding nodig die indien gewenst door Moneylogistics geïnstalleerd kan worden. "Van Wifi tot GPRS of zelfs satellietverbindingen zijn mogelijk", vertelt de directeur. "Deze laatste optie is vooral geschikt voor evenementen waar het mobiele netwerk overbelast raakt door het grote aantal bezoekers." De nieuwe self-service kassa-automaten leveren breekmunten in strips van 3,5 tot 7 munten. Het design bepaalt de klant zelf. "Wij werken intensief samen met muntenleverancier Drastic. Daardoor kunnen organisatoren munten direct bij de leverancier bestellen", zegt Van der Meulen. Munten kunnen naar eigen voorkeur gepersonaliseerd worden, bijvoorbeeld door er een organisatielogo op te drukken of een sponsor te vermelden. ■

THE PRODUCTION FACTORY
ENTERTAINMENT TECHNOLOGY

• TECHNICAL PRODUCTION MANAGEMENT • LOGISTICS & SITE COORDINATION •

• TECHNICAL DESIGN • SOUND • LIGHTING • VIDEO • STAGING • POWER • SITE FACILITIES •

DELTA 46 6825 MS ARNHEM NEDERLAND
PHONE +31- 0 26-38.40.110 FAX +31- 0 26-38.40.111
E MAIL MAIL@PROFAC.NL WEBSITE WWW.PROFAC.NL

Het gemak van goed werkende IT

H&S computerservice
tel 0120 233633 of
mail: a.alphenaar@hulmers.nl

BEN DE WILD PRODUCTIONS

Event organisatie Event inrichting Event acquisitie

Ben de Wild Productions BV
Poetbus 95 - 3780 BB Voorhuizen - 0342-473251 - info@bendewild.nl - www.bendewild.nl

Event Medical Service (EMS)
Event Medical Service

Levert voor u complete medische en brandtechnische ondersteuning, advisering en hulpverlening bij evenementen.

Loopkantstraat 2e - 5405 NB Uden
0413 33 21 52 F 0413 37 53 45
E info@ems.nl - I www.ems.nl

CREATIVE TECHNOLOGY
WWW.CTHOLLAND.COM

THE MOJO BARRIERS®
www.mojobarriers.com

Omnido
Evenementverzekering

Festivals, Dance, Cultureel, Sport, Zakelijk.

078 - 677 3265
www.evenementverzekerd.nl

EASY@WORK
Evenementen uitzendbureau

24 uur per dag Stagehands door heel Nederland

☎ 0317- 414 750 🌐 www.easyatwork.nl

STAGECO
NEDERLAND B.V.

WWW.STAGECO.COM

ShowTex
AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

Energieweg 2b - 3762 ET Soest
the Netherlands
T +31 35 693 86 92 - F +31 35 693 87 55
E info.nl@showtex.com - I www.showtex.com

XL VIDEO

Krommewetering 21 - 3543 AP UTRECHT
T +31 302482270 - F +31 302482277
E info@xlvideo.nl - I www.xlvideo.com

Almat

Organiseert u een evenement of heeft u tijdens een drukke periode gebrek aan een machine?

0573 - 44 80 82
verhuur@almatlaren.nl
www.almatlaren.nl

GIGANT
www.gigantinternational.com

PODIUMBOW
VERDIEPINGSVLOEREN
EVENEMENTENCONSTRUCTIES
SCHANSEN

SETTING THE SCENE
FOR YOUR EVENT

ALL-AREAS
Event & Stage B.V.

Officiële importeur en distributeur van Pipe & Drape, TexInt en Mobile Airwall. Totaal inrichting voor uw evenement.

Veldzicht 3, 3454 PW De Meern
T +31 (0)30-242 82 50
F +31 (0)30-242 82 59
E info@all-areas.nl
I www.all-areas.nl

Grip op geluid!

artlogic®
people network

artlogic bemiddelt en levert Stagehands en technici in de media- & evenementenindustrie.

Betrouwbaar, toegewijd, heldere werkwijze, uitgestrekt Europees netwerk.

artlogic BV Nederland - T: 013 2201106
info.nl@artlogic.biz - www.crewpool.nl

SMELT
PORTOFOONS.nl

Kolibrie
HORECA PAYROLLING

KLOKGEBOUW
EINDHOVEN

De voormalige fabriekshallen van het Klokgebouw op Strijp-S in Eindhoven bieden een capaciteit van max. 9000 bezoekers. Het is een ideale locatie waar de meest uiteenlopende creatieve projecten met volledige vrijheid kunnen worden georganiseerd.

MEDIA & EVENT
PRODUCTIES

WWW.VINKEVISION.NL

WISH
Outdoor

www.wishoutdoor.com

R & S
verhuur en verkoop
communicatie apparatuur

Roer 48
3068 LE Rotterdam
+31(0)10 4672616
www.rsverhuur.nl
info@rsverhuur.nl

RS VERHUUR
Your partner in communications !

AMPKO
FLASHLIGHT

CREATIEVE OPLOSSINGEN IN
LICHT, GELUID, VIDEO EN RIGGING

www.ampko-flashlight.com

INTERSTAGE

www.interstage.eu

SIGHTLINE
PRODUCTIONS

www.sightline-prod.com

fence4events.nl
your crowd controlled !

WWW.FENCE4EVENTS.NL

Over VVEM:

De Vereniging Van EvenementenMakers is in 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publieksevenementenbranche.

De VVEM vertegenwoordigt bedrijven uit verschillende hoeken van de evenementenbranche. Zowel organisatoren, locatieverstrekkers als leveranciers vinden hun plek binnen deze brancheorganisatie. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit worden als kenmerken uitgedragen. De leden kunnen naar workshops gaan, die op de evenementenpraktijk zijn toegespitst. Er zijn ook vele andere momenten om elkaar te treffen. Directie, secretariaat en kenniscentrum staan klaar om het belang van het maken van goede en veilige evenementen aan te geven en ook andere professionals in de evenementenindustrie te helpen.

Stationsstraat 2a
3851 NH Ermelo
Telefoon: 0341 559504
Fax: 0341 559080
www.vvem.nl

CABLESHOTS OP ZERO GRAVITY

SPECTACULAIRE SHOTS

In de TT Hall in Assen vond op 15 en 16 maart de Zero Gravity Expo plaats, waar het draaide om spectaculaire wedstrijden en demo's van avontuurlijke en extreme sporten. Om die sporten ook nog eens spectaculair in beeld te brengen werd Cableshots in de arm genomen, de Nederlandse ontwikkelaar en verhuurder van cable-stayed overhead camerasystemen.

Wie houdt van extreme en spectaculaire sporten, was in de TT Hall op de juiste plek. Een indoor wakeboardbaan, een skatepark, (freestyle) BMX tracks....alles was gecreëerd om sporters uit het hele land hun kunsten een week-end lang te laten vertonen. En omdat spectaculaire sporten ook spectaculair in beeld gebracht moeten worden, werd Cableshots ingeschakeld, dat twee van haar systemen inzette om de allermooiste luchtshots te maken.

POINT TO POINT

Aan één kant van de hal hing over de hele lengte het Point to Point systeem, dat bestaat uit twee gespannen kabels waarover een cameradolly met maar liefst 70 km p/u heen en weer wordt getrokken door een lier. De camera zelf kan ook bestuurd worden. Zo kan hij 360 graden draaien, naar boven en beneden kijken en rollen. Door de dubbele kabels is het systeem zeer veilig, stabiel en kan het een zware camera tillen. De lier zorgt ervoor dat het systeem non-stop kan blijven draaien. De kabels hingen onder andere in de buurt van de wakeboardbak, zodat spectaculaire beelden van de wakeboarders gemaakt konden worden.

LIGHT

Iets verderop – o.a. boven een BMX parcours – was gekozen voor het Point to Point Light systeem. Dat bestaat uit een gespannen kabel waarover een cameradolly op eigen kracht heen en weer rijdt. Dit systeem gebruikt dus geen lier maar heeft de aandrijving rechtstreeks op de kabel en wordt via lipo accu's

aangedreven. Om de stabiliteit te garanderen is het uitgerust met mechanische stabilisatie (vliegwielen). Hierdoor kunnen zelfs bij sterke wind stabiele beelden geschoten worden. Ook bij dit systeem kan de camera zelf bestuurd worden. Het geheel kan bediend worden middels een custom made remote controlled trigger, terwijl de beelden die geschoten worden te zien zijn op de schermen in de zelfgebouwde regiedesk – in flightcase uitvoering - waaraan de heren van Cableshots hun fraaie werk doen. En dat gebeurt allemaal met uiterste precisie.

PIONIERSFASE

In het geval van Zero Gravity hebben Pieter Alkemade en Frank Boks, oprichters en eigenaren van Cableshots, hun kabels over de hele lengte van de TT Hall gespannen. Op de vraag hoe het ooit begonnen is, antwoordt Alkemade: "Een jaar of vijf geleden zijn we eigenlijk begonnen met drones, waarmee we zo ongeveer de eersten in Nederland waren. Dat ging uiteraard met vallen en opstaan, omdat je in zo'n pioniersfase alles zelf moet uitvinden. Ondertussen kregen we steeds vaker de vraag of we ook indoor en boven het publiek op evenementen konden vliegen. Op zich moet dat kunnen, maar het risico dat zo'n drone een keer naar beneden komt, kun je nooit 100% uitbannen, hoe goed die techniek ook wordt. Vervolgens zijn we gaan kijken of daar geen andere oplossingen voor te bedenken waren en zijn we op deze kabelsystemen uitgekomen. De kabels hebben een breekkracht van zo'n 5000 kilo, dus dan moet er wel heel iets geks gebeuren voor die kapot gaan."

GOEDKOPER

Alkemade en Boks gingen markt-onderzoek doen. Ze wisten dat de systemen er waren, maar vroegen zich af waarom ze eigenlijk nooit werden ingezet. “Daar kwamen we snel achter toen we de prijzen gingen opvragen”, herinnert Alkemade zich. “Een 3D-systeem kostte meer dan 20.000 euro per dag en dat moest volgens ons goedkoper kunnen. Met de kennis die we hadden opgedaan van de mechanica bij de drones, zijn we samen met een technisch ontwikkelbureau een 3D-systeem en alle lieren zelf gaan bouwen. Kopen wilden we niet, aangezien je dan een paar ton lichter bent en je vervolgens niet meer voor een redelijke prijs kunt gaan aanbieden.”

Concurrenten hebben hun systemen al jaren eerder ontwikkeld, maar deden dat met heel zware techniek. “Die hebben bijvoorbeeld geen HD-zenders, maar hebben destijds gekozen voor optische fibers door hun kabels heen, wat ontzettend veel geld kost. Wij konden wat dat betreft met een schone lei beginnen en konden zo met de nieuwste technieken werken. Het spul is lichter, de kabels kunnen lichter, de lieren kunnen lichter, we hebben geen heftruck en geen krachtstroom nodig...allemaal zaken die het goedkoper maken”, vertelt Alkemade terwijl hij het Point to Point systeem in beweging zet. De camera ‘glijdt’ langs de kabel en wordt eerst een veilige marge uitgeloodst. Daarna is ‘ie klaar om écht te gaan; met een snelheid van ruim 70 kilometer per uur vliegt hij volgens de commando’s van Alkemade langs de wakeboardbaan. De spectaculaire beelden zijn te zien op de regieschermen én op de grote videoschermen die verderop in de hal het passerende publiek bedienen.” Het opbouwen gaat overigens snel: “Voor dit systeem hebben we ongeveer een halve dag nodig”, legt

Alkemade uit. “Het Light systeem doen we zelfs binnen twee uur. De bediening is vervolgens ook eenvoudig, mede dankzij de veiligheidsmaatregelen die zijn ingebouwd. Je kan er een kind achter zetten, dat kan eigenlijk niks verkeerd doen.”

Het systeem is ideaal voor bijvoorbeeld schaatswedstrijden, maar tot dusverre is het daarvoor nog niet gebruikt. “We zijn de afgelopen twee jaar veel bezig geweest met de techniek, maar weinig met het maken van reclame. De dingen die we hebben gedaan kwamen voort uit mond-tot-mondreclame. Zelf zouden we zo’n systeem bijvoorbeeld dolgraag in de pitstraat hebben hangen bij de TT in Assen, dan krijg je mooie beelden hoor.”

ULTRALIGHT

Op het moment van spreken legt Cable Shots de laatste hand aan haar nieuwste ontwikkeling: een Ultralight Systeem, dat nog handzamer zal zijn dan het Light Systeem. “We willen echt naar een systeem toe waarbij iemand van een lokaal feest kan bellen die voor een schappelijke prijs wel zo’n camera in de lucht wil hebben. Met dat nieuwe systeem hoeft je dan maar één iemand in te zetten. Kabel uitrollen, omhoog ermee, GoPro erin draaien maar. Dat wordt echt de low-end van de markt.” Van het Ultralight systeem komt ook een 3D variant, waarbij de camera dus ook diagonaal kan vliegen. “Normaal heb je bij een 3D-systeem grote lieren nodig, krachtstroom, dikke kabels... alles wordt dan heel zwaar. Wij zijn nu een systeem aan bouwen dat zo licht is, dat je op de grond geen lieren meer nodig hebt. De lieren die we gaan gebruiken worden kleiner en lichter, zodat ze in een plafond gehangen kunnen worden. Daardoor verlies je bij evenementen ook geen ruimte op de grond. Dan heb je echt een uniek 3D-systeem waar we heel veel van verwachten.” ■

TOTAALBELEVING

DAYDREAM FESTIVAL

In Lommel (België) vond op 11 en 12 april de vijfde editie van Daydream Festival plaats. In zeven grote (en een aantal kleinere) tenten en voor een bijzonder fraaie mainstage beleefden de bezoekers hun dagdroom. Daydream Festival mag door de aanpak van organisator Par-T gerust een totaalbeleving genoemd worden. AV & Entertainment Magazine sprak met Algemeen Coördinator en festivaldirecteur Roel Berens: "Deze editie van Daydream was echt een topper." [WeAreTheNight.com](https://www.wereatthenight.com)

WIcreations.COM
Special Constructions And Effects

Concept design
Technical design
Internal engineering
Finite element calculations (FEM)

Construction & testing

All kind of custom structures
Custom videosupports
Touring solutions
Stage machinery

Moving elements and people
Turn tables
Winches
Elevators
Moving bridges
and our *WI-track* system

Lighting towers
Delay & PA towers
Eye catching towers
Portals
Ground supports
The WI-Shelter

Follow us on

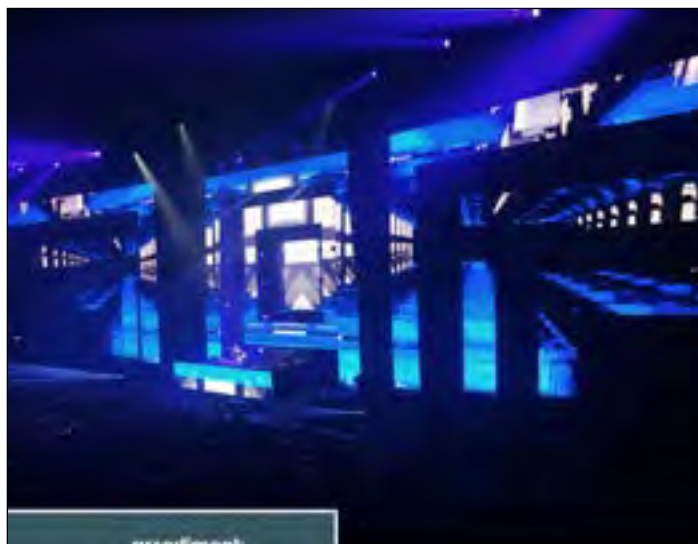
WImotion.EU
Innovative Motion Solutions

WIrent.BE
Rental Solutions

Hooverphonic @ Sportpaleis - Moving Lightboxes

WIcreations | Heistse Hoekstraat 3D, B-2220 Heist-op-den-Berg | info@wicreations.com | +32 (0) 16 85 21 60

assortiment:

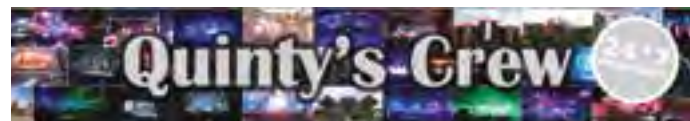
100mm 6 mm indoor
120mm 12 mm curtain
150mm 110 mm flexled
200mm 37 mm flexled
250mm 8 mm outdoor

Ledlease

Ledlease zoekt
LED-operators!

Interessief
stuur je CV naar
info@ledlease.nl

www.ledlease.nl

Wij zijn gespecialiseerd in het leveren van kwalitatief, enthouslast en goed personeel met ruime kennis en ervaring.

Alle Crew op het gebied van evenementen, concerten, theater, tv-studio's

- Lichttechnici
- Videotechnici
- Geluidstechnici
- Stagehands
- Barpersoneel
- Volgspots
- Riggers
- Magazijnmedewerkers
- Heftruck-/Hoogwerkerchauffeurs
- C/CE Chauffeurs

Kijk op onze website voor meer informatie

www.QuintyCrew.nl

Met een garandeerde bereikbaarheid 24*7

Winkeladres
Touwtouw 10 bus 440
7412 AP Apeldoorn

Postadres
Postbus 1400
7400 BK Apeldoorn

T: +31 (0)55 544 4100
M: +31 (0)6 2426 4100

E: info@quintycrew.nl
W: www.quintycrew.nl

In totaal vonden zo'n 40.000 festivalgangers hun weg naar het mooie terrein van Daydream Festival. Op vrijdag was de opzet met 8.000 bezoekers kleiner dan op de zaterdag, toen 32.000 gasten het terrein overspoelden.

WERELDPRIMEUR

Kampeerders hadden op Daydream Festival de mogelijkheid om overdekt te kamperen. De eerste 750 aanwezige kampeerders konden hun tent namelijk optuigen in The Dreamcatcher, een megatent die onder andere onderdak gaf aan honderden tenten; een wereldprimeur! De reusachtige tent gaf overigens niet alleen onderdak aan tenten, maar zorgde net als het festivalterrein voor een totale Daydream beleving. Er was een plaza met eetgelegenheden, net als een café met terras en volop muziek en entertainment. "Er was voor ieder wat wils", vertelt Berens. "Ideaal dus voor een festivalbeleving en vooral ook warme en knusse nachten. Deze wereldprimeur is bij de kampeerders dan ook erg goed aangeslagen."

LOCATIE

Plaats van handeling was Festivalpark Lommel. "Daydream Festival bestaat inmiddels vijf jaar en heeft helaas niet altijd op dezelfde locatie plaatsgevonden", vertelt Roel Berens. "De eerste twee edities vonden plaats op het provinciaal domein Zilvermeer, in Mol. Dit was echt de ideale locatie voor Daydream. Zand, strand, water.... Het klopte precies, maar wegens de hoge bezoekersaantallen was dit niet meer haalbaar. De derde editie vond dan ook al plaats in Lommel, waar we pas deze editie de zoektocht naar een nieuwe ideale locatie hebben afgesloten. Het terrein van deze editie zal de komende jaren dan ook dienst doen als thuishaven van Daydream." Ook over dit terrein is Berens zeer te spreken: "De huidige locatie heeft als voordeel dat het groot en vlak is. Bovendien is de ondergrond heel droog, wat het qua productie redelijk makkelijk maakt om te werken. Ook voor bezoekers heeft het terrein veel voordelen. De camping ligt bijvoorbeeld vlak naast het festivalterrein en alle par-

kings liggen binnen vijf minuten wandelafstand....ideaal!"

VLOT

De voorbereidingen op elke editie van Daydream Festival beginnen eigenlijk onmiddellijk naar de vorige editie. Berens: "Op basis van de evaluatie wordt namelijk meteen weer gestart met de plannen en ideeën voor de volgende editie. Op locatie wordt uiteindelijk drie weken voor de start van het festival begonnen met de opbouw. Alle area's en andere constructies worden per GPS uitgezet, zodat de opbouw vlot kan verlopen." De opbouw voor deze editie verliep soepel, aldus Berens: "Inderdaad, de opbouw is bijzonder vlot en gestructureerd verlopen. Er hoefde tegen het einde niet zo heel veel meer te gebeuren, zodat er heel veel aandacht uit kon gaan naar de laatste details. Wanneer alles minder vlot verloopt en zich gaandeweg problemen voordoen, dan heb je daar uiteraard veel minder tijd voor."

TOTAALBELEVING

Dat in dit geval inderdaad veel aandacht besteed kon worden aan de laatste details was op het terrein wel te zien. Wie het terrein betreedt, dompelt zich twee dagen lang onder in een andere wereld. The Dreamcatcher is indrukwekkend, de route langs tenten met illustere namen als Miami Massive, Hallucinate, Dreambucket en Baddream is fraai. De parel van Daydream Festival is echter de Maindream: de bijzonder mooie area rondom de mainstage, aan de rand van het festivalterrein. "De aandacht voor het decor en de beleving is dan ook één van de opvallendste kenmerken van Daydream Festival", beaamt Berens. "We proberen hier heel veel aandacht aan te besteden, om zo voor de bezoekers een echte totaalbeleving te creëren."

SOEPEL

Dat de productie soepel is verlopen, komt gedeeltelijk ook voort uit het feit dat door de jaren heen een goede band is opgebouwd met leveranciers waar vaker mee gewerkt wordt. Enkele partijen die dit jaar weer bijdroegen aan een geslaagde

FABER

AUDIOVISUALS

Creator of live experiences

www.faber-av.nl
info@faber-av.nl
+31 518 40 16 29

*The Passion 2014 Groningen
Gefaciliteerd 4 LED screens*

Bredenoord

there's
A NEW LIGHT
in town

DE NIEUWE
CLEAR PLM LICHTMAST
LESS EMISSION / LESS NOISE / LESS FUEL

Zutphensestraat 319, 7325 WT Apeldoorn
Postbus 20122, 7302 HC Apeldoorn
Telefoon: +31 (0)55 301 85 01, Fax: +31 (0)55 301 85 00
E-mail: info@bredenoord.com

www.bredenoord.com

editie van Daydream Festival zijn bijvoorbeeld Top Tents Tentenverhuur, Retec Rent (licht en geluid), Coreworks (steigerwerk) en GSV Verhuur (sanitair). "Na al die jaren hebben we inderdaad een heel aantal vaste leveranciers. Dat maakt het samenwerken uiteraard eenvoudiger, omdat alle leveranciers inmiddels Daydream kennen en ook weten wat onze manier van werken is", legt Berens uit. "Zij kunnen op die manier indien nodig ook soepel bijsturen."

REACTIES

Het doen van grote aanpassingen tijdens de opbouw was deze editie wederom niet nodig. Het klopte zoals het bedacht was en dus kon redelijk ontspannen worden toegewerkt naar de festivaldagen. "Tijdens de showdagen zelf kan het uiteraard ook nog bijzonder hectisch zijn, maar als alles eenmaal goed is opgestart, dan blijft er altijd wel wat tijd over om te genieten en rond te kijken", aldus Berens. Ook tijdens de 2014-editie was dit weer het geval: "Het meest aangename moment is nog wel als na afloop van het festival de reacties van de bezoekers beginnen los te komen op social media.

Het is fijn om te weten dat waar iedereen zo hard aan gewerkt heeft, ook daadwerkelijk gewaardeerd wordt door de bezoekers."

AFBRAAK

Op dat moment is overigens ook alweer begonnen met het afbreken van het festival, geeft Berens aan: "De afbraak start zelfs eigenlijk al tijdens het festival zelf, hoewel de bezoeker daar natuurlijk niks van merkt. In de area's die iets vroeger sluiten, wordt meestal meteen begonnen om het licht en geluid er weer uit te halen. Tijdens de nacht na de showdag werken veel mensen heel hard om de binnenste hekkenlijn al helemaal te verwijderen, zodat een dag later nog vlotter doorgewerkt kan worden. Op die manier werkt het prima."

Al met al kijkt Berens vol trots terug op weer een geslaagde editie van Daydream Festival, zo geeft hij aan: "De editie van Daydream was echt een topper. Het liep gesmeerd, we hebben ontzettend goede reacties gehad van de bezoekers en ook de bezoekersaantallen waren groter dan ooit!" ■

STEVE DE CALUWÉ (ARTLOGIC):

“BETER KLIMAAT CREËREN”

Er zijn nogal wat crewaanbieders in Nederland en omstreken. Gerenommeerde partijen die hun zaakjes prima op orde hebben, maar ook partijen waarbij je jezelf kunt afvragen of ze wel voldoen aan alle eisen wat betreft zekerheden en wet- en regelgeving. AV & Entertainment sprak met Steve de Caluwé van artlogic, één van de écht professionele aanbieders: “We willen ook voor onze jongens een beter klimaat creëren.”

Het bedrijf artlogic – met kleine letter inderdaad - draagt dezelfde naam als het Duitse moederbedrijf, maar opereert autonoom. Steve de Caluwé begon drie jaar geleden met artlogic Nederland, dat kantoor houdt in Tilburg. Er werd bewust voor gekozen om niet hoog van de toren te blazen, maar juist om waar te maken wat beloofd wordt. “We groeien nu gestaag”, legt De Caluwé uit. “In het tweede jaar is de omzet wel direct verdubbeld en nu groeien we langzaam verder door. Vooraf werd wel gedacht dat wij ‘die grote onderneming uit Duitsland waren’, maar ik heb hier mijn eigen onderneming. Ik kan wel gebruikmaken van het grote netwerk van artlogic, maar ben een autonome bv en kan helemaal mijn eigen ding doen. Ik heb er derhalve alleen de voordelen van.”

HIGHTECH

Eén van de redenen om samen te werken met het grote artlogic is het hightech softwaresysteem waar dan ook gebruik gemaakt van kan worden. “We kunnen onze klanten én onze eigen mensen altijd direct van alle informatie voorzien. Als klanten een aanvraag plaatsen dan krijgen ze meteen een opdrachtbevestiging. Ze kunnen inloggen in het systeem, zodat ze het ook meteen kunnen zien als we wijzigingen doorvoeren. Andersom werkt het ook naar onze jongens. De planning communiceert onder andere door middel van een mobiele web-app met onze crew. Zo is een ieder constant op de hoogte van zijn of haar klussen en worden alle gewijzigde data automatisch vastgelegd in onze systemen.

BEWUST

Een paar jaar geleden had De Caluwé, na het wereldje ruimschoots te hebben meegemaakt, even geen zin meer in de dagelijkse hectiek van een crewbedrijf. “Tot ik de mensen van artlogic weer tegenkwam. Ik kon me goed vinden in de visie en idealen van de directie, die naast een gezonde zakelijke instelling ook maatschappelijke verantwoording hoog in het vaandel heeft staan. artlogic is ook milieubewust. Zo is artlogic Duitsland heel erg bezig om het gebruik van local crews te stimuleren, om zo de CO2-uitstoot te reduceren. In Panama bezitten wij bijvoorbeeld een eigen gebied dat wij herbebossen. Ons systeem rekent ook uit wat wij uitstoten aan CO2. Op de website staat een teller, die de werkelijke uitstoot aangeeft. Als wij mensen inplannen op een klus, dan ziet het systeem hoeveel kilometer ze moeten rijden en wat dat aan uitstoot betekent. Op die manier creëer je daar ook inzicht in.”

SELECTIEBELEID

De Caluwé is met artlogic bewust in Tilburg gaan zitten. “Dit is een Universiteitsstad met een veel grotere alternatieve jongerencultuur dan in Breda, waar ik zelf vandaan kom, al verandert het daar ook ten goede. Zulke mensen moet je toch ook hebben. Ik ben eerst alle scholen afgegaan om daar oproepen op te hangen, maar kreeg totaal geen respons. Via internet en nieuwe wervingsmethoden gebeurde dat uiteindelijk wel. Daarna kregen we steeds meer vrienden van vrienden. We zijn wel streng geweest in ons selectiebeleid. We hebben ons niet laten vangen door massa’s mensen binnen te harken om

vervolgens te kunnen roepen hoeveel mensen we wel niet in ons bestand hebben staan. Als mensen steeds te laat komen... bam.....dan stoppen we daarmee. Zo hebben we nu een groep jongens die op elkaar kunnen rekenen. In drie jaar tijd hebben we misschien wel 600 mensen ingeschreven, maar we putten nu uit een groep van zo’n 60 echt goede mensen.”

MENTALITEIT

Het beschikken over de juiste mentaliteit is volgens de Caluwé de belangrijkste schiftingsfactor. “Op tijd komen, willen werken. Als je dit vak ambieert moet je ook redelijk breed onderlegd zijn. Je moet niet te lam zijn om ook even een kistje opzij te duwen en moet de totale view hebben. Die mentaliteit is veel belangrijker dan een beetje ervaring. Dat proberen we zo te houden en inmiddels merk je wel dat je vaste kern ‘skilled’ is. Die vaste kern uit het begin is er nog steeds. Zelf heb je aan zulke gasten ook veel minder ‘handling’. We kennen bovendien weinig uitval. Dat heeft ook wel met het systeem te maken waarmee we werken, maar zeker ook met de mentaliteit van onze jongens.”

Daarnaast ondergaat nieuwe crew tegenwoordig een uitgebreide basistraining, met de nadruk op voorschriften, veiligheid en materiaalkennis.

SCEPTISCH

Ook over de huidige markt heeft De Caluwé zijn mening: “Ik merk dat er nog steeds mogelijkheden zijn, maar je bent altijd zo goed als je laatste klus. Bij ons mag een klant na afloop altijd invullen wat hij van de crew – en de crewleden afzonderlijk – vond. Deze gegevens monitoren wij systematisch en trekken hier ook conclusies uit. We doen het op dat vlak goed, maar we zien wel dat “de markt” soms grimmig is, ook prijstechnisch gezien. Wij houden de prijzen normaal, maar je merkt dat er goedkopere aanbieders zijn. Ik maak me zorgen of het daar allemaal wel klopt en ben daar eerlijk gezegd nogal sceptisch over. Wij willen voor onze jongens ook een beter klimaat creëren en daar werken we hard voor. We doen netjes om afdrachten, betalen sociale premies en hebben onze verzekeringen goed geregeld. Ik kan niet bij anderen in de keuken kijken, maar ik weet wel dat wij het op dat gebied uitstekend geregeld hebben.

ENTHOUSIAST

Volgens De Caluwé past artlogic uitstekend in de evenementenbranche. “Ook staan wij altijd open voor innovaties. Als we leuke dingen zien, of we kunnen het anders doen, dan doen we dat. Als personeelsleverancier ben je binnen de branche op het eerste gezicht een vrij kleurloos bedrijf; je levert mensen en dat is het. Maar de producties waarbij we op een professionele manier betrokken zijn maken onze jongens zeker enthousiast. Je kan zeggen dat je een klus hebt waar vier man naar toe moeten, maar je kan ook zeggen ‘we gaan naar bijvoorbeeld Tomorrowland om daar het geluid erin te trekken’. Dat klinkt toch wat leuker. Die jongens komen ‘s avonds thuis en kunnen dan toch zeggen dat ze hebben bijgedragen aan een deel van dat betreffende evenement. Dat maakt het ook wel leuker om dit werk juist in deze branche te doen.” ■

ABONNEE AANBIEDING 2014

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere abonneetarief: u betaalt slechts €25,- ipv €39,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- Gratis bedrijfsgegevens vermelding in bedrijvengids op www.av-entertainment.nl
- Een korting van €100 op een uitgebreide vermelding in de bedrijvengids; abonnees betalen €125 voor een heel jaar ipv €225
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): Porsche Scene Live, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Office Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u dit vermelden op bijgevoegde antwoordkaart of bel direct onze klantenservice: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine via de website: www.av-entertainment.nl

AV&Entertainment
MAGAZINE

JAARGANG 10 | NUMMER 2 | MEI 2014
www.av-entertainment.nl

van munster
media groep

Een uitgave van
MVM PRODUCTIES BV
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 12-26c | 6546 BE Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, Lucas Vroemen,
Loet van Bergen, Ulco Schuurmans
Email: info@av-entertainment.nl

COVERFOTO
WeAreTheNight.com

VORMGEVING
Joost Franken, Jan-Willem Bouwman

MEDIA-ADVIES VAN MUNSTER MEDIA B.V.
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Noah Regouin
T: 024-373 4467,
E: noah@av-entertainment.nl

HO 2014
KEURMERK

Voor advertentietarieven, neem contact op met een van onze media-adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN

Een jaarabonnement bedraagt € 39,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar (tot 31 december) en worden automatisch verlengd. Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31 oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u richten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers (5 euro per exemplaar) telefonisch bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS

Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

ABONNEES ONTVANGEN

- 6 keer per jaar het vakblad
- Toegang tot het volledige archief op www.av-entertainment.nl
- Korting op lezersaanbiedingen AV&Entertainment Magazine
- Gratis opname bedrijvengids

Designed by Musicians for Musicians.

UM^{PRO}SERIES

Westone[®]
westoneaudio.com

Variphone introduceert de UMpro50, de nieuwste universele In-Ear monitor van Westone

De Westone universele UM series draaien al jaren mee in het circuit van de professionele audio gebruiker. Het sublieme klankbeeld van deze IN-EAR systemen maakte het succes van deze reeks.

Door re-engineering werd deze gehele reeks aan een facelift onderworpen. Een nieuwe behuizing met daarin de klankkwaliteit zoals voorheen. Ook werd de vervangbare kabel onder de loep genomen. Het resultaat: een mooi universeel design onder een nieuwe naam, de UMpro series.

Er zijn 4 modellen beschikbaar:

Allereerst de UMpro10: een single driver systeem, de UMpro20 dual driver en de UMpro30, die per oor 3 getunede luidsprekers bevat. Nieuw is de UM Pro 50, die is ontwikkeld voor en door muzikanten. Met 5 drivers aan beide zijden en een 3-weg crossover is dit het neusje van de zalm op gebied van universele inear monitoring. De UM Pro 50 produceert een kraakhelder geluid met uiterst dynamische basweergave. Daarnaast is hij uitgerust met een duurzame vervangbare kabel en 3.5mm stereo jack. De siliconen (STAR tips) en schuimtips (True-Fit Tips) passen zich perfect aan het oor aan en blijven comfortabel, zelfs bij langdurig gebruik. Een must voor de veeleisende muzikant.

De UMpro series zijn te verkrijgen via onze webshop op www.inears.com of via ons dealernetwerk. Raadpleeg daarvoor onze website www.variphone.com

VARIPHONE

Variphone International
Europees distributeur

Deusterstraat 72
3990 PEER België
Tel: +32 11 66 81 20
www.variphone.com

UM Pro 10 Clear

UM Pro 10 Red

UM Pro 10 Blue

UM Pro 20 Clear

UM Pro 30 Smoke

UM Pro 50 Clear

CHAUVET[®]
Value • Innovation • Performance

Intimidator Spot
LED 350 White